

HIMMEL OG JORD BLIR ETT:

Kristus i Filipperbrevet og Kolosserbrevet

Bibelstudier

for sabbatsskolen

1. kvartal, 2026

HIMMEL OG JORD BLIR ETT: Kristus i Filipperbrevet og Kolossierbrevet

Av Clinton Wahlen

UTGITT AV
SYVENDEDAGS ADVENTISTKIRKENS
SABBATSSKOLEAVDELING

Norsk Bokforlag, Røyse

UTARBEIDELSE

Utarbeidelsen av bibelstudiene ledes av en komité med medlemmer fra verdensfeltet. Komiteens medlemmer er rådgivende redaktører, og de studiene som utgis hvert kvartal, gjenspeiler komiteens synspunkter og representerer ikke bare eller nødvendigvis forfatterens hensikter.

HENVISNINGER

Der forfatternavn ikke er oppgitt, men bare tittelen på en bok eller en artikkel, er henvisningen til en av Ellen G. Whites skrifter. Der en norsk oversettelse foreligger, er henvisningen til denne, men i parentes står også henvisningen til den engelske originalen, med standard forkortelse for tittelen, for eksempel: *AA står for Acts of the Apostles*.

BIBELOVERSETTELSE

Der intet er sagt om versjon, er Bibelselskapets oversettelse av 2011 brukt. I noen tilfeller er tidligere versjoner av Bibelselskapets oversettelse brukt (1930, 1978, 1985). Der ingen av Bibelselskapets bibeloversettelser støtter forfatterens poeng, har vi oversatt etter forfatterens versjon og merket det med versjonens alminnelige forkortelse, f.eks. NKJV for New King James Version.

Originalens tittel: *Uniting Heaven and Earth: Christ in Philippians and Colossians*

Studieforfatter dette kvartal: Clinton Wahlen

Redaktør: Clifford R. Goldstein (goldsteinc@gc.adventist.org)

Oversettelse: Egil Fredheim (egilfredheim@gmail.com)

Illustrasjoner: Lars Justinen

Sats: Norsk Bokforlag, Røyse 2026

Trykk: United Press

Copyright © Norsk Bokforlag

BIBELSTUDIER utgis kvartalsvis, og kan abonneres på ved å ta kontakt med Norsk Bokforlag.

Telefon: 32 16 15 60 • E-post: ordre@norsk bokforlag.no • Internett: www.norbok.no

En kort introduksjon til dette bibelstudieheftet

Vi adventister tror at Bibelen er en helt spesiell bok. Eller rettere sagt er den en samling bøker, et bibliotek på 66 bøker, skrevet av ca 40 forskjellige forfattere, og blitt til over en periode på opp mot 1500 år. Til sammen utgjør Bibelen en fascinerende og medrivende fortelling om menneskeheten. Den forteller oss at vi er fordi Gud har skapt oss. Han har satt oss i verden for å fylle den med Guds visdom, skjønnhet og kjærlighet. Vi skal få verden og menneskesamfunnene til å blomstre, på vegne av han, slik han planla. All bibelsk etikk handler grunnleggende om det. Hver for seg er de ulike bøkene vitnesbyrd om at Gud finner og har møtt ulike mennesker på ulike måter opp gjennom historien. Bibelen inneholder fortellinger om mennesker «under samme kår som vi» (Jak 5,17), som gjorde feil, men som også gjorde store ting for Gud og mennesker. Det er alltid noen der som hadde en erfaring som ligner på vår. Paulus, en av urrenneskhetens viktigste ledere, skriver at er alt er skrevet ned «til rettledning for oss» (1 Kor 10,11). Men framfor alt, er Bibelen skrevet for at vi skal være «fullt utrustet til all god gjerning» (2 Tim 3,17). Derfor studerer vi Bibelen for å bli bedre mennesker.

Dette kvartalet skal vi se på to viktige brev i det nye testamentet: Paulus' brev til filipperne og kolosserne. De er viktige bl.a. fordi de gir oss unik innsikt i hvem Jesus var, hva han gjorde, og hva de tidligere kristne trodde om han. I disse brevene har vi noen av de flotteste og mest kjente tekstene om Jesus i hele Bibelen. Kristushymnen i Filipperbrevet for eksempel (Fil 2,6–11), som vi tror var en tidlig trosbekjennelse og muligens også et liturgisk ledd i den tidlige kirkes gudstjeneste, maler med de vakreste ord Jesus og hans sinnelag og hvordan hans eksempel viser veier for oss som ønsker å være hans disipler i verden idag:

Han var i Guds skikkelse og så det ikke som et rov å være Gud lik, men ga avkall på sitt eget, tok på seg tjenerskikkelse og ble mennesker lik. Da han sto fram som menneske,8 fornedret han seg selv og ble lydlig til døden, ja, døden på korset.

Min bønn er at vi i løpet av de neste tretten sabbatene får en fornyet kjærlighet og fascinasjon for den Jesus vi tror er vår frelser og vårt eksempel. Godt studium!

Har du spørsmål? Ta gjerne kontakt med sabbatsskoleavdelingen i Adventistkirken.

Du kan skrive til vidar.hovden@adventist.no

REDAKTØRENS FORORD

Himmel og jord blir ett

Frelsesplanens mål er å forene himmel og jord. Umulig? Menneskelig sett, ja. Likevel ga Jesus apostlene en «umulig» oppgave før sin himmelfart: «Gå derfor og gjør alle folkeslag til disipler: Døp dem til Faderens og Sønnens og Den hellige ånds navn og lær dem å holde alt det jeg har befalt dere.» (Matt 28,19–20)

Jesus sendte Paulus til hedningene med den «umulige» oppgaven «å åpne øynene deres, så de vender om fra mørke til lys, fra Satans makt og til Gud. Ved troen på meg skal de få tilgivelse for syndene og arvelodd sammen med dem som er blitt helliget.» (Apg 26,18)

Noen ville kanskje gi opp hvis de fikk en slik oppgave. Men glem ikke Jesu løfte. Han sa: «Og se, jeg er med dere alle dager inntil verdens ende» (Matt 28,20). Til Paulus sa han: «Jeg har vist meg for deg for å velge deg ut til tjener og til vitne, både om det du har sett av meg, og om det du siden skal få se.» (Apg 26,16)

Jesus gir oss «umulige» oppgaver så vi skal sette vår lit til ham, ikke oss selv. Han gir oss ikke en oppgave uten å gi oss kraft til å utføre den. «Når menneskets vilje samarbeider med Guds vilje, blir den allmechtig. Alt det den pålegger oss å gjøre etter hans befaling, kan vi gjøre i hans kraft. Å motta et påbud fra ham er ensbetydende med å motta evnen til å utføre det.» – Ellen White: *Ord som lever*, s. 236

Da Paulus skrev til kolosserne, hadde evangeliet blitt «forkynt for alle skapninger under himmelen» (Kol 1,23). Alle tok ikke imot det, men ser vi på det oppdraget Jesus ga (Matt 28,18–20), sa han ikke at alle ville bli omvendt. Evangeliet skal «forkynnes i hele verden til vitnesbyrd for alle folkeslag, og så skal enden komme» (Matt 24,14). Hvordan ser vitnesbyrdet ut? Hvordan skal det utføres?

Vi skal se på Paulus' brev til filipperne og kolosserne. De har likhetstrekk. Først og fremst at bare Kristus kan forene himmel og jord. Han er den stigen Jakob så reist mellom jorden og himmelen (1 Mos 28,12; jf. Joh 1,51). Som Menneskesønnen frelser han oss fra synden, som Guds Sønn går han i bresjen for oss.

Brevene viser begge disse sidene ved Jesus. Vi skal se på noen av de fineste utsagnene om Kristi guddom og hva han gjorde for å frelse oss. Vi skal se hvordan fangen Paulus strever med problemer i en menighet han hadde grunnlagt (Filippi) og i en han aldri hadde besøkt (Kolossæ). De båndene han hadde knyttet gjennom datidens «verdenskirke», gjorde at han kunne reagere på utfordringene mens han satt i et fengsel i Roma. Han visste at hans tid var kort, så han gjorde alt han kunne for å føre menigheten nærmere Gud og hverandre. Slik viser han hvordan Guds menighet i dag kan stå sammen med Gud og fullføre sitt oppdrag.

Clinton Wahlen er assisterende leder ved Generalkonferensens Biblical Research Institute. Han er ekspert på NT, hermeneutikk og adventisthistorie.

Innhold

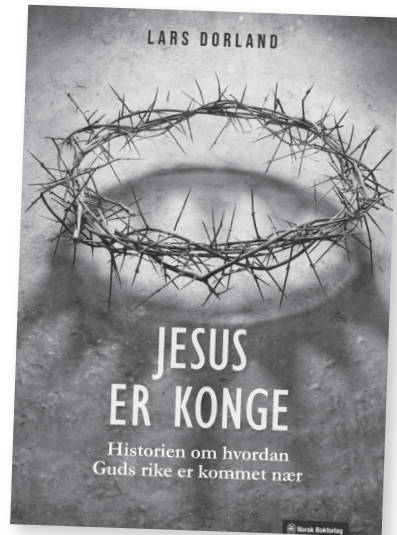
1 3. JANUAR	Forfulgt, men ikke forlatt	8
2 10. JANUAR	Grunner til å takke og be	16
3 17. JANUAR	Liv og død	24
4 24. JANUAR	Samhold og ydmykhet	32
5 31. JANUAR	Stråle som stjerner på nattehimmelen	40
6 7. FEBRUAR	Bare trygge i Kristus	48
7 14. FEBRUAR	Borgerrett i himmelen	56
8 21. FEBRUAR	Kristi storhet	64
9 28. FEBRUAR	Forsoning og håp	72
10 7. MARS	Fullkommen i Kristus	80
11 14. MARS	Livet med Kristus	88
12 21. MARS	Å leve med hverandre	96
13 28. MARS	Stå i hele Guds vilje	104
	Solnedgangstabell	113

Jesus er Konge

Historien om hvordan Guds rike er kommet nær

Av Lars Dorland

En radikal bevegelse begynte for nesten 2000 år siden da en gruppe mennesker forlot sine hjem i Galilea. De reiste ut i verden for å dele de gode nyhetene om Jesus Kristus og Guds rike. Det kom til å endre verdenshistorien, men i dag kan det fortsatt være ulike ideer om det mest sentrale spørsmålet: Hva gikk de «gode nyhetene» egentlig ut på? Denne boken er skrevet i et forsøk på å gi noen svar. Når alt kommer til alt, så handler det kristne budskap om Jesus som er skaper, frelser og kongen over alle ting.

HEFTET • ISBN: 978-82-7007-528-7
278 SIDER • VARENR: 3528

BESTILLES PÅ WWW.NORBOK.NO ELLER HOS NORSK BOKFORLAG:
E-post: ordre@norskbokforlag.no / Tlf. 32 16 15 60

Ønsker du å lære mer om temaet dette kvartalet har vi følgende tilleggsmateriale som du kan få kjøpt på engelsk:

Adult Teacher's Quarterly

Dette er den tradisjonelle engelske leksehjelpen for bibelstudier, med mye ekstra informasjon, flere henvisninger og utfyllende spørsmål som du kan bruke i gjennomgåelsen.

<http://sspm.gc.adventist.org>

Bible Study Guide

Det engelske bibelstudieheftet. 1. og 2. kvartal er i et hefte og 3. og 4. kvartal i et hefte. Det er forlaget i England som deler inn materialet slik.

E. G. White Notes

Dette heftet kommer også ut kvartalsvis og er en samling med Ellen G. White-sitater og henvisninger som er av betydning for temaet.

Companion Book

Hvert kvartal kommer det ut en bok som består av 13 kapitler (1 for hver uke) med mange gode tanker rundt de samme temaene som bibelstudiet tar opp. Boken er uavhengig av studieheftet, men kan også være et fint tillegg til det.

Collegiate Quarterly

Dette er en ungdomsversjon med kommentarer og henvisninger som passer til tenåringer/ungdommer/studentene. Det er mye brukt på universitetene, hvor studentene forstår og kan snakke engelsk.

Andre interessante internettadresser:

www.ssnet.org

www.GoBible.org

Den raskeste måten å bestille heftene på er via internett:

www.adventistbookcenter.com

Du kan også bestille hos Norsk Bokforlag,

Postboks 103, 3529 RØYSE Tlf. 32 16 15 60, faks 32 16 15 51 eller epost: ordre@norskbokforlag.no

Forfulgt, men ikke forlatt

Ukens tekster:

Ef 3,1; 2 Kor 4,7–12; Apg 9,16; Filem 15.16; Kol 4,9; Fil 1,1–3; Kol 1,1.2.

Ukens vers:

Gled dere alltid i Herren! Igjen vil jeg si: Gled dere! (Fil 4,4).

En adventistpastor tilbrakte nesten to år bak murene på grunn av falske anklager. Først var han forvirret, men så skjønnte han at Gud hadde gitt ham fengselet som misjonsfelt. Da medfangene fikk høre at han var pastor, ba de ham om å forkynne. Han forkynte og delte ut litteratur. Han døpte fanger og holdt nattverd. «Iblant var det vanskelig å arbeide i fengselet, men det ga også glede, spesielt når bønner ble hørt og liv ble forandret», fortalte han.

Paulus skrev Filipperne og Kolosserne fra fengselet (se Fil 1,7; Kol 4,3). Den gang Paulus og Silas hadde blitt urettferdig anklaget i Filippi, hadde fangevokteren «låst føttene deres fast i blokken» (Apg 16,24). Ved midnatt holdt de «bønn og sang lovsanger til Gud, og fangene lyttet til dem» (Apg 16,25). De visste hvordan de skulle «glede seg alltid».

Denne uken skal vi se på forholdene Paulus sto overfor. Han så et større formål med det han opplevde, og kanskje kan vi følge hans eksempel når vi står overfor prøvelser.

PAULUS, JESU KRISTI FANGE

Filipperne og Kolosserne kalles fengselsbrev fordi de ble skrevet mens Paulus satt i fengsel (de andre er Efeserne og Filemon). De fleste mener at de ble skrevet mens Paulus var i Roma ca. år 60–62 e.Kr. (se Apg 28,16).

Ef 3,1 og Filem 1. Hva ligger i Paulus' omtale av fangenskapet?

Paulus har viet sitt liv til tjeneste for Jesus Kristus. Hvis det innebærer å være fange, er han klar til det. Paulus kaller seg sendebud «i lenker» (Ef 6,20). Han hadde vært på misjonsreiser, startet menigheter og lært opp arbeidere for Herren. Han kunne ha spurt: «Hvorfor er jeg her når jeg kunne gjort så mye mer uten disse lenkene?» Han ble også fengslet senere, da han skrev 2. Timoteus. Så minst fem av bøkene i NT ble skrevet mens han satt i fengsel.

Paulus nevner aldri nøyaktig hvor han var fange; derfor har noen foreslått Efesos eller Cæsarea. Men vi har ingen bibelske bevis for at Paulus hadde vært fange i Efesos. Cæsarea virker mer sannsynlig, men den gang var det ingen åpenbar trussel mot hans liv. Men det var det da brevet til filipperne ble skrevet (se Fil 1,20, Fil 2,17).

Dette brevet gir oss noen ledetråder om hvor Paulus befant seg. For det første var det et pretorium. Dette kan være en provinsguvernørs offisielle residens, som den i Jerusalem, hvor Jesus ble forhørt av Pilatus (Matt 27,27; Joh 18,33), og i Cæsarea, hvor Paulus satt fengslet (Apg 23,35). Men Paulus bruker ikke begrepet om et sted, men om mennesker. Han sier at «hele borgen» ble kjent med evangeliet (Fil 1,13). I Roma var dette elitesoldater, om lag 9000 mann, som beskyttet keiseren og voktet fangene hans.

Paulus sender også hilsener fra de troende «i keiserens tjeneste» (Fil 4,22). Dette tyder på at Paulus var fange i Roma og hadde kontakt med folk i keiserens husholdning.

Hvordan kan vi få det beste ut av enhver vanskelig situasjon? Hvorfor er det ikke alltid så lett?

PAULUS I LENKER

Mens han var i Makedonia, nevnte Paulus flere fangenskap (2 Kor 6,5; 2 Kor 11,23; 2 Kor 7,5). Det første tilfellet var i Filippi (Apg 16,16–24). Senere var han fange i Jerusalem en kort periode før han ble overført til fengselet i Cæsarea.

Andre steder nevner Paulus at han «bærer lenker» (Filem 10.13). Da han satt i husarrest i Roma, var han også lenket til en romersk elitesoldat. Ignatius var en kristen fra begynnelsen av det andre århundret som var lenket på denne måten, og han beskrev soldatene som «ville dyr ... som bare blir verre når de blir godt behandlet». – Michael W. Holmes, red.: *The Apostolic Fathers* (Grand Rapids, MI: Baker Academic, 2007), s. 231.

2 Kor 4,7–12. Hvordan holdt Paulus ut i prøvelsene? Hva var hans fokus?

Paulus så det positive, om livet ble aldri så tøft, og det hjalp ham å klare motgangen. Satan kastet alt han kunne mot ham, men Paulus visste at han ikke var alene.

2 Kor 6,3–7. Hvilke åndelige ressurser hjalp Paulus i vanskelighetene?

Vi kan ofte bli fristet til å se på omstendighetene, våre svakheter eller feil og bli motløse. Det er da vi må huske alt det Gud har gitt oss slik at vi kan seire over det onde. Noe av det viktigste er Bibelen, «sannhetens ord», for der kan vi både lære av andres feil og se hvordan de klarte seg. Og «Ånden iverksetter det som verdens gjenløser har utrettet. Hjertet blir rensket ved Ånden. Ved Ånden får den troende del i guddommelig natur. Kristus har gitt sin Ånd som en guddommelig kraft til å overvinne alle nedarvede og utviklede tilbøyeligheter til det onde, og til å prege sin menighet med sin egen karakter.» – Ellen White: *Slektenes håp*, s. 510.

Hvordan kan vi vise oss «som Guds tjenere» (2 Kor 6,4)? Hva vil det si?

PAULUS I FILIPPI

Timoteus hadde nettopp sluttet seg til Paulus og fulget hans på den andre misjonsreisen da Den hellige ånd nektet dem å fortsette gjennom Lilleasia (Apg 16,6). I et nattlig syn fikk Paulus se en mann som ba ham: «Kom over til Makedonia og hjelp oss!» (Apg 16,9). Dermed drar de straks til den havnebyen som ligger nærmest Makedonia og krysser Egeerhavet fra Troas til Neapolis på det europeiske kontinentet. Men i stedet for å forkynne evangeliet der, drar Paulus, Silas, Timoteus og Lukas, som har sluttet seg til dem i Troas (se bruken av «vi» i Apg 16,11), videre til Filippi.

I sitt misjonsarbeid tenkte Paulus alltid strategisk. Filippi var den viktigste byen i den delen av Makedonia (Apg 16,12), og som en av de mest aktede byene i Romeriket hadde den fått status som *Ius Italicum* – den høyeste status en by kunne få. Innbyggerne hadde de samme privilegiene som om byen hadde ligget i Italia, blant annet fritak for eiendomsskatt og koppskatt, og alle som ble født i byen, ble automatisk romerske borgere. Byen var også et viktig stoppested langs Via Egnatia, hovedveien mellom Roma og Østen. Ved å etablere et viktig kristent senter der, kunne de bringe evangeliet til mange andre byer i nærheten, blant annet Amfipolis, Apollonia, Tessalonika og Berøa (se Apg 17,1.10).

Det fremgår av de mange latinske inskripsjonene at det offisielle språket i Filippi i det første århundret var latin. I Filippene 4,15 henvender Paulus seg til dem med et latinsk-klingende navn, *Philippēsiōi*, trolig for å anerkjenne deres spesielle status som romere. Gresk var likevel språket som ble brukt på torget og i byene rundt, og det var også det språket evangeliet ble spredt på. Lukas beskriver hvordan Paulus og fulget hans sluttet seg til folk som ba ved elvebredden, der Lydia og hennes husstand ble omvendt (Apg 16,13–15). Som forretningskvinne (som «handlet med purpurtøy») var hun nok en av de viktigste økonomiske støttespillerne for Paulus' virke i Filippi. I den tiden Paulus og Silas satt fengslet der, ble enda en hel husstand omvendt – fengselsvaktens.

Den hellige ånd visste at Filippi ville være det ideelle utgangspunktet for å spre evangeliet til Europa, selv om det også ville bli forfølgelse. Forfølgelse er noe ondt, men i visse tilfeller kan det gjøre at evangeliet når mennesker som ellers ikke ville blitt nådd.

Apg 9,16. Hvordan hjelper dette oss å forstå noen av Paulus' prøvelser? Hvordan kan det hjelpe oss å forstå noen av våre egne?

PAULUS OG KOLOSSÆ

Vi kjenner ikke til at Paulus hadde besøkt Kolossæ, men dette sier igjen noe om hvor effektiv hans evangeliseringsstrategi var. Det var Epafras fra Kolossæ (Kol 4,12) som hadde brakt evangeliet til byen (Kol 1,7). Men hvordan ble han omvendt? Trolig midt i 50-årene, da Paulus var i Efesos ikke langt borte, da «alle som bodde i Asia, fikk høre Herrens ord» (Apg 19,10; jf. 20,31).

Åpenbaringen vitner om hvordan evangeliet spredte seg i dette området (Åp 1,4). Den mest sannsynlige forklaringen på denne suksessen, også spredningen til Kolossæ, er at det skyldtes arbeidet til dem Paulus hadde omvendt da de hørte budskapet i Efesos, den viktigste byen i Lilleasia og en stor havneby. Epafras hørte Paulus forkynne i Efesos, ble en av hans medarbeidere og brakte evangeliet tilbake til hjembyen Kolossæ.

Byen ligger cirka 15 km sørøst for Laodikea, og det er først nå den blir utgravd, så vi vet mindre om den enn andre mer kjente byer i regionen. Men vi vet den hadde en ganske stor jødisk befolkning, med «så mange som ti tusen jøder som bodde i den delen av Frygia». – Arthur G. Patzia: *New International Biblical Commentary: Ephesians, Colossians, Philemon* (Peabody, MA: Hendrickson Publishers Inc., 1990), bd. 10, s. 3. Mynter preget i Kolossæ tyder på at innbyggerne der, som i mange romerske byer, tilba flere guder. De hedenske skikkene og den sterke kulturelle påvirkningen ga nok de kristne der store utfordringer, ikke bare når det gjaldt misjon, men også når det gjaldt å holde fast i evangeliets rene tro. En annen viktig kristen i Kolossæ var Filemon, som kan ha blitt omvendt omtrent samtidig som Epafras.

Filem 15.16. Se også Kol 4,9. Hva ba Paulus Filemon om når det gjaldt Onesimos?

Romersk lov påla Paulus å sende Onesimos tilbake til Filemon, men Paulus taler til Filemons hjerte og samvittighet som trossfelle og ber ham behandle Onesimos som bror, ikke som slave (Filem 16).

Vi kan avsky slaveriet i alle dets former og skulle ønske at Paulus hadde fordømt det, men hvordan kan vi forstå det Paulus sier her? (Det er fascinerende at Ellen White i slavetidens USA ba adventistene trosse loven som påbød dem å sende tilbake rømte slaver.)

MENIGHETENE I FILIPPI OG KOLOSSÆ

Fil 1,1–3 og Kol 1,1.2. Hvordan beskrives menighetene i Filippi og Kolossæ, og hva betyr det?

I sine brev hilser Paulus vanligvis de kristne på disse stedene som «hellige»: ved dåpen ble de utvalgt som Guds spesielle folk, slik Israels folk ble utvalgt som et «hellig folk» da de ble omskåret (2 Mos 19,5.6; jf. 1 Pet 2,9.10).

Legg merke til parallellen mellom hilsenene i de to brevene. Paulus omtaler «tilsynsmenn og diakoner» (Fil 1,1) i Filippi og «troende søsken i Kristus» (Kol 1,2) i Kolossæ. Når NT snakker om «troende søsken», har de en bestemt oppgave i menigheten (se Ef 6,21; Kol 4,7; 1 Pet 5,12). Så det ser ut til at Paulus ikke bare henvender seg til menighetsmedlemmer, men også til menighetens ledere i disse byene. Henvisningen til embeter som er beskrevet mer konkret andre steder (f.eks. i 1 Tim 3,1–12 og Tit 1,5–9) vitner om betydningen av organisering helt fra kirkens første tid.

Det var en prioritert oppgave for Paulus å lære opp medarbeidere som Timoteus og Epafras og sørge for lederskap i de lokale menighetene, og dette forsterket misjonsarbeidet. Han hadde altså en strategisk tilnærming til både å nå ut og å holde på folk. Våre adventistpionerer fulgte NTs modell for menighetsorganisering, noe mange artikler i *Review and Herald* fra 1850-tallet viser. James White sa: «Den guddommelige orden i NT er nok til å organisere Kristi kirke. Hadde det vært behov for mer, ville det ha blitt gitt ved inspirasjon.» – «Gospel Order» i *The Advent Review and Sabbath Herald*, 6. desember 1853, s. 173. Lenge før Paulus skrev til disse menighetene hadde apostlene begynt å innsette ledere for menigheten i Jerusalem (se Apg 6,1–6; 11,30), og det ble «et mønster for hvordan menigheter skulle organiseres andre steder hvor sannhetens sendebud vant mennesker for evangeliet.» – Ellen White: *Alfa og Omega*, bd. 6, s. 65.

Vi vet at Paulus av og til brukte hjelpere til å skrive brevene sine. Timoteus er også nevnt som medavsender andre steder (se f.eks. 2 Kor 1,1; Filem 1). Når Paulus bruker «jegg» i stedet for «vi», viser det at hans autoritet også står bak disse brevene.

TIL FORDYPNING:

«Gud har utvalgt deg til frelse ved åndens helliggjørelse og troen på sannheten. Stå derfor fast ... Er du trofast i Guds tjeneste, vil du møte fordommer og motstand, men la deg ikke provosere når du møter urett. Ta ikke igjen. Hold fast ved din integritet i Jesus Kristus. Ha blikket vendt mot himmelen. La andre si og gjøre som de vil; du bør gå frem i Kristi saktmodighet og ydmykhet. Gjør ditt arbeid med beslutsomhet, med et rent hjerte og av all din kraft og styrke mens du støtter deg til Guds arm. Du vil kanskje aldri få vite hvor opphøyet ditt arbeid egentlig er. Verdien av det du er, kan du bare måle ut fra det livet som ble gitt for å frelse deg ...

Enhver som vokser i Kristus, vil oppleve tider med hard og langvarig kamp, for mørkemaktene er fast bestemt på å motarbeide oss på vår vei fremover. Men når vi ser på Kristi kors for å finne nåde, kan vi ikke mislykkes. Frelserens løfte er: 'Jeg svikter deg ikke og forlater deg ikke.' 'Jeg er med dere alle dager inntil verdens ende.'» – Ellen White i *The Youth's Instructor*, 9. november 1899.

Forslag til samtale:

1. Paulus ble fengslet flere ganger, alltid uten saklig grunn. Hvordan tar du det når du behandles urettferdig? Hvilke bibelløfter er gode i slike tider?
2. Kirkefaderen Tertullian sa om forfølgelsen av de kristne: «Jo oftere dere meier oss ned, desto flere blir vi; de kristnes blod er såkorn.» – Alexander Roberts og James Donaldson, red., *Ante-Nicene Fathers* (Peabody, MA: Hendrickson Publishers, Inc., 1999), bd. 3, s. 55. Men iblant har forfølgelse noen steder vært en stor hindring for kirkens arbeid. Hvordan kan vi støtte dem som blir forfulgt på grunn av sin tro?
3. Tenk over ukens tekst i lys av Paulus' prøvelser. «Gled dere alltid»? Hva betyr det? Hvordan kan vi gjøre det? En du er glad i er syk eller dør. Du mister jobben. Du lider store fysiske smerter. Kanskje nøkkelen ligger i det videre spørsmålet: «Gled dere alltid *over hva?*» Altså, hva kan vi alltid glede oss over, under alle forhold?

3. januar

INVESTERING I DEN TRETTENDE SABBATEN

Av Vania Chew

En australsk kvinne, Marilene Stevenson, begynte å se nærmere på misjonsprosjektene til trettende sabbatofferet, den kvartalsvise kollekten hvor medlemmene oppfordres til å gi en ekstra god kollekt til ulike misjonsprosjekter.

Marilene husket en tid da menighetens medlemmer bakte kaker og dyrket grønnsaker og solgte dem for å samle inn penger til sabbatsskolens investeringsprosjekter. Hun lurte på om hun kunne gjøre noe lignende og gi pengene til den kollekten.

Marilene hadde verken tid eller lyst til å bake kaker og dyrke grønnsaker. Hun hadde imidlertid begynt å bruke en halsspray som hun syntes var nyttig, og som hun anbefalte til andre. Da andre viste interesse for sprayen, kom Marilene på ideen om å kjøpe den en gros og selge den videre. Overskuddet skulle gå direkte til trettende sabbatofferet.

Den første investeringen i halsspray fikk Marilene til å se seg om etter flere måter å samle inn penger til misjonen på.

«Det begynte egentlig med at jeg kjøpte ting jeg ville ha», sier hun. «Men det viser seg at de tingene jeg liker å kjøpe, er ting som andre også har lyst til å kjøpe, de har bare ikke tid til å gå og kjøpe dem!»

Ved å samarbeide med lokale gårder og fabrikker kunne Marilene kjøpe sunne produkter til engrospris og selge dem til familie og venner til en billigere pris enn i detaljhandelen. I årenes løp har hun solgt eksotiske frukter, fersk tofu og veganske spesialiteter. Hun har også laget blomsteroppsatser og solgt dem til spesielle anledninger som morsdagen.

«Det gir meg et skikkelig kick», sier hun. «Jeg hjelper dem jeg selger til, samtidig som jeg samler inn penger til en god sak».

Siden hun begynte å investere, har Marilene samlet inn mellom 2500 og 4500 kroner hvert kvartal til misjonsprosjektene til den trettende sabbat.

Hun oppfordrer alle menighetens medlemmer til å gi sjenerøst til disse kollektene og prosjektene de går til, selv om det krever en investering og å gi litt mer.

«Jeg håper at det vil inspirere andre til å gi noe mer enn bare et symbolsk offer, slik jeg gjorde», sier hun. «Gud har virkelig velsignet meg med førstehåndserfaring med hans store trofasthet. Hvorfor skulle jeg ikke ønske å dele det med andre?»

Dette kvartalets trettende sabbats misjonsprosjekter er i Den sørlige Stillehavsdivisjon, som blant annet omfatter Marilenes hjemland, Australia. Takk for at du planlegger en sjenerøs kollekt den 28. mars.

Grunner til å takke og be

Ukens tekster:

Fil 1,1–18; 1 Kor 13,1–8; Jer 17,9; Kol 1:1–12; 1 Pet 1,4; Sal 119,105; Jes 30,21.

Ukens vers:

Og jeg er trygg på at han som begynte sin gode gjerning i dere, skal fullføre den – helt til Jesu Kristi dag (Fil 1,6).

Paulus innleder helt bevisst brevene sine med hilsener – og takkeord. «Nåde være med dere og fred fra Gud, vår Far! Vi takker alltid Gud, vår Herre Jesu Kristi Far, når vi ber for dere.» (Kol 1,2.3)

Det er mye å være takknemlige for. Vi har erfart Guds nåde på måter som selv engler ikke kan fatte. Det samme gjelder Guds gave i form av fred (som gir harmoni med Gud) og det håpet som springer ut av Guds kjærlighet.

Vi kan gi og vise takknemlighet mot andre og håpe at folk setter pris på det vi gjør for dem.

Foreldre ber om at barna deres skal elske Gud og en dag (om ikke nå) sette pris på deres oppforelser for å gi dem en så god oppvekst som mulig.

Men vi gjør mange feil, og vi lærer av dem (det burde vi i alle fall gjøre).

Denne uken skal vi ta for oss Paulus' innledning om takk og bønn i Filipperbrevet og Kolosserbrevet. De kan berike vårt bønneliv.

EVANGELIETS FELLESSKAP

Fil 1,3–8. Hva takker Paulus for? Hva forsikrer han filipperne om, og hvorfor er det viktig?

Det var Paulus som grunnla menigheten i Filippi, og vi kan se hvordan det kristne fellesskapets varme gjennomsyrer brevet. De er langt borte, men fangen Paulus bærer menigheten og dens medlemmer i sitt hjerte og lengter etter dem «med Kristi Jesu hjertelag» (Fil 1,8) idet han takker Gud for dem. Paulus' takkebønn gir oss også et glimt av Jesu forbønn for oss i himmelen.

Øversteprestens bryststykke hadde tolv steiner som representerte Israels tolv stammer. Han skulle bære folket «ved sitt hjerte» når han gikk i forbønn for dem (2 Mos 28,29). Og som vår øversteprest i himmelen, bærer Jesus navnene på sitt folk med seg inn for Faderen.

Ordlyden i Fil 1,3 er tveetydig og understreker det nære forholdet mellom Paulus og filipperne. Det blir gjerne oversatt med at Paulus minnes dem i bønn, men det kan også lese som at de minnes ham. I alle fall understreker det gjensidigheten dem imellom, noe også ordet «fellesskap» (*koinonia*) understreker. Slik Paulus hadde del i Kristi lidelser (Fil 3,10), sto filipperne sammen med (*sunkoinōneō*) Paulus i hans lidelser og bidro økonomisk til hans arbeid (Fil 4,14.15). Denne gjensidigheten «fra første dag og fram til nå» (Fil 1,5) får ham til å takke Gud for dem og be for dem «med glede» (Fil 1,4).

Paulus beskriver sin situasjon ganske positivt – som en mulighet til å «forsvare og stadfeste evangeliet» (Fil 1,7). Bruken av disse to juridiske begrepene antyder at han snart skal for retten, men også at Paulus aktivt deler evangeliet med soldater og besøkende. Det er viktig både å forsvare det (*apologia*) mot angrep og å stadfeste dets evige sannheter. Paulus er mindre opptatt av sin egen fremtid enn å forsvare evangeliet. Enten han lever eller dør, er han viss på at Gud vil fullføre den «gode gjerning» han har påbegynt i alle som stoler på ham (Fil 1,6).

Hvordan forstår du løftet om at Gud vil fullføre «sin gode gjerning i dere» (Fil 1,6)? Hva betyr det? Når tar dette arbeidet slutt?

PAULUS' BØNNEØNSKER

En pastor talte om bønner som dreier seg om meg, meg, meg og mine behov eller ønsker og kalte dem «egoistiske små bønner», for Gud har større ting i tankene.

Les bønnen i Fil 1,9–11. Hva er han opptatt av, og hvilke store ønsker har han? Hva sier det om bønn?

Bønnen består bare av 43 ord på gresk, men den rommer alt det Paulus er opptatt av og utdyper i resten av brevet: kjærlighet, kunnskap, dømmekraft, oppriktighet, ikke å forarge, og den rettferdighet vi har i Jesus Kristus. Både denne bønnen og Paulus' tidligere uttrykk for takksigelse bunnar i en vektlegging av menigheten som helhet. Bønnen gjelder andre, hele menigheten og dens ve og vel. La oss se nærmere på noen av bønnens enkeltheter:

Kjærligheten må vokse. Paulus ber ikke bare om mer kjærlighet, men at den må styres i en bestemt retning: med «innsikt og dømmekraft» (Fil 1,9). Med innsikt mener han ikke bare intellektuell kunnskap, men en kunnskap om åndelige ting som bare oppnås gjennom fellesskap med Gud og studiet av hans ord (se Ef 1,17; Ef 4,13; 1 Tim 2,4).

Innsikt. Paulus forklarer dette med at vi skal kunne «forstå og avgjøre hva som er viktig» (skille det fra det som er forkastelig), «og stå rene og uten feil» (Fil 1,10).

Være rene. Det greske ordet betyr «bedømt av sollyset» og viser til en ubesmittet renhet i handling: «Alt det kristne gjør, bør være like klart som sollyset». – Ellen White: *Reflecting Christ*, s. 71.

Uten feil. Det betyr å ikke være en snublestein, ikke si eller gjøre ting som kan gjøre det vanskelig for en annen å tro.

Rettferds frukt. Paulus taler mye om dette i Romerbrevet og Galaterbrevet, og han utdyper det også i Filipperne 3. Vi har ingen rettferdighet i oss selv, men bare den vi får i Kristus.

Hvordan kan vår kjærlighet bli «mer og mer rik på innsikt og dømmekraft» (Fil 1,9)? Hvorfor er det så viktig for den kristne? (Jf. 1 Kor 13,1–8.)

ÅNDELIG INNSIKT I PRAKSIS

Filipperne var fortvilet da de fikk høre at Paulus var fengslet. Nå var arbeidet hans begrenset. Han kunne ikke reise. Han kunne ikke forkynde. Han kunne ikke besøke synagogene og lære folk om Jesus som Messias. Han kunne ikke starte menigheter. Filipperne sendte Epafroditus for å få vite hvordan apostelen hadde det, for å oppmuntre ham og for å sørge for hans fysiske behov.

Fil 1,12–18. Hvordan opplevde Paulus fangenskapet? Hva kan vi lære av hans holdning i den situasjonen?

Budskapet Paulus sendte med ham tilbake, må ha overrasket filipperne. Paulus så annerledes på omstendighetene. Hans åndelige dømmekraft lot ham se fangenskapet som et gode. Det hindret ikke hans arbeid, men tjente «til fremgang for evangeliet» (Fil 1,12). Der andre så lenker og gitter, så Paulus sine romerske vakter som mulige sjeler i Guds rike. Han så også at fangenskapet oppmuntret andre til å bli mer aktive og resolute i å spre evangeliet og tale frimodig for Kristus uten frykt for følgene.

Det er vanskelig å forstå, men det var noen som mente at Paulus' fangenskap var til deres fordel. De trodde visst at hans fravær ville gjøre at de og deres forkynnelse ville få større oppmerksomhet. Dette er et trist eksempel på egoisme i kirken. Som Jeremia sa lenge før Paulus: «Hjertet er mer svikefullt enn noe annet, det kan ikke helbredes. Hvem kan forstå det?» (Jer 17,9)

Men det var også dem som ble mer ivrige etter å spre evangeliet. De satte Paulus så høyt at de lidelsene han måtte utstå for sin tro, ga dem større tillit til Kristus og mot til å være enda mer aktive for Gud. Det ga dem kraft til å gå dit de før hadde vært redde for å gå; det fikk dem til å tale der de før hadde tiet, og det gjorde at stadig flere tok imot Kristus og spredte evangeliet om frelse.

Hva har du lært av vonde opplevelser som også har ført noe godt med seg? Hvordan kan vi lære å stole på Gud også når vi ikke ser åpenbare fordeler?

EVANGELIETS FRUKT

Paulus hadde et annet forhold til kolosserne enn til dem i Filippi. De var blant dem som «ikke har møtt meg ansikt til ansikt» (Kol 2,1). Likevel forsikrer Paulus også dem om at han takker Gud for dem og «alltid» ber for dem.

Kol 1,3–8. Hvilke tre ting takker Paulus Gud for?

Paulus kombinerer de tre egenskapene han også nevner andre steder: tro, håp og kjærlighet (se 1 Kor 13,13; 1 Tess 1,3; 5,8). Han gir ikke kolosserne æren for disse egenskapene. Han takker Faderen, for de er blant «all god gave og all fullkommen gave» vi har fått av ham (Jak 1,17). Når vi ser Guds kjærlighet til oss, fører det til tro på Kristus (Ef 2,4–8), og vi får håpet om himmelen. Peter beskriver det som «en arv som aldri forgår, aldri skitnes til og aldri visner. Den er gjemt i himmelen for dere.» (1 Pet 1,4)

Paulus understreker også at evangeliet er troverdig fordi det er «sannhetens ord». Dette er et uttrykk Paulus bruker andre steder med henvisning til Guds ord (se 2 Kor 6,7; 2 Tim 2,15). I motsetning til «menneskeord» er det «virksomt» i dem som tror (1 Tess 2,13) og fullfører Guds vilje (Jes 55,11). Når evangeliet forkynnes, åpenbares Guds kraft gjennom Den hellige ånds gjerning i lytternes hjerte, og mennesker reagerer. Evangeliet frembringer selv frukten fordi det er «livets ord» (Fil 2,16).

Det er forbløffende at evangeliet har fått så stor utbredelse på så kort tid. Allerede tretti år etter Kristi død og oppstandelse kunne Paulus si at det var kjent «i hele verden» (Kol 1,6). Litt senere i samme kapittel sier han at evangeliet «er blitt forkynt for alle skapninger under himmelen» (Kol 1,23). Romerrikets veinett gjorde rask kommunikasjon og reisevirksomhet mulig, og slik kunne Paulus' brev spres raskt og vidt omkring. Men det er Guds kraft som virker i ordet som føder åndelig liv i et menneske (Jak 1,18; 1 Pet 1,23) og som gjør det til en ny skapning i Kristus (2 Kor 5,17).

I Kolosserne 1,5 skriver Paulus om «håpet som venter dere i himmelen». Hvordan forstår du dette håpet, og hvorfor gjelder det deg selv om du ikke fortjener det?

BØNNENS MAKT

Kol 1,9–12. Hvilke bønneønsker har Paulus?

Paulus ber «om at dere må bli fylt av kunnskap om Guds vilje». Han sier det å kjenne Guds vilje er «den visdom og innsikt som Ånden gir» (Kol 1,9). Visdom får vi ved å stole på Gud og være villige til å gjøre hans vilje (Joh 7,17) og ikke stole på vår egen innsikt (Ordsp 3,5). Men spørsmålet melder seg ofte: «Hva er Guds vilje for meg i denne saken?» Det finnes tre viktige kilder til å kjenne Guds vilje når vi søker den i bønn:

Bibelen er den viktigste kilden til visdom. «Ditt ord er en lykt for min fot og et lys for min sti» (Sal 119,105).

Vi kan også lære Guds vilje og ledelse å kjenne gjennom omstendighetene, ved å be ham om å åpne eller lukke dører (se Kol 4,3).

Den hellige ånd leder oss når vi har lært å kjenne igjen hans stemme: «Dine ører skal høre dette ordet bak deg: 'Dette er veien, gå på den!' når du vil til høyre eller til venstre.» (Jes 30,21).

Paulus ber om at kolosserne må «leve et liv som er Herren verdig» (Kol 1,10). Ingen er «verdig» i seg selv, men av nåde regner Gud oss som verdige og kaller oss til å leve [el. vandre] i tråd med vårt høye kall (Ef 4,1; 1 Tess 2,12). Paulus bruker verbet «vandre» eller «vandret» ytterligere tre ganger bare i dette brevet (Kol 2,6; 3,7; 4,5). Det betyr å leve etter Guds lov (2 Mos 18,20) og ledet av Den hellige ånd (Esek 36,27).

Paulus ber også om at de (og vi) må leve et liv som «helt og fullt er til glede» for Gud, og lister så opp måter å gjøre det på: «bære frukt i all god gjerning» (Kol 1,9,10), «vokse i kjennskap til Gud» (Kol 1, 10), og «takke Far» (Kol 1,12).

Hva svarer du hvis noen spør: «Hvordan vet du at Gud leder deg i den ene eller andre retningen?»

TIL FORDYPNING:

«Det er mange som ikke klarer å legge faste planer for framtiden. Deres liv er utrygt. De klarer ikke å se hva som vil bli resultatet av det de gjør, og dette fyller dem ofte med angst og uro. La oss huske at det liv Guds barn lever i denne verden, er et pilegrimsliv. Vi har ikke nok visdom til å bestemme vår egen framtid, og det er ikke vår oppgave å forme den. 'Ved tro var Abraham lydige da han ble kalt, så han drog ut til det sted han skulle få til arv. Og han drog av sted uten å vite hvor han skulle komme.' Hebr 11,8.

Da Kristus levde på denne jorden, la han ingen planer for sitt eget liv. Han godtok de planene Gud hadde lagt for ham, og dag for dag viste Faderen sine planer for ham. På samme måte burde vi stole på Gud, slik at våre liv rett og slett ble resultatet av hans vilje. Når vi overgir vår framtid til ham, vil han lede våre føtter. Altfor mange som legger planer for en strålende framtid, lider store nederlag. La Gud legge planene for deg. Stol som et lite barn på at han som 'verner sine frommes føtter', vil lede deg. Gud leder aldri sine barn annerledes enn hva de selv ville valgt, om de hadde kunnet se enden fra begynnelsen og forstått den herlige hensikten de er med å oppfylle som hans medarbeidere.» – Ellen White: *Helse og livsglede*, s. 365–366.

Forslag til samtale:

1. Lag en liste over det du er takknemlig for fra uken som har gått. Har du mer å takke for enn du var klar over?
2. Tenk på den siste linjen i sitatet ovenfor. Det er en sterk troserklæring. Hvordan kan du stole like sterkt på Gud?
3. Snakk om følgende utsagn i lys av Kolosserne 1,6.23: «I førti år stengte vantrø, murring og opprør israelittene ute av Kanaan. De samme syndene har forsinket det moderne Israels inntreden i det himmelske Kanaan. I begge tilfeller var det ikke noe galt med Guds løfter. Det er vantrø, verdslighet, manglende helligelse og ufred hos Guds bekjennende folk som har holdt oss her i en verden av synd og sorg så lenge. Hadde Kristi kirke utført sin oppgave slik Herren har pålagt den, ville hele verden allerede ha blitt advart, og Herren Jesus ville ha kommet til vår verden i kraft og stor herlighet.» – Ellen White: *Last Day Events*, s. 38. Hvordan kan vi i dag være skyldige i det samme?

10. januar

GUDS SENDEBUD

Oscar sto stille og ba da tre bjeffende og snerrende hunder omringet ham utenfor et hus i Kenya. Eieren, som hadde sluppet hundene løs da Oscar nærmet seg huset, kom bort. «Hvem er du?» spurte han.

«Jeg er Guds budbringer», sa Oscar.

«Hvilket budskap har Gud sendt deg til med?» spurte mannen.

«Det er Guds budskap», svarte Oscar. «Kan jeg få komme inn?»

Mannen kalte tilbake hundene og bandt dem fast.

Han så forventningsfullt på Oscar da de kom inn i huset. «La oss be», sa Oscar. Mannen lukket ikke øynene. Oscar ba, og så begynte han å snakke om de fem første bøkene i Bibelen, Mosebøkene. Mannen var ikke kristen. Han tilhørte en stor, ikke-kristen verdensreligion, men han kjente lovbøkene. Han stilte mange spørsmål, og de to mennene ble venner. I dag er mannen og hans kone syvendedagsadventister.

Ved en annen anledning viste en huseier interesse da Oscar tilbød bibeltimer. Han sendte av gårde sine tre barn på 6, 8 og 13 år. Da de gikk, så Oscar at de haltet av smerte. «La barna komme hit, så vi kan be», sa han. Da så han at barna hadde piggsopp, en liten midd med parasittlarver som lever på eller under huden og forårsaker irritasjon.

Oscar ba for barna og dro for å kjøpe medisiner.

Familien trodde at helseproblemene var forårsaket av hekseri. Men da Oscar kom tilbake, hjalp han familien med å rengjøre huset og sengetøyet. Han ba foreldrene bade barna, og så sørget han for medisiner. Barna ble friske. Oscar ba igjen for barna, og han studerte Bibelen sammen med foreldrene. Senere ble familien adventister og solgte tomt til byggingen av en ny adventistkirke.

I arbeidet med å dele evangeliet går Oscar også fra kirke til kirke på søndager. I Kenya er det tradisjon for at besøkende får hilse på kirkens medlemmer. Men en gang inviterte en kirkeleder Oscar til en gudstjeneste, og da han fikk vite at han var adventist, nektet han å la ham tale. Oscar ble igjen under gudstjenesten. Da han gikk, kjente han igjen flere av medlemmene som sine naboer, og han gikk bort for å hilse på dem.

«Bibelen er som et stort hav, og dette er ikke tiden for å vente på at pastoren skal komme og undervise dere», sa han. «Jeg har leksjoner som dere kan studere selv».

Sju personer tok imot «Voice of Prophecy Discovery»s bibeltimer på stedet. Andre var skeptiske, men gikk senere med på å ta leksjonene. I dag er det 43 personer fra menigheten som studerer Bibelen sammen med Oscar. «Ikke verst til å være på et møte der jeg ikke fikk lov til å snakke», sier han med et smil.

Oscar har arbeidet som pioner i Global Mission i 10 år, ledet 120 mennesker til dåp og plantet to menigheter. Han håper å åpne en tredje menighet snart.

Liv og død

Ukens tekster:

Fil 1,19–30; 1 Kor 4,14–16; 2 Kor 10,3–6; Joh 17,17–19; Mi 6,8; Apg 14,22.

Ukens vers:

Å leve er for meg Kristus, og å dø er en vinning (Fil 1,21).

Mange sier at døden bare er en del av livet. Nei, døden er det motsatte av livet. Den er livets fiende. Døden er like lite en del av livet som et bilvrak er en del av en bil. NT understreker at Kristus døde for å «gjøre ende på ham som har dødens makt, det er djevelen, og befri dem som av frykt for døden var i slaveri gjennom hele livet» (Hebr 2,14.15).

Paulus var villig til å dø for Kristus, for han var trygg på sin endelige skjebne. Her og nå var det viktigste for ham å ære Kristus med sitt liv eller sin død og forkynne evangeliet for flest mulig. Kanskje er det noe av grunnen til at han skrev så mange brev. Slik kunne han nå ut til mange mennesker og steder, også der han ikke hadde vært.

Livet er kort, og det er viktig å gjøre mest mulig for Guds rike i den tiden Gud gir oss. Ikke så lite av dette består i å oppmuntre til «enhet i troen». Som vi skal se denne uken, var dette en viktig grunn til at Paulus skrev til filipperne.

«KRISTUS SKAL BLI OPPHØYET»

Fil 1,19.20. Hva tror Paulus blir utfallet av rettssaken mot ham? Hva er viktigere enn å bli frikjent?

Paulus var ingen forbryter, men han var ikke fremmed for fengsel og forfølgelse. Til korinterne skrev han at han hadde «vært oftere i fengsel, fått flere slag og mange ganger vært i dødsfare. Av jødene har jeg fem ganger fått de førti slagene på ett nær. Tre ganger er jeg blitt pisket, én gang steinet, tre ganger har jeg lidd skipbrudd, og jeg drev en gang et helt døgn rundt på havet. Stadig har jeg måttet reise omkring, i fare på elver og i fare blant røvere, i fare blant landsmenn og i fare blant utlendinger, i fare i byer, i fare i ørkenen, i fare på havet og i fare blant falske søsken, i slit og strev, ofte i nattevåk, i sult og tørst, ofte fastende og uten klær i kulden.» (2 Kor 11,23–27)

Men Paulus vil ikke vi skal tro lidelsene var det som fylte hans sinn, for han tilføyer: «I tillegg til alt det andre har jeg det som daglig ligger på meg, omsorgen for alle menighetene» (2 Kor 11,28).

Les 1 Kor 4,14–16; 1 Tess 2,10.11; Gal 4,19 og Filem 10. Hvilket forhold har Paulus til menighetene han grunnla, og dem han vant for Kristus?

Jesus hadde gitt alt for å frelse oss, og Paulus «vil med glede bruke alt, ja, selv bli oppbrukt» for sine trosfellers skyld (2 Kor 12,15). Men jo mer ens handlinger minner om Jesu liv, desto mindre blir man elsket og verdsatt av enkelte. «Alle som vil leve et gudfryktig liv i Kristus Jesus, skal bli forfulgt» (2 Tim 3,12). Men å være trofaste kristne er kanskje den beste måten å ære Gud og åpenbare evangeliets sannhet på (jf. Fil 1,7). «Paulus viste tålmod og glede under det lange og ufortjente fangenskapet. Sammen med troen og motet var de som en eneste lang preken.» – Ellen White: *Alfa og Omega*, bd. 6, s. 316.

Se på ditt liv og den måten du er på overfor andre, spesielt dem som ikke behandler deg pent. Vitner ditt liv om Jesus?

Å DØ ER EN VINNING

Alle kristne står i den store striden som raser rundt oss og i oss. Vi opplever denne kampen frem til den dagen vi dør.

2 Kor 10,3–6. Hva er grunnlaget for vår åndskamp, og hva er våpnene?

De farligste åndelige våpen er ideer, gode som dårlige. Satan bruker kritikk, svik, skam, frykt, gruppepress og mye annet som kristne ikke kan benytte. Vi skal heller bruke kjærlighet, barmhjertighet, fred, mildhet, tålmodighet, godhet og selvbeher-skelse. Vårt mektigste våpen er «Guds ord», som er Åndens sverd når det blir brukt med omtanke (Ef 6,17), for bare Gud kan overbevise noen om sannheten. Vi er bare redskaper som Gud kan bruke for å nå sine mål.

Les Fil 1,21.22. Hva mener Paulus med dette, spesielt i lys av den store konflikten?

Siden kampen er åndelig, handler den om tanker og verdier. Men Kristus har vunnet seieren for oss på korset, og når vi er forbundet med ham, kan vi ikke tape, selv om vi skulle bli drept. Paulus underkastet seg det livet måtte bringe, om det var aldri så urettferdig, og overlot sitt liv og sin fremtid til en høyere domstol.

Som kristne bør vi ikke kjempe så mye for vår rett som for det som er rett. Det er en ære å underkaste seg Guds vilje; det er eneste vei til seier i den krigen vi står i. Jesus er det beste eksempelet på underkastelse under Guds vilje. Det kommer Paulus tilbake til i Filipperne 2.

Hvordan opplever du den store konflikten her og nå? Hvordan kan du hente trøst og hjelp i vissheten om at Kristus allerede har seiret for oss?

TRYGG

Fil 1,23.24. Hva mener Paulus med at det er «mye bedre» å «bryte opp og være sammen med Kristus»?

Denne teksten har ofte blitt misforstått. I ukens avsnitt tar Paulus opp kontrasten mellom å leve og å dø. Den kristne lever for Kristus og kan også dø for ham. Slik er det en «vinning», for vårt vitnesbyrd blir så mye sterkere og mer overbevisende (Fil 1,21). Ingen tviler på at man tror når man er villig til å dø for troen.

Men vi må også være klar over at de døde faktisk er døde. De «vet ingenting». De hviler i graven til oppstandelsen (se Fork 9,5; Joh 5,28.29). Derfor sa Jesus om Lasarus, som var død: «Vår venn Lasarus er sovnet, men jeg går og vekker ham» (Joh 11,11).

Tenk deg hvordan det ville vært for Lasarus hvis han kom til himmelen med en gang han døde. Etter at han har boltret seg i paradiset i fire dager, kommer en engel med «dårlig» nytt: «Beklager, Lasarus, men Jesus kaller deg til jorden igjen. Du kan ikke bli her».

Når vi følger tanken til dens logiske konklusjon, ser vi hvor feil den er. Døden er som en drømmeløs søvn som Jesus vil vekke sine trofaste følgesvenner fra når han kommer igjen, og da blir de vekket opp sammen med de levende hellige og tatt med til himmelen for å være sammen med Jesus for alltid (se 1 Tess. 4,16.17).

Paulus' «bortgang» fra livet her og nå for å være med Kristus betyr å være sammen med ham i lidelse og død (2 Tim 4,6) for å «nå fram til oppstandelsen fra de døde» (Fil 3,11). Han var nok også klar over at han ville lukke øynene i døden og at det neste han ville oppleve, ville være å se Jesus, som ville føre ham og hele Guds folk til det stedet Jesus har beredt for alle som elsker ham (Joh 14,3; 1 Kor 2,9).

Paulus var villig til å dø for Kristus, men han visste at det ville være bedre for filipperne at han «fortsett får leve» (Fil 1,24).

For den kristne er det ikke alltid lett å si om det er bedre å leve for Kristus eller å dø for ham. Paulus følte seg «trukket til begge sider» (Fil 1,23), mellom å bli i live eller å hvile i graven.

Ingen ønsker å dø, men har du tenkt over at det neste du vil oppleve etter at du dør, er Kristi gjenkomst? Hvordan gjør denne tanken det lettere å forstå Paulus' tankegang her?

STÅ SAMMEN

Jesu siste bønn for disiplene kretset om ett tema: enhet. Jesus så ut over korset, mot det å være med Faderen og med oss: «Far, du har gitt meg dem, og jeg vil at de skal være der jeg er, så de får se min herlighet, den du har gitt meg» (Joh 17,24). Jesus ba om at Faderen måtte bevare dem «så de kan være ett, slik som vi er ett» (Joh 17,11). Han understreket også at mange bruker uenighet som en grunn til ikke å tro. To ganger i den korte bønningen understreker Jesus at vår enhet med ham og Faderen er for at «verden skal tro» og «skjønne at du har sendt meg» (Joh 17,21.23).

Fil 1,27 og Joh 17,17–19. Hva er avgjørende for enhet i kirken?

Det greske ordet i Filipperne 1,27 som er oversatt med «fører et liv som er ... verdig», er *politeuomai* og betyr «lev som en borger» – ikke i et jordisk rike, men som borger av det himmelske riket. Bergprekenen tegner et fint bilde av hva det vil si å være barn av Far i himmelen og borgere av hans rike: fattige i ånden, saktmodige, sulte og tørste etter rettferdighet, barmhjertige, rene av hjertet, fredsstiftere, vende det andre kinnet til, elske sine fiender, velsigne dem som forbanner oss, gjøre godt mot dem som hater oss. Kort sagt, «gjøre rett, vise trofast kjærlighet og vandre ydmykt med din Gud» (Mi 6,8).

Slike mennesker er det ikke så lett å bli sint på, eller? Iblant misliker vi folk som er *for* gode. Vi kan bli fristet til å rakke ned på dem eller finne et svakt punkt som viser at de ikke er så gode likevel, bare for å få det bedre med oss selv. Hvorfor ikke heller se om vi kan være mer kjærlige, rause, barmhjertige og ydmyke?

Ellen White talte om dem som «elsker verden og dens fortjeneste mer enn de elsker Gud eller sannheten». – *Testimonies for the Church*, bd. 5, s. 277.

Splid i menigheten bunner ofte i stolthet. «Når vi har dyrket stolthet og verdslige ambisjoner, har Kristi ånd forsvunnet, og rivalisering, uenighet og strid har trengt inn og distraherert og svekket menigheten.» – *Testimonies for the Church*, bd. 5, s. 240, 241.

Tenk så viktig det er å lære av Jesu ydmykhet og saktmodighet! Tenk så annerledes en menighet vi ville ha fått!

IKKE LA DERE SKREMME

Fil 1,27–30. Hva har det at vi «kjemper med ett sinn for troen på evangeliet» med fryktløshet å gjøre?

Satans strategi er splitt og hersk. Splid er livsfarlig. Jesus sa: «Om et hus kommer i strid med seg selv, kan det huset ikke bli stående» (Mark 3,25). Det er enkel logikk og Satan liker at vi glemmer det. Vårt samhold gjør det mulig å fylle vår profetiske rolle som Bibelens profetiske rest (Åp 12,17) og forkynne «det evige evangelium» til «alle nasjoner og stammer, tungemål og folk» (Åp 14,6). Siden samhold er viktig for å utføre oppdraget med å spre Guds budskap, og Jesu bønn i Johannes 17 fremhever «sannheten» i Guds ord som viktig for samhold (Joh 17,17.19), kan vårt budskap ikke skilles fra vårt oppdrag eller vårt samhold. De tre står og faller sammen. Hvis én av disse tre nøklene mangler, kan vi ikke lykkes. Men har vi alle tre, har vi ingenting å frykte. Vi behøver ikke være redd for motstand (Fil 1,28). Satan er en beseiret fiende. Om vi så skulle bli drept for vår tros skyld, er det ingenting som kan skade oss hvis vi «brenner for det gode» (1 Pet 3,13). Djevelen kan ikke stanse Guds sannhets fremmarsj.

Sammenfatt temaet som går igjen: Matt 10,38; Apg 14,22; Rom 8,17; 2 Tim 3,12.

Livet her i verden er hardt, selv for de «beste». Job var rettskaffen; selv Gud sa at han «var en from og rettskaffen mann som fryktet Gud og unngikk alt ondt» (Job 1,1). Likevel ble han og familien hans plutselig forfulgt av ulykker. Hvem har vel ikke lært, av egen eller andres erfaring, at livet her leveres på kanten av et stup og at man aldri vet når man faller utfor? Alle lider i en eller annen grad. Men det er bedre å lide for Kristi skyld enn for noe annet.

Hvilket håp eller trøst bør vi som kristne ha midt i lidelsen?

TIL FORDYPNING:

«Fra pinebenken, bålet og fengslet, fra jordens huler og grotter, møter martyrens seiersrop hans ører. Han hører vitnesbyrdene fra trofaste mennesker som til tross for at de er fattige, plaget og pint, vitner om sin tro og sier: 'Vi vet hvem vi tror på.' Da de gav livet for troens skyld, beviste de for verden at de stolte på ham som kan frelse fullt og helt.» – Ellen White: *Alfa og Omega*, bd. 6, s. 351.

«Kristenheten har aldri hatt så mange trosretninger som i dag. Hvis gavene [apostler, profeter, evangelister, hyrder og lærere (Ef. 4, 11–13)] var nødvendige for å bevare urkirkens enhet, hvor mye mer nødvendige er de ikke for å gjenopprette enheten nå! Og det fremgår med all tydelighet av profetiene at Gud ønsker å gjenopprette kirkens enhet i de siste dager. Vi forsikres om at vaktmennene skal se med egne øyne at Herren vender tilbake til Sion. Og at i endens tid skal de vise forstå. Når dette er oppfylt, vil det være enhet i troen hos alle som Gud regner som vise; for de som virkelig forstår rett, må nødvendigvis forstå likt. ... Ut fra slike betraktninger er det åpenbart at menighetens fullkomne tilstand som er forutsagt her, fremdeles ligger i fremtiden; følgelig har disse gavene ennå ikke oppfylt sin hensikt.» – R. F. Cottrell: «Introduction», i Ellen White: *Early Writings*, s. 140.

Forslag til samtale:

1. Se på sitatet ovenfor fra R.F. Cottrell. Hva må til for at Den hellige ånd skal kunne skape enhet i Guds kirke i dag? Hvor viktig er det for menighetens enhet at råd som er gitt gjennom profetiens gave, blir omsatt i praksis?
2. Hvordan vil du forklare Bibelens lære om døden for en som tror at Paulus og andre kristne som er døde, allerede er «med Kristus» i himmelen?
3. Hvordan skal vi forstå all lidelsen her i verden? Hvorfor er temaet om den store konflikten så nyttig for å gi oss litt innsikt i det hele? Og hvorfor må vi se Jesus på korset som det fremste uttrykket for Faderens kjærlighet og stole på ham også i de mørkeste stundene?

17. januar

PÅFUGLER TIL UNNSETNING!

Et utbrudd av babykobraer (slanger), skremte Beulah Fernandez, direktør for «Sunshine Children's Home and School» på en syvendedags adventistskole i Bangalore i India. Hun hadde god grunn til å være bekymret. Fem år tidligere hadde en gutt blitt bitt av en kobra mens han jaget en kalv gjennom en mangolund. Selv om han hadde blitt fraktet til sykehuset i all hast, måtte han gjennom flere operasjoner og et år med kompliserte behandlinger før han ble frisk igjen.

Nå så det ut til å være kobraunger overalt på det 10 mål store området: på veien, i hagen, under bilen og til og med utenfor døren til Beulahs hus.

«Herre!» ba hun. «Dette skal være et trygt sted for barn. Vær så snill og hjelp!»

Slangefangere ble tilkalt, men de var vant til å fange slanger i bybebyggelse og lukkede rom. Det var en vanskelig oppgave å finne babykobraene på det store området med trær som bar mango, bananer, jackfrukt, sapota, papaya, vaniljeepler, avokado, kokosnøtter, guava, fiken, pasjonsfrukt og soursop.

Ansatte og barn ba inderlig.

Så oppdaget en av de ansatte en påfugl på campus. Kunne det være sant? En påfugl på campus midt i en storby? Påfugler er kjent for å spise giftige slanger.

Kort tid etter så en annen ansatt en påfugl til.

Noen kvelder senere fikk ansatte og barn se en påfugl og en påfuglhøne spankulere majestetisk rundt i hagen. Alle så forundret på den skinnende blå påfuglen som foldet ut sine lange, strålende halefjær med øyelignende mønstre.

Etter den kvelden forsvant babykobraene.

Selv om slangene var borte, ble påfuglen og påfuglhønen værende på campus som staselige voktere for barna og de ansatte. Selv i dag er det nesten daglig noen som roper «Påfugl!» – og barna løper ut for å se på en vakker fugl.

Beulah mener at påfuglene var svaret på deres inderlige bønner. I løpet av skolens og barnehjemmets 45-årige historie hadde det aldri tidligere vært påfugler på campus.

«Vi tror at Gud sendte påfuglene», sier hun. «Gud elsker og bryr seg virkelig om sine barn, og han kan fortsatt forbløffe oss med vakre løsninger på alle våre problemer».

Dine sabbatsskolegaver til misjonen støtter syvendedagsadventistenes utdanningsinstitusjoner rundt om i verden. Takk for at du gir til misjonen.

Samhold og ydmykhet

Ukens tekster:

Fil 2,1–8; Jer 17,9; Fil 4,8; 1 Kor 8,2; Rom 8,3; Hebr 2,14–18.

Ukens vers:

Gjør nå min glede fullkommen: Ha samme sinnelag og samme kjærlighet, vær ett i sjel og sinn (Fil 2,2).

Samhold er styrke. Men kunnskap om hva som er sant, er ikke det samme som å gjøre det. Alle mislykkes iblant, enda vi gjør vårt beste for å skape samhold. Men det er ikke å undergrave enheten. Derfor er det ikke så rart at Paulus vil at filipperne skal «ha samme sinnelag».

Paulus baserer behovet for enhet på Jesu lære og eksempel. Det er et tema vi finner i hele NT, spesielt i brevene. Det oppsto splid i universet på grunn av én engels stolthet og maktbegjær, en følelse som bredte seg fort, selv i et fullkomment miljø (se Jes 14,12–14). Deretter fikk den fofeste i Eden med en lignende misnøye med Guds regler og et ønske om å nå et høyere plan enn det Gud hadde tiltenkt dem (1 Mos 3,1–6).

Denne uken skal vi se på det bibelske grunnlaget for enhet i kirken, med særlig fokus på Jesu ydmykhet, det vi kan lære av å se på ham og hvordan vi kan bli mer lik ham.

SPLID I FILIPPI

Fil 2,1–3. Hva har skapt splid i menigheten? Hva er løsningen?

Det må ha vært en skuffelse for Paulus å se strid og rivalisering i den menigheten han hadde grunnlagt og var så glad i. Han bruker skarpe ord når han beskriver problemene. «Selvhevdelse» er en oversettelse av ordet (*eritheia*) som allerede er brukt i Filippierne 1,16 om Paulus' selviske rivaler i Roma, som var mer opptatt av å fremme seg selv enn å fremme Kristi sak.

«Selvhevdelse» er en av kjødets gjerninger (Gal 5,20), og som Jakob sier: «Hvor misunnelse og selvhevdelse rår, der er det uorden og alt som er ondt» (Jak 3,16). Det greske ordet for «tom ærgjerrighet» finnes bare her i NT, men dukker opp i annen litteratur i betydningen hovmod, hul stolthet og oppblåst selvfølelse. Paulus bruker et nært beslektet ord når han formaner galaterne: «La oss ikke være drevet av tom ærgjerrighet så vi utfordrer og misunner hverandre» (Gal 5,26).

Legg merke til botemidlene for disse problemene:

1. *Trøst i Kristus*. Paulus bruker Kristi eksempel som motivasjon.
2. *Oppmuntring i kjærligheten*. Jesus viser oss Guds kjærlighet og sier vi skal «elske hverandre som jeg har elsket dere» (Joh 15,12).
3. *Fellesskap i Ånden*. Den hellige ånds nærvær skaper nærhet kristne imellom, som i den første menighet (Apg 2,42; jf. 2 Kor 13,14).
4. *Medfølelse*. Denne guddommelige egenskapen ser vi ofte i Kristi liv (Matt 9,36; 20,34; Mark 1,41), og vi ser den i lignelsene om den barmhjertige samaritan (Luk 10,33) og den fortapte sønn (Luk 15,20).
5. *Barmhjertighet*. Jesus viste denne egenskapen, og man må kunne se den hos hans følgesvenner (Luk 6,36).
6. *Ha samme sinnelag og samme kjærlighet, være ett i sjel og sinn*. For et bilde! Det er vanskelig å forestille seg hvordan Paulus kunne ha understreket betydningen av samhold sterkere. Og som Paulus vil påpeke: det sinnelaget vi skal ha, «var i Kristus Jesus» (Fil 2,5).

SPLIDENS OPPHAV

Tenk mer på Paulus' vektlegging av samhold i Filipperne 2,2, der han sier stort sett det samme på fire forskjellige måter. Han la vekt på sinnet, tankene og følelsene. Tidens religiøse ledere la mest vekt på ytre atferd, men Jesus var opptatt av våre tanker og følelser. Den rike unge mannen mente f.eks. at han hadde holdt loven. Men da Jesus ba ham selge alt han eide, gi til de fattige og følge ham, utfordret det han hans hang til verdslige ting. Han sa også at det er det som kommer fra hjertet (eller sinnet) som gjør et menneske urent: «For fra hjertet kommer onde tanker, mord, ekteskapsbrudd, hor, tyveri, falskt vitnesbyrd, spott» (Matt 15,19), og «det hjertet er fullt av, det sier munnen» (Matt 12,34).

Fil 2,3.4. Hvilke tiltak anbefaler Paulus for å fremme samhold i menigheten?

Paulus ber oss vise ydmykhet, sette andre høyere enn oss selv, og tenke på andre, ikke bare oss selv. Det er da lettere sagt enn gjort? Men det er viktige prinsipper for all vår omgang med andre. I våre samtaler tenker vi ofte mer på hva vi skal si til det som blir sagt enn på å forstå hva den andre sier og prøve å se saken fra en annen synsvinkel enn vår egen. Ofte skyldes konflikter små misforståelser som kunne ha vært unngått om vi hadde lyttet aktivt. Kanskje vi ikke er enige, men det å lytte og prøve å forstå den andres poeng er første skritt mot tillit og god kommunikasjon.

Paulus taler om «felleskap i Ånden» (den enhet som Ånden skaper, Ef 4,3), som skaper «den fred som binder [oss] sammen» (Ef. 4,3). Er det ufred i menigheten, kan Den hellige ånd roe gemyttene og skape samhold og harmoni. I samme kapittel taler Paulus om «enheten i troen på Guds Sønn og i kjennskapet til ham» (Ef 4,13). De to henger sammen. For at vi skal kunne stå sammen, er det viktig å ha den samme tro, den samme forståelse av Skriften som springer ut av kjennskapet til Kristus og hans lære.

Hvilken død fra selvet vil føre til at vi setter andre høyere enn oss selv? Hvordan kan dette læres? Hvordan ville forholdet mellom oss bli hvis vi levde slik?

SINNET – HVORDAN FORANDRE DET?

Stadig flere firmaer arbeider med teknologi som kombinerer datamaskinens prosessorkraft med menneskehjernen. Ved å koble hjernen til datamaskiner håper forskerne å kunne påvirke tankene våre via datamaskiner. Bruk av implantater i hjernen kan gi positive resultater, f.eks. i behandlingen av epilepsi, depresjon og Parkinsons sykdom, men man kan tenke seg mer uhyggelige bruksområder. Kanskje er ikke tankekontroll langt unna.

På noen måter er det her allerede. Hjernen er som en datamaskin, bare mye bedre. Den daglige informasjonsstrømmen vi utsettes for, «programmerer» sinnet og påvirker våre tanker og handlinger. Når vi omgir oss med media, påvirkes vi av verdslige menneskers tenkemåte, og vi kan komme til å tenke på samme måte. Det er som om andre menneskers sinn implanteres i vårt.

Vi må la Ånden styre tankene (Rom 8,6), og Guds Ånd står i kontrast til «verdens ånd». Paulus sier vi har fått «den Ånd som er fra Gud» og som vet «hva som bor i Gud» (1. Kor. 2,11.12). Hvem er vår lærer? Og hva lærer vi?

Fil 2,5. Hva vil det si å ha Kristi «sinnelag»?

Vi kan forandre mening, men vi kan ikke forandre vårt hjerte; det kan bare Gud. Den hellige ånd må utføre hjertekirurgi på oss med «Åndens sverd» (Ef 6,17), Guds «levende og virkekraftige» ord som «trenger igjennom til det kløver sjel og ånd, marg og bein, og dømmer hjertets tanker og planer» (Hebr 4,12). Bare Den hellige ånd kan lære oss å kjenne oss selv, for hjertet bedrar oss (Jer 17,9). Det hebraiske ordet for «bedragerisk» (*'aqov*) brukes om et ujevnt underlag som får oss til å snuble; det henspiller på tanker som er kronglete og fordreide. Vi må forvandles ved at sinnet «fornyes» så vi kan «dømme om hva som er Guds vilje: det gode, det som er til glede for Gud, det fullkomne» (Rom 12,2).

Hvorfor er det viktig å gjøre det Paulus sier her: «Til slutt, søsken: Alt som er sant og edelt, rett og rent, alt som er verd å elske og akte, alt som er til glede og alt som fortjener ros, legg vinn på det!» (Fil 4,8)?

KRISTI SINNELAG

USAs store bokser Muhammad Ali sa en gang: «Jeg er den største». I nyere tid har minst en av USAs presidenter ofte sagt han var bedre enn alle andre til både det ene og andre. Begge har erfart «suksess», men ikke som eksempel på Kristi sinnelag. I motsetning til dem var Jesus helt syndfri. Han ble prøvet «i alt på samme måte som vi» (Hebr 4,15), men syndet aldri. Men som Hebreerne 5,8 sier, «Enda han var Sønn, lærte han lydighet ved å lide». Jesus underkastet seg helt og holdent Faderens vilje enda det ikke var lett.

Fil 2,5–8. Noen mener dette er Bibelens sterkeste og vakreste tekst. Hva sier Paulus egentlig? Hva innebærer det? Og hvordan kan det prinsippet vi ser her, anvendes i vårt liv?

Jesus, som er likestilt med Gud, og som er Gud, tok ikke bare på seg menneskeskikkelse. Han ble også en «slave» (*doulos*) og ga seg selv for vår synd! Et annet sted sier Paulus at han «kom under forbannelse for vår skyld» (Gal 3,13). Vår Gud og Skaper døde for oss på korset for å være vår Frelser, og da måtte han bli en forbannelse for oss.

Howdan kan vi forstå dette? Og hvordan kan vi gjøre det teksten ber oss om: være like ydmyke og ofre oss for andre?

Et annet sted sa Jesus «Den største blant dere skal være tjeneren deres. Den som setter seg selv høyt, skal settes lavt, og den som setter seg selv lavt, skal settes høyt.» (Matt 23,11.12) Dette gjenspeiler det Paulus ber oss om i Fil 2,5–8.

Her understreker Paulus det han sa tidligere, nemlig at vi ikke skal gjøre noe «av selvhedelse og tom ærgjerrighet» (Fil 2,3).

Hva bør vår respons være på det Kristus har gjort for oss, og som fremstilles i Fil 2,5–8? Hvilken respons kan være «bra nok» mot det Kristus har gjort for oss? Hvorfor er det galt å tro at våre gjerninger kan legge noe til det Kristus har gjort for oss?

GUDSFRYKTENS HEMMELIGHET

1. Korinter 8,2 er et populært vers: «Om noen mener å ha forstått noe, da har han ennå ikke forstått det slik han burde». Det er ingenting vi vet alt om. Vi kan alltid lære mer om alt, ikke minst de evige realiteter i forbindelse med Guddommen og inkarnasjonen.

Paulus henviser ofte til Kristi fornedrelse da han ble menneske. Det er et emne vi aldri vil kunne forstå fullt ut, ikke engang i evigheten.

Rom 8,3; Hebr 2,14–18; 4,15. Hva kjennetegnet Jesu underkastelse og det at han tok menneskelig natur?

Hvordan kunne Den hellige ånds virke gjøre det mulig for Guds evige Sønn å bli Gud-menneske i Marias livmor (se Luk 1,35)? Det er ufattelig at den uendelige og evige plutselig kunne bli et dødelig menneske. Dette er kjernen i det Paulus kaller «gudsfryktens mysterium» (1 Tim 3,16).

I den vakre salmen i Filipperne 2 utdyper Paulus noen sider ved denne fornedrelsen mer utførlig enn det gjøres noe annet sted i Skriften.

«I Guds skikkelse» (Fil 2,6). Ordet *morphē* (skikkelse) viser til hans guddommelige natur, at Jesus var Faderens like (jf. Joh 1,1).

«Ga avkall på sitt eget» (Fil 2,7). Den mystiske måten Jesus «tømte seg selv» (eng. overs.) for guddommelige privilegier (slik at han kunne bli helt menneske og fristes som oss) er forbløffende.

«[Han] fornedret ... seg selv» (Fil 2,8). Da Jesus ble menneske, gikk han fra å være universets hersker til å bli en simpel tjener, det motsatte av Lucifers ambisjon.

«Døden, ja, døden på korset» (Fil 2,8). Det fantes ingen mer vanærende måte å dø på enn den Jesus fikk og som ble symbolisert da Moses løftet opp slangen (4 Mos 21,9; Joh 3,14). Slik gikk det til at «han som ikke visste av synd, har han gjort til synd for oss, for at vi i ham skulle få Guds rettferdighet» (2 Kor 5,21).

Hvordan kan det å tenke på det Jesus gjorde for oss på korset – slik at korset blir et uttrykk for overgivelse og ydmykhet – gjøre oss mer ydmyke og mer overgitt til Gud?

TIL FORDYPNING:

«All den faderlige kjærlighet som har gått fra generasjon til generasjon gjennom menneskehjarter, hele det forråd av ømhet som har åpnet seg i menneskenes sjeler, er bare som en liten bekk i forhold til det grenseløse havet når det sammenlignes med Guds uendelige og uuttømmelige kjærlighet. Tungen kan ikke uttrykke den; pennen kan ikke skildre den. Du kan meditere over den hver dag av ditt liv og ransake Skriften for å forstå den; du kan bruke alle de krefter og evner Gud har gitt deg i forsøket på å forstå din himmelske Fars kjærlighet og medlidenhet, og likevel finnes det en uendelighet mer. Du kan studere denne kjærligheten i evigheter, men du kan aldri fullt ut fatte lengden og bredden, dybden og høyden av Guds kjærlighet da han gav sin Sønn til å dø for verden. Selv evigheten vil ikke kunne vise den fullt ut. Men når vi leser Bibelen og mediterer over Kristi liv og frelsesplanen, vil disse store temaene åpne seg stadig mer for oss.» – Ellen White: *Testimonies for the Church*, bd. 5, s. 740.

«Når vi mottar opplæring, slik Moses gjorde det i Kristi skole, hva er det vi da skal lære? Å bli oppblåste og selvgode? Nei, slett ikke. Jo mer vi lærer i denne skolen, desto mer ydmyke blir vi. Vi må ikke tro vi har lært alt som er verdt å vite. Vi bør gjøre best mulig bruk av de talentene Gud har gitt oss, for når vi blir forvandlet fra dødelighet til udødelighet, skal vi ikke etterlate oss det vi har oppnådd, men ta det med til den andre siden. Gjennom evighetens tidsaldre vil Kristus og hans frelsesverk være gjenstand for vårt studium.» – Ellen White: *Manuscript 36*, 1885.

Forslag til samtale:

1. Hvordan har du opplevd Guds kjærlighet? Snakk sammen om hvordan dere har lært hans kjærlighet å kjenne.
2. Hva betyr det egentlig at Jesus «sto fram som menneske» (Fil 2,7)? Se også Rom 8,3.
3. Hvordan utfordres samholdet i menigheten der du bor? Hvorfor vil en vilje til å være ydmyk, til ikke å gjøre noe «av selvhøvdelse og tom ærgjerrighet» (Fil 2,3), være en god start på arbeidet med å løse problemene?

24. januar

PENGENE TAR ALDRI SLUTT

Elleve år gamle Alvan Harold likte å høre myntene klirre i lommen når han gikk hjem fra skolen i Kisumu i Kenya. Da kunne han gå innom en butikk og kjøpe noen knasende nøtter eller en kald is.

En dag sjokkerte bibellæreren i femte klasse Alvan ved å snakke om hans kjære lommepenger. «Du skal ikke bruke alle lommepengene dine på nøtter og iskrem», sa hun. «Spar litt som du kan gi til Gud på sabbaten».

Alvan la penger i kollekten på sabbaten. Det var penger som faren hadde gitt ham på sabbatsmorgenen. Læreren snakket også om de pengene.

«Når du gir penger fra foreldrene dine i kirken, gir du bare for foreldrene dine», sa hun. «Du gir ikke dine egne penger». Hun leste Malakias 3,8: «Kan et menneske stjele fra Gud? Dere stjeler fra meg, men sier: 'Hva er det vi har stjålet fra deg?' Tienden og offergaven!»

Alvan trodde at læreren kritiserte ham, og det likte han ikke. Men så tenkte han: «Kanskje har hun bare litt rett».

Det var torsdag, og Alvan hadde allerede brukt opp alle lommepengene sine for den uken. Han bestemte seg for å spare penger til Gud neste uke. Men uken etter brukte han igjen alle pengene sine. To måneder gikk, og Alvan var fryktelig skuffet over seg selv. Han klarte ikke å spare penger til kollekten.

En dag gikk han og den 17 år gamle broren Allan forbi en iskrembutikk på veien hjem. Alvan hadde en 20-skilling i lommen, og han bestemte seg for å bruke den på iskrem. Men storebroren hans stoppet ham. «Det er barnslig å gå rundt og spise iskrem», sa han. «Jeg vil ikke gå rundt med noen som spiser iskrem». Alvan ble irritert. Han ville ha iskrem, men han kunne ikke argumentere. Så han kjøpte den ikke.

Da sabbaten kom, hadde han fortsatt de 20 skillingene i lommen. Han la mynten i kollektfatet sammen med de 20 skillingene som foreldrene hadde gitt ham den morgenen. Det føltes godt å gi sine egne penger til Gud. Han hadde gitt avkall på noe han virkelig ønsket seg for kollektpengene, og plutselig innså han at det ikke var noe stort tap.

Uken etter klarte Alvan å spare ytterligere 20 shilling, og han ga også dem som offergave. Han likte følelsen! Han bestemte seg for å gi 20 shilling hver sabbat – og det har han gjort siden den gang. Til hans overraskelse har han aldri gått tom for penger igjen. Før hadde han aldri nok penger til å klare seg gjennom uken. Men nå har han alltid nok penger. Faktisk har han ofte mer enn 20 skilling til overs, og de ekstra pengene gir han til far så han kan spare dem.

Noen ganger blir Alvan fristet til å kjøpe nøtter eller iskrem, men han minner seg selv på at han må ha 20 shilling til Gud på sabbaten.

«Jeg minner meg selv på at Guds verk er bedre enn det jeg ønsker», sier han.

Stråle som stjerner på nattehimmelen

Ukens tekster:

Fil 2,12–30; Rom 3,23.24; 5,8; 2 Tim 4,6; 1 Kor 4,17; 2 Tim 4,21.13; Luk 7,2.

Ukens vers:

Gjør alt uten murring og misnøye, så dere kan være uklanderlige og rene, Guds barn uten feil midt i en vrang og villfarene slekt. Dere stråler blant dem som stjerner på nattehimmelen. (Fil 2,14.15)

Gud sa at israelittene skulle følge hans pålegg. «For da vil de andre folkene se deres klokskap og forstand. Når de hører om alle disse forskriftene, vil de si: 'Så klokt og forstandig det er, dette store folket!'" (5 Mos 4,6)

Jesus sa: «Jeg er verdens lys. Den som følger meg, skal ikke vandre i mørket, men ha livets lys.» (Joh 8,12) Han sa også: «Dere er verdens lys! En by som ligger på et fjell, kan ikke skjules» (Matt 5,14). Hvordan kan vi være lys? Bare ved å være forbundet med Jesus, «det sanne lyset som lyser for hvert menneske» (Joh 1,9). Som det står i Filipperne 2, har Gud «oppøyd ham til det høyeste og gitt ham navnet over alle navn. I Jesu navn skal derfor hvert kne bøye seg ... og hver tunge skal bekjenne at Jesus Kristus er Herre.» (Fil 2,9–11)

Alle som har overgitt seg til Jesus, har tilgang til Guds lys og kraft. Men altfor ofte forventer vi enten at Gud skal gjøre alt, eller så står våre egne ideer og planer i veien. Det er derfor Paulus' ord til filipperne er så relevante.

VI ARBEIDER, OG GUD ARBEIDER I OSS

Paulus har vist dem Jesus som det fullkomne eksempel på ydmykhet og lydighet mot Guds vilje, og nå henvender han seg til filipperne selv. Han sier at de var lydige mot Gud etter at de fikk budskapet om evangeliet (se Apg 16,13–15.32.33) og ber dem fortsette å være lydige.

Paulus har gitt dem Kristi liv og korset som eksempel på frelsens vei og tar nå opp hvordan dette fungerer i praksis.

Fil 2,12.13. Hva mener Paulus med «arbeid på deres egen frelse»? Hva har tro med gjerninger å gjøre?

Her gir ikke Paulus noe annet evangelium enn det han skisserer i Romerbrevet og i sine andre brev. Vi kan være trygge på at budskapet her stemmer med evangeliet om rettferdiggjørelse ved tro, som han også hadde forkynt i Filippi. Men vi må ta med alt Bibelen sier om en sak, spesielt når det er snakk om frelse, som lett kan misforstås.

Rom 3,23.24; 5,8 og Ef 2,8–10. Hva lærer disse tekstene om frelsen?

Frelsen er Guds verk, og vi kan ikke ta noe av æren. Ja, selv troen er en gave. Vi får den gjennom Den hellige ånds virke. Våre egne gjerninger kan ikke frelse oss, men i den nye fødselen gjenskaper Gud oss åndelig slik at vi kan gjøre godt. Guds Ånd virker i oss slik at vi kan velge det som er rett og motstå fristelser.

Det Gud virker i oss, utøver vi altså «med respekt og ærefrykt». Betyr det at vi skal være redde for Guds dom siden vi ofte gjør så lite for å gjøre det som er rett? Nei. Uttrykket viser til at vi fornemmer Guds nærvær (se Sal 2,11) og har behov for å gjøre som han sier.

Hvordan har Kristus virket i deg? Og hvordan kjemper din falne natur mot det Gud gjør i deg. Hvordan kan du motstå dette?

STJERNER PÅ NATTEHIMMELEN

I Filipperne 2,14 ber Paulus filipperne om å gjøre alt uten «murring og misnøye». Menighetens enhet utfordres så sterkt at det skal store anstrengelser til fra vår side for å bevare den. Samhold i menigheten er et resultat av vår forening med Kristus og lydighet mot hans ord. Og det er viktig for vårt vitnesbyrd, slik Paulus sier når han ber oss stråle «som stjerner på nattehimmelen» (Fil 2,15).

På en måneløs natt langt borte fra gatelysene ser vi flere stjerner, og de ser klarere ut. Kontrasten er hele forskjellen. Jo mørkere himmelen er, desto tydeligere trer stjernene frem. Slik er det med vårt vitnesbyrd. Jo større det moralske mørket er, desto sterkere blir kontrasten mellom det livet Guds følgesvenner lever og det livet de verdslige lever. Derfor må vi ikke la det kunstige lyset fra verdslige ideer, påtrykk og vaner gjøre at vårt vitnesbyrd trer i bakgrunnen eller forsvinner helt.

Fil 2,15.16. Hvordan beskriver Paulus det Guds barn skal være og gjøre?

«Uklanderlig» betyr «feilfri, uangripelig». Det brukes spesielt om Job og hans ulastelige karakter (se Job 1,1.8; 2,3; også 11,4; 33,9). Det greske ordet som er oversatt med «uklanderlig», betyr bokstavelig talt «ublandet, ren». Med tanke på de grove angrepene som hans vitner må regne med å møte, ber Jesus oss være «troskyldige som duer» (Matt 10,16). Paulus ba oss være «enfoldige i det onde» (Rom 16,19). Moderne media preges ikke av rent, oppløftende og inspirerende innhold. I slike tider kan vi gjøre som David: «Ondskap vil jeg ikke ha for øye» (Sal 101,3).

Vi må ikke være redde for å stikke oss ut – troen burde i stadig større grad skille oss ut. Målet er å stråle «som stjerner på nattehimmelen» (Fil 2,15). Det kan vi bare gjøre når vi ikke innretter oss etter denne verden (Rom 12,2), men «holder fast på livets ord» (Fil 2,16). Våre valg avgjør om vi har levd med «Kristi dag» for øye eller om vårt løp «har vært forgjeves» (Fil 2,16; jf. 1 Kor 9,24–27).

Hvordan kan du bli rensset fra områder i livet du ser som «verdslige» (og det er vel noen)?

ET LEVENDE OFFER

Fil 2,17; 2 Tim 4,6; Rom 12,1.2; 1 Kor 11,1. Hva sier Paulus i disse tekstene?

Paulus har allerede uttrykt en ambivalent holdning til om han skal leve eller dø i tjenesten for Kristus (Fil 1,20–23). Nå antyder han muligheten for å skulle «ofres» (Fil 2,17). Bildet er hentet fra antikkens praksis med libasjoner, dvs. å helle ut en væske (olje, vin eller vann) som et offer til Gud (se f.eks. 1 Mos 35,14; 2 Mos 29,40; 2 Sam 23,15–17). Slik «sløsing» med verdifull væske i en andaktsgave minner om det Maria gjorde da hun salvet Jesu hode og føtter med «kostbar nardussalve» (Mark 14,3–9; Joh 12,3). Selv om det ikke var et drikkoffer som sådan, var det et enormt offer og illustrerte Kristi uendelige offer for vår frelse.

Dersom Paulus skulle bli henrettet for å ha spredt evangeliet, ville han glede seg over at hans liv ble «utgytt» som et offer til Gud. Bibelens libasjoner står som regel ikke alene, men ledsager et offer (se 4 Mos 15,1–10; 28,1–15), og Paulus ville derfor betrakte det å gi sitt liv som et passende supplement til «offret og tjenesten» fra de troende i Filippi, som i tro har valgt å vie sitt liv til Gud som et «levende ... offer» (Rom 12,1).

De første kristne, deriblant de i Filippi (Fil 1,27–29), delte sin tro. De gikk fra hus til hus og spredte evangeliet (Apg 5,42). De åpnet sine hjem for studier av Skriften (Apg 12,12; 1 Kor 16,19; Kol 4,15; Filem 1.2) og kunne begrunne sin tro ut fra Skriften (Apg 17,11; 18,26; 1 Pet 3,15). Det samme gjorde adventistpionerene. De satte ikke sin lit til at pastorer skulle spre budskapet til naboene deres, men delte sin tro, holdt bibelstudier og forberedte folk til dåp.

Kort sagt arbeidet de for å spre evangeliet med stor personlig oppofrelse, det vil si som et «levende offer». Burde vi ikke gjøre det samme?

Hva vil det si å være et «levende offer». Hva ofrer du for Guds rike?

Å BESTÅ SIN PRØVE

Vi har alt nevnt Timoteus' rolle som medavsender av brevet (Fil 1,1). Nå begynner Paulus å fortelle hvor verdifull Timoteus er som medarbeider. Han beskrives som en evangelist (2 Tim 4,5) Paulus hadde sendt til Makedonia (1 Tess 3,2; jf. Apg 18,5; 19,22) og flere ganger til Korint (1 Kor 4,17; 16,10). Tidligere hadde han arbeidet sammen med Paulus og Silas i Korint (1 Tess 1,1; 2 Tess 1,1) og senere i Efesos (1 Tim 1,2.3; jf. Apg 19,22). Paulus beskriver Timoteus som «likesinnet» (Fil 2,20, eng. overs.). Det greske ordet («lik i sjel») antyder at han var lik Paulus på mange måter, inkludert hans engasjement for Kristus, hans energiske innsats for å spre evangeliet og hans omsorg for filipperne.

Hvorfor snakker Paulus så positivt og utførlig om Timoteus (se Fil 2,19–23)? Hva annet sier han om ham (se 1 Kor 4,17; 2 Tim 1,5)?

Paulus nevner også en annen egenskap ved Timoteus: han har «bestått sin prøve» (Fil 2,22). Det greske ordet beskriver en person som har bestått prøvelser (Rom 5,4) og hvis karakter og tjeneste har vist seg å være ekte (2 Kor 2,9; 9,13). Paulus vet dette er sant om Timoteus, for han har sett det de mange gangene de har arbeidet sammen for å spre evangeliet.

Det er de tunge stundene i livet som viser hva vi duger til og hvem vi er på innsiden. Ellen White sier det slik: «Livet er disiplinært. ... Provokasjoner setter temperamentet på prøve, og det er når vi møter dem i den rette ånd at vi utvikler de kristne nådegaver. Hvis man ydmykt bærer krenkelsener og fornærmelser, hvis sårende ord får milde svar og ydmykende handlinger møtes med vennlighet, viser det at Kristi Ånd bor i hjertet.» – Ellen White: *Testimonies for the Church*, bd. 5, s. 344. Videre sier hun at hvis «de prøvelser og ergrelser vi blir kalt til å bære ... tas på en god måte, utvikler de en kristelig holdning og skiller den kristne fra den verdslige.» – *Testimonies for the Church*, bd. 5, s. 344.

Hva med de provokasjoner, vanskeligheter og ergrelser du har opplevd i det siste? Har du båret dem ydmykt og tatt dem «på en god måte»? Hva kan du gjøre for at disse erfaringene skal gjøre deg mer disiplinert?

«VIS RESPEKT FOR SLIKE»

Fil 2,25–30. Hvordan beskrives Epafroditus? Hvilke holdninger og handlinger viser hva han var for slags menneske?

Epafroditus er bare nevnt i dette brevet, men vi får vite en god del om ham. Ut fra navnet (som viser til Afrodite-kulten) å dømme, hadde han vært hedning. Når han kalles «medarbeider», tyder det på at han var aktiv i menigheten, kanskje sammen med Paulus i Filippi. Det at han var en «stridskamerat» (jf. Fil 1,25) viser sannsynligvis til konflikter Epafroditus sto overfor i arbeidet med å spre evangeliet og at han sågar var villig til å risikere livet (Fil 2,30).

Som «utsending» (*apostolos*) fra menigheten i Filippi, skal Epafroditus hjelpe Paulus i fengselet og ta seg av andre behov han måtte ha (Fil 2,25). Det var ham filipperne betrodde sine pengegaver til Paulus (Fil 4,18). Disse gavene var viktige, for mat, klær, sengetøy og andre nødvendigheter som romerske fanger trengte, måtte de enten kjøpe for egen regning eller få bragt til seg av familie og venner (jf. Apg 24,23). Mot slutten av sitt andre fangenskap i Roma ba Paulus Timoteus om å skynde seg «å komme før vinteren» og «ta med deg kappen» som han etterlot i Troas (2 Tim 4,21.13). Paulus hadde nok bruk for den tykke ullfrakken i den kalde steincellen. Det var også Epafroditus som fikk i oppdrag å frakte dette brevet tilbake til Filippi (se Ellen White: *Alfa og Omega*, bd. 6, s. 326).

Kanskje på grunn av problemene i Filippi (se studium 4) har Paulus «funnet det nødvendig» å sende Epafroditus tilbake tidligere enn forventet, og derfor ber han filipperne «ta imot ham i Herrens navn med inderlig glede» (Fil 2,29). Paulus vil forsikre seg om at de ikke bekymrer seg for hans situasjon i fengselet. Han understreker også at Epafroditus er den typen person som kristne bør sette høyt, ikke på grunn av rikdom eller sosial status, men for deres offervilje når det gjelder å følge Jesu eksempel (Fil 2,6–11; jf. Luk 22,25–27). Det greske ordet for respekt eller ære forekommer bare noen få ganger i NT: om tjeneren som offiseren «satte stor pris på» (Luk 7,2), om dem som får en ærefull plassering ved en fest (Luk 14,8), og om Jesus som den «dyrebare» hjørnesteinen (1 Pet 2,4.6). For å bli regnet med i denne gruppen må Epafroditus virkelig ha vært en trofast mann.

TIL FORDYPNING:

«Den som står Kristus nærmest, er den som på jorden har fått mest del i hans selvoppofrende kjærlighet. Denne kjærligheten 'skryter ikke, er ikke hovmodig. Kjærligheten krenker ikke, søker ikke sitt eget, er ikke oppfarende og gjemmer ikke på det onde'. (1 Kor 13,4.5). En slik kjærlighet får oss, slik som den fikk Kristus, til å gi alt, til å leve, virke og ofre seg for menneskenes frelse.

Paulus la denne holdningen for dagen: 'Å leve er for meg Kristus'. Hans liv åpenbarte Kristus for menneskene. Og døden er 'en vinning', en vinning for Kristus. Døden ville åpenbare hans nådes kraft og vinne mennesker for ham. 'Kristus skal bli opphøyd for alles øyne ved min kropp, enten jeg skal leve eller dø', (Fil 1,20.21) skriver Paulus.» – Ellen White: *Slektenes håp*, s. 464.

«Tiden er ikke langt unna da alle vil bli satt på prøve. Vi vil føle oss presset til å ta dyrets merke. De som skritt for skritt har gitt etter for verdslige krav og skikker, vil ikke ha vanskelig for å gi etter for maktøverne fremfor å bli utsatt for hån, fornærmelser, trusler om fangenskap og død. ...

Når mengden av falske søsken kan skjernes fra de sanne, vil de skjulte komme til syne, og de vil gå under Kristi fane og rope hosianna. De som har vært forsagte og usikre, vil stå åpent frem for Kristus og hans sannhet. De svakeste og mest nølende i menigheten vil bli som David – villige til å våge og virke. Jo mørkere natten blir for Guds folk, desto klarere vil stjernene stråle. Satan vil hjemseke de trofaste hardt, men i Jesu navn vil de mer enn seire.» – Ellen White: *Testimonies for the Church*, bd. 5, s. 81–82.

Forslag til samtale:

1. Tenk over advarselen ovenfor om dem som «skritt for skritt har gitt etter for verdslige krav og tilpasset seg verdslige skikker». Hva kan ligge i dette? Snakk om hvordan dette kan gjelde ikke bare den enkelte, men menigheten som helhet.
2. Gud sier: «De som ærer meg, vil jeg ære» (1 Sam 2,30). Hvordan ærer vi Gud? Er det det samme som å «gi ham ære» (Åp 14,7)? Hvorfor eller hvorfor ikke?
3. Hvordan kan vi forstå dette med å arbeide på vår frelse uten å bli loviske?

31. januar

INGEN DJEVELSTRENGER

Av Olivia Fairfax

Marovo Lagoon-stammene ble ansett som de mest krigerske og kannibalistiske av stammene på Salomonøyene. De dyrket åndene til sine forfedre, hvis hodeskaller ble oppbevart etter døden. De levde i frykt for djevelen.

Men rundt 1902 begynte en Marovohøvding ved navn Tatagu å lure på om han virkelig trengte å frykte djevelen. Han bestemte seg for å finne ut av det og ikke feste en vinranke til baugen på kanoen sin under en fisketur. Vinranker skulle liksom blidgjøre djevelen og sikre god fangst. Uten vinranken ble fisketuren en stor suksess. Da høvding Tatagu kom hjem, fant han en nyfødt sønn. Han ga gutten navnet Kata Ragozo, som betyr «ingen djevelstrenger».

Kata Ragozos liv skulle vise seg å åpenbare Guds kraft til å forvandle et samfunn og fjerne de bånd som djevelen hadde lagt over mennesker.

Kata Ragozo vokste opp i en tid da uærlige europeiske handelsmenn lokket salomonøyboere om bord i skipene sine med utenlandske varer for å kidnappe dem som slaver. Men i 1914, da Kata Ragozo var rundt 12 år gammel, seilte en liten hvit båt kalt Advent Herald inn i Marovolagunen. Mannskapet forsøkte ikke å lokke eller kidnappe. I stedet ba kaptein Griffiths F. Jones høvding Tatagu om land til en skole. Året etter ble det bygget en skole i Sasaghana, og Kata Ragozo ble en av de 23 første elevene. På skolen tok han imot Jesus og var blant de 10 første salomonerne som ble døpt i 1918. Han fortsatte å arbeide som misjonslærer, oversetter og trykkerioperatør. I 1935 ble han ordinert som adventistpastor.

Under andre verdenskrig fikk Kata Ragozo ansvaret for adventistenes arbeid på Salomonøyene. Da den japanske hæren invaderte Salomonøyene, beordret de ham til å drepe folk med hvit hud og fra de allierte styrkene. Fordi han erklærte at han heller ville adlyde Gud enn mennesker, ble han forhørt, pisket og beordret skutt. Forhørslederen, som hadde en sterk motvilje mot adventistkirken, instruerte eksekusjonspelotongen om å skyte når de hadde talt til tre. Han telte: «En, to ...», men han klarte ikke å si «tre». Han prøvde mange ganger før han ga opp. Etter ti dager i fengsel rømte Kata Ragozo. Resten av krigen ledet han en redningsaksjon for allierte soldater hvis fly eller skip ble angrepet. Han reddet 27 amerikanske piloter og 187 australske og newzealandske soldater.

Kata Ragozo døde i 1964, 62 år gammel, etter å ha tjent kirken i 37 år. I løpet av denne tiden fikk han se marovoene forvandle seg fra et krigersk samfunn til et barmhjertig folk som tjente Gud.

Bare trygge i Kristus

Ukens tekster:

Fil 3,1–16; Rom 2,25–29; Joh 9,1–39; Ef 1,4.10; 1 Kor 9,24–27.

Ukens vers:

*Da kjenner jeg ham og kraften av hans oppstandelse, får del i hans lidelser og blir ham lik når jeg dør som han – måtte jeg bare nå fram til oppstandelsen fra de døde!
(Fil 3,10.11)*

Noe ved oss gjør at vi ikke helt får oss til å tro på frelse ved tro alene og uten lovgjerninger. Det er så lett å støtte seg til gjerninger, som om de kan bidra til frelsen. Paulus tar opp dette og retter en kraftig polemikk mot dem som tviholder på at omskjærelsen er nødvendig for å bli frelst.

For å sikre seg at ingen skal tro at deres gjerninger, som f.eks. omskjærelse, bidrar til frelsen, slår Paulus fast at rettferdigheten kommer fra Kristus og fås som en gave ved tro, ikke ved loven. I vår tid er nok ikke omskjærelse noe tema, men det er det prinsippet han tar opp.

Reformasjonen handlet jo om dette: hvilken rolle troen og gjerningene spiller i Kristi følgesvenners liv. Når det kommer til stykket, er Kristus alt for oss, for han er «troens opphavsmann og fullender» (Hebr 12,2). Prioriterer vi riktig, vil vi kunne leve i visshet om Guds kjærlighet og nyte løftet om frelsen her og nå, fordi vi «ikke setter vår lit til det ytre» (Fil 3,3).

GLEDE I HERREN

Fil 3,1–3. Hvilke positive og negative toner slår Paulus an her, og hvordan henger de sammen? Hvordan beskriver han de troende?

Paulus begynner positivt, det høres nesten ut som om han skal til å avrunde brevet. Men han er ikke ferdig. Han kommer tilbake til en av hovedsakene i brevet: å glede seg i Herren. Her gir han flere grunner til det. Den viktigste er at vi skal ha tillit til Kristus, ikke oss selv: «Vi har vår stolthet i Kristus Jesus og setter ikke vår lit til det ytre» (Fil 3,3). Hvem har vel ikke måttet lære på den tunge måten at vi ikke kan stole på oss selv?

I Skriften forekommer den sterke advarselen «Hold øye med» (tre ganger) kun her. Filipperne viste nok godt hvilken trussel Paulus siktet til. I stedet for tre forskjellige problemer, ser advarselen ut til å gjelde en gruppe falske lærere som beskrives på tre ulike måter.

Onde mennesker i Israel ble noen ganger omtalt som «hunder» (Fil 3,2; jf. Sal 22,17; Jes 56,10; Matt 7,6; 2 Pet 2,21.22). Falske lærere kunne også beskrives som «onde arbeidere». Når de omtales som «dem som skamskjærer seg» (Fil 3,2), viser det at de (som i Galatia og andre steder) prøvde å tvinge omskjærelsen på ikke-jødiske kristne, stikk i strid med vedtaket fra det apostelmøtet (se Apg 15).

Det ser ut til at en løsning på åndelige utfordringer, blant annet spredning av falsk lære, er å «glede seg i Herren» (Fil 3,1; jf. Fil 4,4).

Alt vi fryder oss over, gir oss glede. Gud vil at vi skal være glade, og hans ord er en slags veiledning til sann lykke og varig glede. Blant disse er å ta imot Guds nåde (Sal 31,8), sette vår lit til ham (Sal 5,12), ta imot frelsens velsignelser (Sal 9,15), la Guds lov bli vår livsstil (Sal 19,15), også sabbaten (Jes 58,13.14), tro på hans ord (Sal 119,162) og oppdra gudfryktige barn (Ordsp 23,24.25).

Livet kan bli vanskelig, selv om det går bra nå. Men hva kan og bør du fryde deg over hvis det ikke går bra nå? Hva hindrer deg i det?

PAULUS' FORTID

Konvertitter tenker gjerne på livet som to deler, før og etter at de tok imot Jesus, slik Paulus gjør det i Filipperne 3. Likevel snakker vi iblant om dem som ikke er kristne som «gode mennesker», og dem er det mange av, iallfall etter vår vanlige målestokk. Men sett med Guds målestokk er ingen det, ikke engang kristne.

I Filipperne 3,4–6 peker Paulus på mangt i sitt liv som han en gang var stolt av. Hva var det? Hvordan vil du beskrive det «gode» i ditt liv (i fortid og nåtid)?

Paulus stiller opp en underforstått kontrast mellom kristne jøder som sprer falsk lære, og uomskårne kristne som stoler fullt og helt på Kristus for sin frelse og ikke fester lit til menneskelige gjerninger som omskjærelse (se Hebr 6,1; 9,14; Rom 2,25–29). Paulus' tidligere liv og stamtavle ville nok ha imponert hans jødiske landsmenn, men ingenting av dette hadde bidratt til hans frelse. Ja, de hadde snarere stått i veien for frelsen, for de hadde gjort at han ikke så sitt behov for Kristus.

Paulus var ikke bare omskåret – han var født israelitt (tilhørte paktsfolket), og han var blitt omskåret åtte dager gammel. Dessuten var han av Benjamins stamme, hvis territorium omfattet noen av de viktigste byene i Israel. Paulus kunne ikke bare hebraisk, men som elev av Gamaliel den eldre (Apg 22,3; 26,4.5) og som fariseer har han hatt inngående kjennskap til loven og hvordan den ifølge tradisjonen skulle holdes.

Paulus var så nidkjær for loven at han forfulgte kirken. Han mente den var en trussel mot jødernes livsstil, som han mente loven påbød. Paulus mente han var «uklanderlig» etter denne menneskeskapte «rettferdigheten», men han oppdaget at loven i virkeligheten var langt dypere og mer krevende enn han hadde forestilt seg, og at han uten Kristus sto fordømt foran den.

Sammenlign Rom 7,7–12 med Matt 5,21.22.27.28. Hvilket avgjørende poeng trekker både Jesus og Paulus frem når det gjelder loven, og hvorfor er «troen på Kristus» (Fil 3,9), og ikke loven, den eneste veien til rettferdighet? Se slik på det: Hvor godt holder du loven slik Jesus forklarte den?

DET SOM BETYR NOE

I går så vi at det Paulus før var stolt av, det sto i veien for troen, for det gjorde ham blind for at han trengte Kristus. Paulus bruker forretningsspråket, gevinst og tap, om sitt åndelige regnskap før han kom til tro. Vi liker ikke å tenke så mye på det, men alle har jo en «åndelig regnskapsbok». Tidligere ble Paulus' regnskap målt etter datidens jødiske verdier og ikke etter de verdiene Jesus lærte oss.

Etter omvendelsen var hans åndelige regnskapsbok en annen, for dens verdier ble forandret fra jødedommens «valuta» til «himmelens valuta».

«Han som kom ned fra himmelen, kan tale om himmelen og gi en riktig fremstilling av hva som er himmelens valuta, og som han har satt sitt bilde og sitt stempel på. Han vet hvilken fare de er utsatt for som han kom for å løfte opp fra fornedrelsen og gi en plass på tronen sammen med seg selv. Han peker på faren ved å ødsle sin hengivenhet på unyttige og farlige ting. Han søker å lede tankene bort fra det jordiske til det himmelske, slik at vi ikke kaster bort tid, talent og muligheter på rent forfengelige ting.» – Ellen White i *The Advent Review and Sabbath Herald*, 1. juli 1890.

I det første århundrets jødiske verden hadde Paulus vært en stigende stjerne til han ble blindet av synet av den herliggjorte Jesus på veien til Damaskus (Apg 9) og fikk sitt åndelige syn rettet opp slik at han kunne se klart.

Johannes 9 forteller om en annen mann som var blind og fikk se Jesus klart. Jesus sa at han hadde kommet til verden «så de som ikke ser, skal bli seende, og de som ser, skal bli blinde» (Joh 9,39). Hvordan kan du bruke dette prinsippet i ditt liv?

Hva er vel mer verdifullt enn evig liv i himmelen og på den nye jord? Verdslige verdier gjør mange blinde for dette. Vi lever med en indre konflikt mellom det som er stort her (se Matt 13,22; Luk 4,5.6; 1 Joh 2,16) og det som er viktig i himmelen.

Verden kan gjøre oss blinde for åndelige sannheter og det som virkelig er viktig. Hvordan kan vi holde blikket festet på det som virkelig betyr noe?

KRISTI TRO

Gå ikke glipp av Paulus' hovedpoeng. På Damaskusveien byttet han ut sitt gamle, lovbaserte liv med Kristi nærvær for at «jeg kan vinne Kristus og bli funnet i ham» (Fil 3,8.9).

Å bli funnet «i ham», det vil si i Kristus, er et interessant uttrykk. Se Ef 1,4; 2 Kor 5,21; Kol 2,9 og Gal 2,20. Hva tror du Paulus mener med uttrykket?

Det er sagt mye om Paulus' ord om å være i Kristus. Kanskje kommer den beste forklaringen fra Paulus selv: «Han ville fullføre sin frelsesplan i tidens fylde: å sammenfatte alt i Kristus, alt i himmel og på jord i ham» (Ef 1,10). Det har vært Guds hensikt helt fra starten. Og Paulus sier hvordan det skjer: «Dere er hans verk i Kristus Jesus, han som er blitt vår visdom fra Gud, vår rettferdighet, helliggjørelse og forløsning» (1 Kor 1,30).

Å være «i Kristus» favner alt det frelsesplanen omfatter, fra vår åndelige intelligens (visdom) demret, til rettferdiggjørelse ved tro (rettferdighet), til forberedelse for himmelen (helliggjørelse) og herliggjørelsen ved Jesu gjenkomst (forløsning). Frelsen er Kristi verk fra start til slutt – for oss og i oss. Når vi har Kristus, har vi alt vi trenger.

Fil 3,9. Hvilke to ting settes opp mot hverandre, og hvorfor er det viktig alltid å huske på denne kontrasten?

Paulus skjønte at det å ha sin «egen rettferdighet» ikke er noen virkelig rettferdighet siden loven ikke kan gi liv (se Gal 3,21.22). Det kan bare Kristus, gjennom troen. Og ikke hvilken som helst tro. Djevlene tror jo og skjelver (Jak 2,19). Den eneste frelsende tro er «troen på Kristus». (Det greske ordet for tro, *pistis*, betyr også trofasthet). Er vi i Kristus og han lever i oss (Gal 2,20), så lever vi ved hans trofasthet i vår tro på ham.

BARE DETTE ENE: Å KJENNE KRISTUS

Fil 3,10–16. Hva er noen av hovedtankene i dette avsnittet?

Ingenting er viktigere enn å kjenne Kristus, for det er garantien for at han vil kjenne ved oss og anerkjenne oss hos Faderen (se Matt 7,21–23; 10,32.33). Hvordan kjenner vi ham? Gjennom hans ord – ved å lese det og leve etter det. Vi kan ikke kjenne ham ansikt til ansikt slik som disiplene. Men de forsto likevel ikke hans ord. Man trenger Den hellige ånd til å veilede (se Joh 16,13). Jo bedre vi kjenner ham, desto nærmere kommer vi ham, for vi opplever «kraften av hans oppstandelse» (Fil 3,10), som reiser oss opp til «et nytt liv» (Rom 6,4).

Vi kommer også nærmere Jesus når vi får «del i hans lidelser» (Fil 3,10). Alle prøvelser og smertefulle erfaringer gjør at vi forstår og setter mer pris på det Jesus gjennomgikk for oss, og vi forstår ham og hans vilje bedre.

Dessuten kommer vi ham nærmere ved å jage frem «mot målet» (Fil 3,14). Hva er «målet»? Ordet brukes bare her i NT (*skopos*). Det henspiller på mållinjen i et kappløp og premien som seierherren får. Paulus kaller det «seiersprisen som Gud fra det høye har kalt oss til i Kristus Jesus» (Fil 3,14). Ved sin død og oppstandelse steg Kristus opp til himmelen, og slik vil Gud også innby oss til å motta den himmelske belønningen – det evige liv.

Så langt har vi ikke kommet ennå. Vi blir ikke fullt ut fullkomne før «vår skrøpelige kropp» blir «lik den kroppen han selv har i herligheten» (Fil 3,21). Men ved å kjenne ham og be ham være i vårt liv hele tiden, jager vi mot målet om å bli lik Jesus. Dette er den «ene tingen» Paulus er opptatt av. Når vi deltar i et løp (se 1 Kor 9,24–27), tenker vi ikke på hvor vi har vært eller hvem som ligger bak oss. Vi har kun det som ligger foran for øye – premien som venter på oss. Det er et levende bilde: en løper som er helt fokusert på målet og spenner alle muskler og lener seg fremover for å nå mållinjen.

Når vi vandrer med Herren, er det viktig at vi ikke ser oss tilbake og i hvert fall ikke ser på synder og feil, men ser fremover mot det vi har fått løfte om i Kristus. Hvorfor?

TIL FORDYPNING:

«Alle som ønsker å utvikle en sterk, rettviss karakter og bli harmoniske kristne, må gi alt til Kristus og gjøre alt for ham. Han godtar ingen delt tjeneste. De må daglig lære hva det betyr å gi seg selv. De må studere Guds ord, lære å forstå hva det betyr, og leve etter dets retningslinjer. Slik kan de nå den standard som er satt for de kristne dyder. Dag etter dag arbeider Gud med dem og utvikler deres karakter til å bestå den siste prøven. Daglig forsøker de troende å vise både mennesker og engler hva evangeliet kan utrette for syndige mennesker.» – Ellen White: *Alfa og Omega*, bd 6, s. 328.

«De som venter på at Brudgommen skal komme, skal si til folket: ‘Se, der er deres Gud!’ De siste strålene av barmhjertig lys, det siste budskapet om nåde til verden, blir en åpenbaring av hans ømme og kjærlige karakter. Det er Guds barn som skal åpenbare hans herlighet. Gjennom sitt eget liv og sin egen karakter skal de vitne om hva Gud har gjort for dem. Lyset fra Rettferdighetens Sol skal skinne fram gjennom gode gjerninger – gjennom sannhets ord og hellig handling.» – Ellen White: *Ord som lever* (2006), s. 303.

Forslag til samtale:

1. Tenk på det å glede seg i Herren. Det står ikke at du skal glede deg i dine prøvelser (enda det også er bibelsk), men i Herren. Hvorfor er det viktig alltid å ha Herren for øye, hans godhet, kraft, kjærlighet og frelse? Hvilken nytte vil vi ha av å gjøre dette midt i livets prøvelser?
2. Se hvordan sitatene ovenfor beskriver nådens rolle i å frembringe de «gode gjerningene» vi gjør. Hvorfor er denne nådens funksjon viktig når vi ser frem til Kristi gjenkomst? Gode gjerninger frelser ikke, men er vi frelst om vi ikke har dem?
3. Tenk mer på det å ikke ha tillit til det ytre. Hva betyr det? Hvorfor skal vi ikke ha tillit til det? Er ikke vårt ytre en gave fra Gud?

7. februar

UVENTET KIRKEBESØK

Gilbert Fimaka våknet opp en søndag med et sterkt ønske om å gå i kirken. Den 22 år gamle medisinske misjonæren delte sin lengsel med sin romkamerat, en annen medisinsk misjonær. De to unge mennene hadde nettopp avsluttet en tre uker lang misjonstur på landsbygda i Zambia.

«Jeg tenker på å besøke en menighet her», sa Gilbert. «Jeg vil gjerne dele Guds ord med dem og også fortelle dem om den syvende dags sabbat».

Så lo han. Romkameraten lo også. Ideen virket absurd. Men innerst inne ville Gilbert dra. Så han dro.

Da han gikk inn i den nærmeste kirken, følte han seg nervøs. Han visste at han ikke bare kunne si: «Dette er ikke dagen for tilbedelse».

Til hans overraskelse fikk menighetens medlemmer ham raskt til å føle seg hjemme. Mange kjente ham igjen fra det medisinske arbeidet hans, og de ønsket ham hjertelig velkommen. De ga ham til og med en hedersplass sammen med menighetens ledere.

Så var det tid for prekenen. Til Gilberts overraskelse ble han invitert til å preke. Han følte seg ydmyk da han nærmet seg prekestolen, men han var redd for å snakke om sabbaten. Så han slo opp i bibelen og slo opp til Jobs bok.

Mens Gilbert talte, hørte han en stemme si: «Snakk om sabbaten». Han ignorerte det og fortsatte å forkynne. Stemmen talte for andre gang. Da stemmen talte en tredje gang, slo Gilbert opp i bibelen og leste i 3. Mosebok 23,3: «I seks dager skal det arbeides, men den sjuende dagen skal være sabbat, en hviledag med hellig samling. Da må dere ikke gjøre noe arbeid. Det skal være sabbat for Herren alle steder hvor dere bor.» Deretter leste han Matteus 28,1 og 1. Mosebok 2,1–3.

«Den syvende dagen faller ikke på en søndag, men på en lørdag, så den sanne dagen for tilbedelse er ikke søndag, men lørdag», sa han.

Da han var ferdig med prekenen, reiste en menighetsleder seg og sa: «Jeg vil slutte å holde gudstjeneste på søndager og bare holde gudstjeneste på lørdager».

Da folk forlot kirken, var det mange som snakket høyt. Noen gråt. «Vi visste ikke at vi holdt gudstjeneste på feil dag», sa en av dem. «Fra nå av skal vi holde gudstjeneste på lørdag», sa en annen.

Kort tid senere ble menighetslederen døpt i en syvendedags adventistmenighet, og mange andre menighetsmedlemmer begynte å studere Bibelen for å forberede seg til dåpen.

Borgerrett i himmelen

Ukens tekster:

Fil 3,17–4,23; 1 Kor 15,42–44; Joh 14,27; Sal 119,165; Job 1,21; 1 Tim 6,7.

Ukens vers:

Vær ikke bekymret for noe! Men legg alt dere har på hjertet, fram for Gud. Be og kall på ham med takk. (Fil 4,6)

Denne ukens studium avslutter studiet av Filipperbrevet, og det er fullt av verdifulle lærdommer og leveregler for hverdagen. De siste versene av brevet inneholder mange av de verdiene som styrte apostelen Paulus' liv. I likhet med Jesu lære, som legger vekt på vårt indre menneske, er det Paulus deler med oss, hemmeligheten bak et liv i glede.

Selv når ting ikke går som vi vil, behøver vi ikke å bli bekymret, engstelige eller motløse. For det er prinsipper som kan hjelpe oss å finne indre styrke til utfordringene som livet bringer, og slik kan vi nyte en fast og varig fred som bare Gud kan gi. Nåtiden og fremtiden er i hans hånd, og han vil gi oss det vi behøver.

Fremfor alt behøver vi ikke å sette vårt håp til verdslige styresmakter, som ofte skuffer oss. Som kristne er vi borgere av Guds rike. Og med det følger det privilegier, og også ansvar.

FORBILDER

Alle har vi noen vi beundrer og vil etterligne. For barn er det viktig å ha gode forbilder. Ideelt sett er det far og mor. Etter som de vokser til, finner de andre forbilder, kanskje i det yrket de har valgt, eller i biografier de har lest. De kan også lære hvordan bibelske skikkelser håndterte utfordringer og sammenligne med sine egne opplevelser.

Dessverre finnes det mange dårlige forbilder. Vi bombarderes med «clickbait» – historier om kjendisers problemer og ødelagte liv. Paulus' lesere i Filippi hadde ikke internett, men også de hadde slike utfordringer.

Faktum er at Paulus' verden var korrupt, umoralsk og ond, slik vår verden er det. Det har alltid vært – og vil alltid være – mer enn nok ondskap. Det vi må spørre oss om, er hvordan vi skal forholde oss til den.

Fil 3,17–19. Hvem er gode og dårlige forbilder? Hvordan kan man skille mellom dem?

Merk deg Paulus' kjærlighet til dem han er uenig med – han gråter over dem! Og han kaller dem ikke sine fiender, men «fiender av Kristi kors» (Fil 3,18). Paulus visste at det handlet om mye større ting: at korset bryter ned barrierer og stiller alle likt, som syndere som trenger frelse (se Ef 2,11–14).

Paulus ber filipperne fokusere på de gode eksemplene, ikke de dårlige; de skal merke seg dem som lever slik han gjør. Han bruker et lignende språk når han advarer romerne om å «holde øye med dem som skaper splittelse og fører andre til fall ved å gå imot den lære dere har tatt imot. Hold dere unna dem!» (Rom 16,17) Bedragerne i Roma beskrives slik: De «tjener ikke vår Herre Jesus Kristus, men sin egen mage» (Rom 16,18).

Jesus er det eneste fullkomne mønsteret, men det finnes andre som på visse områder kan være gode forbilder. Hvordan er du et forbilde for andre?

«STÅ FAST I HERREN»

Fil 3,20.21. Hvordan beskriver Paulus den kristnes «borgerskap»?

Mens korsets fiender «søker bare det jordiske» og har magen som gud (Fil 3,19), har de kristne sin borgerrett i himmelen, og vår hersker er Jesus Kristus selv. Paulus understreker dette ved å si at «vår skrøpelige kropp» (Fil 3,21), som er utsatt for sykdom, forfall og død, skal bli lik den kroppen Kristus har i herligheten.

Hvordan beskrives den herliggjorte tilstanden i disse tekstene?

Job 19,25–27 _____

Lukas 24,39 _____

1 Kor 15,42–44 _____

1 Kor 15,50–54 _____

Kol 3,4 _____

På grunn av Jesus vil døden, «den siste fienden», bli tilintetgjort (1 Kor 15,26). Og det er vårt håp, det store løftet vi har fått i Jesus, at han skal gi oss en helt ny kropp, «lik den kroppen han selv har i herligheten» (Fil 3,21).

I en bok om hvordan man kan finne «frelse» uten Gud, der det sies at det å overvinne frykten for døden er «frelse», vedgår forfatteren Luc Ferry at kristendommen «ikke bare setter oss i stand til å overvinne frykten for døden, men også til å overvinne selve døden. Og det å gjøre det i form av individuell identitet, snarere enn anonymitet eller abstraksjon, ser det ut til å være den eneste versjonen som tilbyr personlig u dødelighet som seier over vår tilstand som dødelige.» – Luc Ferry: *A Brief History of Thought* (New York, 2011, Kindle-utgave), s. 90. Litt av en innrømmelse til en ateist å være!

For Paulus omfatter vår borgerrett altså løftet om oppstandelse og evig liv i en ny eksistens som vi knapt kan forestille oss.

Hvorfor er løftet om evig liv viktig? Hva kan verden tilby som kan erstatte Jesu tilbud?

GLEDE DERE ALLTID I HERREN!

Fil 4,4–7. Hvordan kan vi oppleve «Guds fred»?

Paulus har igjen berørt behovet for samhold (Fil 4,1–3) og tar opp temaet: gleden i Herren (Fil 4,4–7).

Hvor ofte har du ikke blitt stresset av ting som til slutt har glidd bort like fort som de dukket opp? Jesus understreket gjentatte ganger at vi ikke skal bekymre oss (se Matt 6,25–34; 10,19), og Peter sier at vi kan kaste all vår uro på Herren, «for han har omsorg for dere» (1 Pet 5,7). De voksende problemene i verden burde gi oss håp om at Herrens komme er nær (jf. Matt 24,33; Luk 21,28; Jak 5,8).

Kuren for all angst er å be i tro (Fil 4,6.7). Vi skal tro og handle i tro på at vår bønn er blitt besvart allerede før vi ser at den er blitt virkeliggjort, for vi skal be «med takk». Ordet «bønn» (*deēsis*) er også tilføyd og signaliserer svært presserende situasjoner (se f.eks. Luk 1,13; Fil 1,19; 1 Tim 5,5; Jak 5,16). Våre bønner er «anmodninger», men vi kan vite at våre bønner er mottatt bare vi ber «etter hans vilje» (1 Joh 5,14). Da kan vi ha fred i vissheten om at alle våre anmodninger er i Guds hånd.

Hvordan utvider disse tekstene vår forståelse av Guds fred? Sal 29,11; Jes 9,6; Luk 2,14; Joh 14,27; 1 Kor 14,33.

Guds fred er noe verden ikke kan gi, for Guds fred kommer av å vite at vi har det evige livs gave i Jesus (Rom 5,1; 6,23). Denne freden griper inn i alle sider av livet og «overgår all forstand» (Fil 4,7). Den kan ikke fattes bare av forstanden (*nous*).

Hvordan vil du beskrive «Guds fred» for en annen?

LEGG VINN PÅ DETTE

Guds fred overgår all forstand og vil «bevare deres hjerter og tanker i Kristus Jesus» (Fil 4,7). Vårt indre liv trenger å bli bevart. Fil 4,7 bruker et militært bilde i forbindelse med Guds fred. Det greske verbet (*phroureō*) beskriver en garnison av soldater som skal beskytte en by mot invasjon (2 Kor 11,32; se Apg 9,24).

Et liv i harmoni med Guds vilje er en viktig side ved å ha indre fred. «Stor fred har de som elsker din lov, ingen ting får dem til å snuble» (Sal 119,165).

Les Fil 4,8.9. Hva går oppfordringen ut på rent konkret?

Paulus innleder Filipperne 4,8.9 med «til slutt» og en liste på seks dyder fulgt av en kort oppsummering og en oppfordring til å etterligne Paulus. Denne siste tverrkulturelle formaningen passer godt inn i den gresk-romerske rammen i Filippi med dens todelte vektlegging av dyd og eksempel. Men fokuset ligger på bibelske dyder, noe som er tydelig ettersom Paulus ikke nevner de fire greske hoveddydene (klokskap, rettferdighet, måtehold og mot).

1. *Sant* – Listen begynner med den bibelske hoveddyden sannhet, som Jesus («Sannelig, jeg sier ...») og hele NT ofte understreker (se f.eks. Apg 26,25; Rom 1,18; 1 Kor 13,6; 2 Kor 4,2; Ef 4,15; 1 Tim. 3,15; Jak 1,18; 1 Pet 1,22; 1 Joh 2,21).
2. *Edelt* – det greske ordet sikter til en personlig dyd (se Tit 2,2; 1 Tim 3,8.11 der det er oversatt med «hederlig»).
3. *Rett* – dyden gjenspeiler Guds rettferdige karakter (jf. Fil 1,7).
4. *Rent* – tanke og handling som springer ut av Guds rettferdighet, mottatt ved tro (se 1 Joh 3,3).
5. *Verdt å elske* – estetisk skjønt, som så ofte i Guds skaperverk.
6. *Verdt å akte* – god og rosverdig livsførsel.

Paulus tar to forbehold slik at ingen av disse dydene skal bli tillagt en hedensk betydning: «alt som er til glede og alt som fortjener ros» (Fil 4,8) rommes i disse himmelske dydene. For å fjerne all tvil oppfordrer Paulus oss så til å praktisere det vi har lært, mottatt, hørt og sett av hans eget eksempel (Fil 4,9).

NØKKELEN TIL TILFREDSHET

Les Fil 4,10–13.19. Hva skal til for å få et godt og lykkelig liv?

Når vi opplever fæle ting (sult, sykdom, skade, tap), begynner vi å tenke på det som virkelig teller og de velsignelsene vi ellers tar for gitt. Når vi har det «trangt» (Fil 4,12), lider nød eller sulter, blir troen viktig.

Når vi derimot «har overflod», må vi være klar over at overfloden kan bli borte på et øyeblikk (se Ordsp 23,5). Både Job og Paulus minner oss om at vi ikke hadde noe med oss inn i verden og at vi ikke tar noe med oss ut av den (Job 1,21; 1 Tim 6,7).

Legg merke til løftene:

- Sal 23,1 – «Herren er min hyrde, jeg mangler ikke noe».
- Matt 6,32 – «den Far dere har i himmelen, vet jo at dere trenger alt dette».
- 1 Pet 5,7 – «Kast all deres bekymring på ham (Gud), for han har omsorg for dere».
- Fil 4,19 – «Så skal min Gud, som er så rik på herlighet i Kristus Jesus, gi dere alt dere trenger».

Og dette fantastiske: «Alt makter jeg i ham som gjør meg sterk» (Fil 4,13). Vi forstår ikke fullt ut hva «alt» vil si. Som med all bønn om Guds hjelp og styrke, må vi be etter hans vilje. Men ofte gjør vi ikke det engang. Derfor står det i Jakob 4,2: «Dere har ikke, fordi dere ikke ber».

Her er noe av det vi trygt kan be om, for vi vet at det er etter Guds vilje:

- Frelse for en vi er glade i, eller en venn (1 Tim 2,3–4)
- Mot til å dele vår tro (Åp 22,17)
- Tilgivelse når vi bekjenner og vender oss bort fra det onde (1 Joh 1,9)
- Kraft til å holde Guds bud (Hebr 13,20.21)
- Kjærlighet til dem som hater og gjør oss urett (Matt 5,44)
- Visdom i vanskelige situasjoner (Jak 1,5)
- Forståelse av sannheten i Guds ord (Joh 8,32)

Hvordan takler du ting du har bedt om som ennå ikke har skjedd og kanskje ikke vil skje?

TIL FORDYPNING:

«Bare de som stadig mottar ny nåde, vil ha kraft i forhold til sitt daglige behov og evnen til å bruke kraften. I stedet for å se frem til en tid i fremtiden da de vil motta en mirakuløs utrustning til å vinne sjeler ved hjelp av en spesiell åndelig kraft, overgir de seg daglig til Gud slik at han kan gjøre dem til redskaper han kan bruke. De benytter daglig de mulighetene til tjeneste som er innenfor rekkevidde. Hver dag vitner de for Mesteren der de måtte være, enten det er i et beskjedent arbeid i hjemmet eller i et offentlig tjenestefelt.

Det er en stor trøst for den overgitte arbeider å vite at selv Kristus søkte sin Far daglig etter ny forsyning av den nåde han trengte mens han levde på jorden, og at han etter dette fellesskap med Gud gikk ut for å styrke og velsigne andre. ... Enhver arbeider som følger Kristi eksempel, vil være villig til å motta og bruke den kraft som Gud har lovet sin kirke for å modne jordens høst.» – Ellen White: *God's Amazing Grace*, s. 117.

«Gud kjenner våre behov og har sørget for dem. Han har et skattekammer av forsyninger til sine barn og kan gi dem det de trenger under alle omstendigheter. Så hvorfor stoler vi ikke på ham? Han har gitt sine barn dyrebare løfter på betingelse av trofast lydighet mot sine bud. Det finnes ingen byrde han ikke kan bære, intet mørke han ikke kan fordrive, ingen svakhet han ikke kan forvandle til kraft, ingen frykt han ikke kan stille, ingen verdig ambisjon han ikke kan veilede og rettferdiggjøre.

Vi må ikke se på oss selv. Jo mer vi tenker på det vi ikke er gode nok til, desto mindre kraft vil vi ha til å overvinne det.» – Ellen White: *That I May Know Him*, s. 224.

Forslag til samtale:

1. Tenk på noen av dine beste eksempler på bønnesvar. Hvordan har de gitt deg fred som overgår all forstand? Hva med de bønnene du ikke har fått svar på? Hvordan kan du likevel oppleve den fred som er lovet?
2. Se på Fil 4,8: Hva bruker du tiden din til å tenke på? I hvilken grad styrker det din tro og vandring med Gud?
3. Snakk om det siste sitatet ovenfor. Hva ligger det i utsagnet «Jo mer vi tenker på det vi ikke er gode nok til, desto mindre kraft vil vi ha til å overvinne det»? Så hva er nøkkelen til seier?

14. februar

Å BLI EN RIK ADVENTIST

Lille René likte alt ved syvendedagsadventistene. I hjemprovinsen hans på Filippinene så det ut til at alle rike mennesker var adventister. De hadde store risfarmer og en god levestandard. René ønsket seg en lignende livsstil.

En dag inviterte flere adventistbarn ham til å lese i Bibelen sammen med dem. Så inviterte sønnen til farens arbeidsgiver, en adventistisk risbonde, ham med på sabbatsskole og i kirken. For første gang hørte René om sabbaten. Det hørtes logisk ut. Han la også merke til at adventistbarna kledde seg fint. Han likte at de ikke bannet. Han ville være som dem.

Da han var 12 år gammel, ble han døpt og ble medlem av Adventistkirken.

Han ble ikke rik, og livet hans så ut til å bli verre og verre. Familien hans foraktet ham for hans tro og sluttet å støtte skolegangen hans. Han ble tvunget til å slutte på skolen. Etter fire år hadde han fått nok. Som 16-åring forlot han menigheten og ble med faren sin ut på rismarkene til adventistbonden. Snart begynte han å drikke, røyke, spille og spise all slags uren mat.

To år gikk, og en 17-åring ved navn Rodel banket på døren.

«Jeg er misjonær», sa han til Renés mor. «Kan jeg få komme inn?»

«Hva slags misjonær?» spurte hun.

«1000 misjonsbevegelsen», sa han.

«Hva er det?» spurte hun.

«Jeg er en syvendedags adventistmisjonær», svarte han.

«Ah», sa mor. «Min sønn er adventist, men han har falt fra».

«Hvor er han?»

«Han sover».

Som hardtarbeidende bonde var René utslitt. Mor førte Rodel til ham.

«Min venn, hvorfor har du sluttet å være adventist?» spurte Rodel.

René ble overrasket, men gjorde det klart at han ikke ville vende tilbake til kirken.

«Familien min hatet meg som adventist».

«Kan jeg invitere deg med i kirken?»

«Jeg tror ikke det. Jeg kan ikke gå.»

Rodel dro sin vei. Men halvannet år senere, da René var 20 år, kom han tilbake.

«Min venn, bli med meg på fisketur», sa han.

Rodel prøvde ikke å overtale René til å gå i kirken. Han ble bare venn med ham. De dro på fisketur sammen. Etter en stund var René tilbake i kirken på sabbatene.

Les mer neste uke.

Kristi storhet

Ukens tekster:

1 Mos 1,26.27; Kol 1,15–20; Joh 1,1–3; Ef 1,22; 1 Kor 12,12–27; 1 Kor 4,9; Rom 6,3.4.

Ukens vers:

Han er den usynlige Guds bilde, den førstefødte før alt det skapte. For i ham er alt blitt skapt, i himmelen og på jorden, det synlige og det usynlige, troner og herskere, makter og åndskrefter – alt er skapt ved ham og til ham. Han er før alt, og i ham blir alt holdt sammen. (Kol 1,15–17)

Denne uken fortsetter vi studiet av Kolosserbrevet (se studium 1 og 2). I studium 2, torsdag, så vi at Paulus ber for de kristne i Kolossæ i Kol 1,9–12. Han ber om at de må leve på en måte som behager Gud. I vers 12 og 13 stiller han to dimensjoner opp mot hverandre: «lyset» (vers 12) og «mørket» (vers 13). Gud Fader har gjort oss skicket til å få del i den evige arven i lysets rike, frelst oss fra mørkets makt og «ført oss over i sin elskede Sønns rike. I ham er vi kjøpt fri og har fått tilgivelse for syndene.» (Kol 1,13–14)

Det er med andre ord i Jesus, personen Jesus (som også er Gud vår Skaper) at vi har frelse. Han skaffet til veie frelsen, og ved tro på ham er vi overflyttet fra mørkets rike til Guds elskede Sønns rike.

Denne uken skal vi se på en av NTs mest utfyllende og opphøyde uttalelser om Jesus. Hva betyr det at Jesus er «den usynlige Guds bilde» og også «den førstefødte før alt det skapte» (Kol 1,15)?

DEN USYNLIGE GUDS BILDE

Når vi ser oss selv i speilet eller på et fotografi, ser vi et bilde av oss selv, men det er et flatt, todimensjonalt portrett. Skulpturer kan gi et klarere bilde, men er likevel langt fra den levende virkeligheten. Det bibelske begrepet «bilde» viser noen ganger til disse mindre fullkomne avbildningene, men det har også en videre betydning.

Les 1 Mos 1,26.27; 5,3; 1 Kor 15,49; 2 Kor 3,18; og Hebr 10,1. Hva betyr «bilde» i disse tekstene. Hvordan skiller de seg fra beskrivelsen av Jesus som Guds bilde?

Mennesket ble skapt for å være så likt Gud som mulig – fysisk, åndelig, sosialt og funksjonelt. Likevel gjenspeiler vi bare visse aspekter av Guds bilde, og synden har skadet også det. Men Jesus hjelper oss å «se» den usynlige Gud. «Den som har sett meg», sa Jesus, «har sett Far» (Joh 14,9). Han er selve «bildet» av Guds vesen (Hebr 1,3). Han er Guds tanke gjort hørbar og Guds vesen gjort synlig.

Les Matt 11,27 og Joh 1,1.2.14.18. Hvorfor kan Jesus gi en unik åpenbaring av Faderen?

Se hvordan Jesus også beskriver sitt forhold til Gud Faderen:

- «Min Far arbeider helt til nå. Også jeg arbeider.» (Joh 5,17)
- «Jeg og Far er ett» (Joh 10,30).
- «Ingen kommer til Far uten ved meg» (Joh 14,6).

Flere ganger brukte Jesus også Guds navn om seg selv i absolutt forstand: «JEG ER» (jf. 2 Mos 3,14); «Jeg er livets brød» (Joh 6,35); «Jeg er verdens lys» (Joh 8,12); «Jeg er den gode gjeteren» (Joh 10,11.14); «Jeg er oppstandelsen og livet» (Joh 11,25); «Jeg er i Far og Far i meg» (Joh 14,11) og «Før Abraham var, er jeg» (Joh 8,58).

Hvis Jesus hadde vært en annen enn Gud selv, måtte vel Faderen ha sendt et skapt vesen til å dø for oss? Hvorfor er det noe helt annet at Gud selv dør for oss i Kristus?

ALL SKAPINGS FØRSTEFØDTE

I NT brukes uttrykket «førstefødt» nesten alltid om Jesus (se Luk 2,7; Rom 8,29; Hebr 1,6; Åp 1,5), blant annet begge gangene i Kolosserbrevet. Men selv når det refererer til andre, betyr det ikke alltid den som er født kronologisk først. Det bibelske begrepet «den førstefødte» understreker sønnens spesielle forhold til sin far, uavhengig av rekkefølge. Det finnes eksempler på at yngre sønner er mer fremtredende: Isak, Jakob og Josef, for å nevne noen.

David blir salvet til konge enda han er yngst av åtte sønner (1 Sam 16,10–13), og gjennom salmisten sier Gud: «Ja, min førstefødte skal han være, den høyeste blant kongene på jorden» (Sal 89,28). Og han sier til Moses: «Israel er min førstefødte sønn» (2 Mos 4,22). Begrepet betyr altså den første i betydningen den fremste.

Les Kol 1,15–17. Hvorfor kaller Paulus Jesus «den førstefødte før alt det skapte»?

Paulus kan ikke mene at Jesus var det første skapte vesenet. Han utelukker det kategorisk. To ganger og på to ulike måter sier han at Jesus skapte alle ting. De ble skapt ved ham og til ham (Kol 1,16). I begge tilfeller er Jesus den som Gud utførte skapelsesprosessen gjennom (se også Ef 3,9; Joh 1,1–3; Åp 4,11).

Paulus' uttalelse er så vidtfavnende som den kan bli. Alt betyr *alt* – i rom (himmel og jord), ontologisk (synlig og usynlig) og funksjonelt (troner, herredømmer, herskere, makter). Det siste viser normalt til englevesener (se Ef 3,10; Ef 6,12). For å sikre seg at han blir forstått, presiserer Paulus også at Jesus var til «før alt» (Kol 1,17). Det greske uttrykket kan bety først både i rang og tid, men overalt ellers hos Paulus viser det til tid (se f.eks. 1 Kor 2,7; Gal 1,17; Ef 1,4).

En annen grunn Paulus gir for Jesu forrang, er at «i ham blir alt holdt sammen» (Kol 1,17). Det greske ordet (*synistēmi*) betyr bokstavelig «bringe sammen» eller «forene». Jesus er universets samlingspunkt, ikke bare fordi han er Skaperen, men også fordi han er Frelseren.

Vår Gud og Skaper døde for oss. Hva kan våre gjerninger tilføye? Hvorfor er det blasfemi å tro at vi kan tilføye noe til det Jesus har gjort for oss?

HODET FOR KROPPEN (KIRKEN)

Les Ef 1,22 og Kol 2,10. Hva betyr «hode» i disse tekstene? Hva mener Paulus når han kaller Jesus «kirkens hode» (Ef 5,23)?

Det er naturlig å snakke om hodet i billedlig betydning når det gjelder en lederposisjon. Slik er det på utallige språk. Og både i GT og NT. Legg merke til hvordan «hode» er brukt her:

1. 2 Mos 18,25 – Moses valgte ut «dyktige menn av hele Israel og satte dem til overhoder for folket. Noen skulle være førere for tusen, andre for hundre, femti og ti.»
2. 4 Mos 31,26 – «overhoder for familiene».
3. 5 Mos 28,13 – Gud vil gjøre Israel til «hode og ikke til hale» hvis de gjør som Gud vil.
4. Jes 7,8 – «For Damaskus er Arams hode, og Resin er hode i Damaskus».
5. Hos 1,11 – «Judas og Israels barn skal ... ta seg en felles høvding [eg. hode]».
6. Mi 3,9 – «dere høvdinge [eg. hoder] i Jakobs hus, dere ledere i Israels hus».
7. 1 Kor 11,3 – «Kristus er enhver manns hode».

Som menighetens hode gir Kristus altså lederskap, veiledning og næring til menighetens enhet og vekst (se Kol 2,19).

Les 1 Kor 12,12–27. Også her beskriver Paulus kirken som en «kropp». Hvilke andre sider ved kirken peker bildet på?

Kroppen kan ikke leve uten hodet, og livet blir vanskelig når en del av kroppen blir borte eller blir skadet. Ofte skjønner vi ikke hvor viktig noe er før vi ikke har det.

Hva ville du valgt hvis du måtte miste et lem eller et øye? Hva sier dette om det enkelte medlems betydning?

«OPPHAVET» (OG IGANGSETTEREN)

Les Kol 1,18. Hva er sammenhengen mellom Kristus som hodet og som «opphavet»?

På hebraisk er ordene for hode (*roš*) og begynnelse (*rēšit*) i slekt. Første gang sistnevnte ord er brukt i Bibelen, er i 1. Mosebok 1,1: «I begynnelsen [*rēšit*] skapte Gud himmelen og jorden». Jesus er menneskehetens og kirkens hode, ikke bare i kraft av inkarnasjonen, men også fordi han er Skaperen.

På gresk har ordet for begynnelse (*archē*) en bred betydning. Her viser «begynnelse» til Jesus som kilden til eller initiativtakeren til kirken (Kol 1,18), og derfor dens hode, slik han er «begynnelsen» eller initiativtakeren til skapelsen.

Jesus tok ikke bare initiativet til skapelsen og kirken, han er også – i kraft av oppstandelsen fra de døde (Rom. 6,3–4) – initiativtakeren til den nye skapelsen. Syndens lønn er døden, og derfor er hans seier over døden også hans seier over synden og viser hans makt til å gjenskape oss i sitt bilde. Alt dette viser hvorfor han er «den førstefødte fra de døde» (se mandagsavsnittet om betydningen av «førstefødt»). Hans oppstandelse er den *viktigste*, men ikke den *første* (Moses var den første, og det var derfor det oppstod strid med djevelen om liket hans [Jud 9]). Uten Kristi oppstandelse kunne ingen andre stå opp fra de døde.

La oss sammenfatte alle grunnene Paulus har gitt for at Jesus har forrang:

1. Han er den fullkomne åpenbaringen av den usynlige Gud.
2. Han er den som alle ting ble skapt ved.
3. Han var til før alt annet, og alt henger sammen i ham.
4. Han er hodet for kirken, som er hans kropp.
5. Han er initiativtaker til skapelsen og gjenskapelsen.
6. Han har seiret over synden og døden og har dermed rett til å vekke opp alle som tar imot ham som frelser.
7. Jesus har alltid eksistert, men med alt dette har han nå fått forrang som menneskehetens hode og kirkens hode.

Hva må du gjøre for å få en bedre opplevelse av Kristi forrang?

Å FORSONE ALT

Les Kol 1,19.20. Hva er den forsoningen som korset bringer, og hvor vidt favner den?

Paulus avslutter beskrivelsen av Jesus med et interessant uttrykk på gresk, et som indirekte peker tilbake til Faderen, som ble nevnt i Kol 1,12. Faderen lot *sin* fylde bo i Jesus (jf. Kol 2,9). Hva er denne «fyllden»? Johannes kaller den Faderens herlighet, «full av nåde og sannhet» (Joh 1,14).

Men avsnittet viser at «fyllden» omfatter svært mye. Det omfatter Guds evighet og selveksistens, og hans makt til å skape og gjenskape. Fremfor alt understreker det hans visdom da han på utrolig vis seiret over synd og død på korset. Dermed forvandlet han det mest vanærede av alt til et vitnesbyrd om sin kjærlighet. «For så høyt har Gud elsket verden at han ga sin Sønn, den enbårne, for at hver den som tror på ham, ikke skal gå tapt, men ha evig liv» (Joh 3,16).

Den eneste måten synden virkelig kunne overvinnnes for godt, og alt det som var mulig å forsone, kunne forsones, er sammenfattet i den ene store sannheten: Gud elsket – han elsket universet, og han elsket oss så høyt at han satte alt på spill for å frelse oss med Kristi død på korset. Det greske ordet for «verden» er *kosmos* og kan omfatte hele universet. Paulus viser til denne universelle demonstrasjonen i forbindelse med det å følge Kristus: «Vi er som ... et skuespill for verden [*kosmos*], både for engler og for mennesker» (1 Kor 4,9).

«Med sorg og forferdelse var himmelen vitne til at Kristus hang på korset. ... Ved et liv i opprør kommer Satan og alle som gjør felles sak med ham, i et slikt motsetningsforhold til Gud at det å være i hans nærhet, blir som en fortærende ild for dem. Herligheten fra ham som er kjærlighet, vil tilintetgjøre dem. Da den store konflikten begynte, forsto ikke englene dette. ... Men slik blir det ikke når den store konflikten er slutt. Når frelsesplanen er fullført, vil Guds sanne natur være åpenbar for alle skapte fornuftsvesener. ... Med rette kunne englene fryde seg når de betraktet Kristi kors. ... Kristus selv fattet fullt ut hva følgene ville bli av det offeret han brakte på Golgata. Alt dette så han fram til da han ropte: «Det er fullbrakt!» – Ellen White: *Slektenes håp*, s. 658–663.

TIL FORDYPNING:

«En som bare var et menneske og sa det Jesus sa, ville ikke være noen stor morallærer. Han ville enten være gal – på linje med en som sier at han er et posjert egg – eller så ville han være Djevelen i helvete. Du må selv velge. Enten var og er han Guds Sønn, eller så er han en galning eller noe verre. Du kan lukke munnen på ham som en idiot, du kan spytte på ham og drepe ham som en demon, eller du kan falle ned for ham og kalle ham Herre og Gud. Men ikke kom med noe nedlatende nonsens om at han er en stor lærer. Den muligheten har han ikke gitt oss. Og det var heller ikke hans hensikt.» – C. S. Lewis, *Mere Christianity* (New York, Collier Books, 1952), s. 41.

«Faderen er hele Guddommens fylde legemlig, og er usynlig for dødelige øyne. Sønnen er hele Guddommens fylde åpenbart. Guds Ord sier at han er 'bildet av hans vesen'.» – Ellen White: *Evangelism*, s. 614.

«Kristus er Guds forut eksisterende, selveksisterende Sønn. ... Når Kristus taler om sin foruteksistens, fører han tankene tilbake gjennom talløse tidsaldre. Han forsikrer oss om at det aldri har vært en tid da han ikke var i nært fellesskap med den evige Gud. ...

Han var lik Gud, uendelig og allmektig. ... Han er den evige, selveksisterende Sønn.» – Ellen White: *Evangelism*, s. 615.

Forslag til samtale:

1. Tenk på dette med Jesu evige guddom. Tenk over følgene for hele frelsesplanen og betydningen av offeret på korset om Jesus hadde vært noe annet enn den evige Gud, en som aldri hadde blitt skapt, og som hadde eksistert fra evighet av. Hvorfor er denne læren så viktig? Snakk om hva det ville ha betydd om Jesus ikke hadde vært evig, men på en eller annen måte selv hadde blitt skapt. Hva går tapt?
2. Hvorfor må vi ha hele universets engasjement og interesse for det Jesus har gjort i tankene når vi tenker på Jesus, evangeliet og frelsesplanen? Hva må de ha tenkt da de så Skaperen på korset? Det er én ting at vi blir forbløffet over det, men universet kjente ham i hans evige herlighet. Hva må de ha tenkt da de ble vitne til at den de hadde tilbedt i himmelen, døde på korset?
3. Hva vil du si til en som ikke tror at Faderen og Sønnen alltid har eksistert sammen? Hvorfor er dette så viktig? Hvordan vil du forklare at det aldri har vært en tid da Faderen var uten Sønnen, bortsett fra på korset, da det var en midlertidig «adskillelse av de guddommelige krefter»? (Ellen G. White Comments, *The SDA Bible Commentary*, bd. 7, s. 924)?

21. februar

Å MISTE TO JOBBER PÅ GRUNN AV TROEN

Rodel førte René tilbake til Kristus ved å ta ham med på fisketur. Ellen White sier: «Kristi metode alene vil gi sann suksess når det gjelder å nå folket. Frelseren blandet seg med menneskene som en som ønsket deres beste. Han viste sympati for dem, sørget for deres behov og vant deres tillit. Så inviterte han dem: 'Følg meg'» (The Ministry of Healing, s. 73). Rodel praktiserte Kristi metode: Han tilbrakte tid sammen med René, sørget for hans behov og vant hans tillit. Så fulgte René Jesus.

Etter at René vendte tilbake til Kristus, spurte Rodel om han kunne bo hjemme hos René. René's foreldre var ikke begeistret over å ha den unge syvendedagsadventisten boende i sitt hjem på Filippinene, men de sa ikke noe. Rodel oppmuntret også René til å begynne på skolen igjen, og René gjorde det.

«Jeg venter på at du skal ta eksamen, og så skal jeg ta deg med til Manila for å bli misjonær i 1000 Missionary Movement», sa Rodel.

Rodel hadde tjenestegjort som misjonær i 1000 Missionary Movement, en organisasjon som er en del av Adventistkirkens sørasiatiske Stillehavsdivisjon, da han møtte René for første gang rundt halvannet år tidligere.

Mens René studerte, bodde Rodel sammen med ham og hjalp ham med å betale for studiene ved å jobbe sammen på rismarkene. René ble uteksaminert da han var 23 år gammel.

Rodel holdt løftet sitt og tok René med til hovedkvarteret til 1000 Missionary Movement i Silang, i nærheten av Filippinenes hovedstad Manila. Men så fikk han en annen idé. Han sa at René burde utdanne seg videre før han ble misjonær. De to unge mennene begynte på Adventistuniversitetet på Filippinene i Silang. René tok hovedfag i regnskap, og Rodel i teologi. Det tok seks år før René var ferdig med studiene. Han fikk ingen støtte hjemmefra. I løpet av denne tiden giftet han seg med Love Jhoie.

Etter endt utdanning jobbet han som regnskapsfører i tre måneder. Så fikk han sparken fordi han ikke jobbet på en fredagskveld. Han påberopte seg løftet i Jeremia 29,11: «For jeg vet hvilke tanker jeg har med dere, sier Herren, fredstanker og ikke ulykkestanker. Jeg vil gi dere fremtid og håp.» Han ba: «Gud, jeg vet at du har en plan for meg».

Månedene gikk, og et sykehus ansatte ham som regnskapsfører. Men så fikk han vite at han ikke kunne bli fast ansatt med mindre han lot seg døpe inn i det kirkesamfunnet som eide sykehuset. Han sa opp.

Les mer neste uke.

Forsoning og håp

Ukens tekster:

Kol 1,21–29; Rom 8,18; Ef 5,27; 3,17; 1,7–10; 3,3–6; Ordsp 14,12.

Ukens vers:

Han som ikke visste av synd, har han gjort til synd for oss, for at vi i ham skulle få Guds rettferdighet (2 Kor 5,21).

Paulus fortsetter å tale om forsoning, et tema som ble understreket så levende i Kolosserne 1,20 (se studium 8, torsdag). Der beskrev han dens kosmiske omfang, men det som følger blir personlig og individuelt. Med sin død på korset har Jesus gjort forsoning for alt og alle, særlig menneskene, som var fremmede for Guds liv på grunn av synden, men som ved troen har blitt forsonet med ham på grunn av Jesus.

Den enkeltes forsoning pakkes ut i ukens avsnitt. Som med den kosmiske delen, skjer den i kraft av Kristi død. For den enkelte blir korset ikke et passivt symbol, men en levende realitet der Guds kjærlighet forvandler mennesker som hører evangeliet og tar imot Kristus, som er vårt håp om herlighet.

Paulus taler også om «det mysteriet som har vært skjult gjennom alle tider og for alle slekter» (Kol 1,26). Hva er dette, og hva innebærer det for den enkelte og for universet? Hva har dette «mysteriet» å gjøre med det evangeliet som Paulus har forkynt med så stor begeistring?

FORSONT FRA ONDE GJERNINGER

Les Kol 1,21–22. Hva sikter Paulus til når han nevner fremmedgjøring og fiendskap? Og hva er det forventede resultatet av Kristi død (se også Ef 5,27)?

Paulus har alltid tegnet et mørkt bilde av menneskeheten, i hvert fall mennesket uten Kristi rettferdighet. Og hvem kan motsi ham? Noen har sagt at den eneste kristne læresetningen man ikke behøver tro for å akseptere, er menneskets syndighet.

Men helt siden synden kom inn i verden, har Gud tatt initiativet til å forsone oss med seg selv. Med andre ord har Gud helt fra første stund arbeidet med å løse syndens problem, enda løsningen bare kunne bli hans egen død på korset.

I Eden ropte han på Adam, skaperverkets mesterverk: «Hvor er du?» (1 Mos 3,9). I dag leter han fortsatt etter den ene fortapte sau – oss. Han oppsøker oss én for én. Han har en plan for å nå oss, og han bruker det gryende løftet om evangeliet i 1 Mos 3,15 til å sette fiendskap mellom oss og Satan.

Iblant gjøres evangeliet så innfløkt og teoretisk at det får liten praktisk betydning for livet. Men det er egentlig ganske enkelt og liketil.

Evangeliet består av tre deler:

1) Vi kan ikke redde oss selv, men Jesus kom og døde for våre synder. (Se Rom 5,6–8).

2) Når vi ved tro tar imot hans død som vår egen, vender om og blir døpt, blir vi frikjent og satt fri fra syndens fordømmelse. (Se Rom 5,9–11; 6,6–7).

3) Det livet vi lever nå, er resultatet av at vi har blitt forenet med Kristus, får oppleve hans livgivende kraft og at han lever sitt liv i oss. (Se 2 Kor 5,17–21; Gal 2,20).

Dette trenger ikke være adskilte trinn eller hendelser. De kan skje samtidig, straks vi er klare til å slippe Jesus inn i vårt liv. Og de kan fornyes dag for dag når vi overgir oss til ham hver morgen. Uansett hvordan vi hver for oss har opplevd Kristi frelsende verk, er grunnlaget alltid Jesu død. Det er det vi alltid må komme tilbake til.

Se på deg selv og ditt innerste vesen. Hva sier det om behovet for korset?

HVIS DERE BLIR I TROEN

Les Kol 1,23. Hva mener Paulus med å «bli stående i troen, grunnfestet og stødige»? (Se også Kol 2,5 og Ef 3,17).

Gresk har fire slags «hvis»-uttrykk, og alle har sine nyanser. Det som innleder Kolosserne 1,23 forutsetter at betingelsen er oppfylt. Så Paulus oppmuntrer kolosserne med tanken om at de faktisk vil bli i troen. Han har allerede sett at de står fast i troen (Kol 2,5). Likevel er håpet betinget av at de fortsetter på troens vei.

Tanken om å holde ut er betydningen av det greske ordet som er oversatt med «bli» (Kol 1,23). Det brukes om de skriftlærde og fariseerne som fortsatte å forlange et svar fra Jesus om hva som skulle gjøres med kvinnen som ble tatt i hor (Joh 8,7); også om da Peter fortsatte å banke på døren etter at Rode hadde gjenkjent stemmen hans, men unnlot å åpne og løp inn for å si det til de andre (Apg 12,16). Paulus bruker det også når han ber Timoteus å være tro mot læren og den praktiske veiledningen han har fått av ham (1 Tim 4,16). Betydningen er den samme her, bortsett fra at det gjelder de troende generelt.

I studiet neste uke er Paulus bekymret for at kolosserne skal forlate evangeliets håp og jage etter menneskelige frelsesveier (se f.eks. Kol 2,8.20–22). Ordet «grunnfestet» viser til å ha et solid fundament av tro og kjærlighet bygget på Guds ord (se Matt 7,25; Ef 2,20; Ef 3,17).

Det greske ordet som er oversatt med «stødige», er i tråd med dette. Det brukes om en urokkelig struktur og, i videre forstand, til en kristen som ikke kan rives bort fra det håpet evangeliet gir (Kol 1,23). Det samme ordet brukes i 1 Kor 15,58: «Derfor, mine kjære søsken, stå fast og urokkelig. Arbeid raust og rikelig for Herren! For dere vet at i Herren er ikke deres strev forgjeves.»

Hvordan opplever du betydningen av å fortsette å leve i tro? Altså, hvorfor man alltid må aktivt velge å leve slik? Hva skjer om man ikke gjør det?

GUDS EVIGE PLAN

Les Kol 1,24–25. Hva sier Paulus om sine lidelser for Kristus?

Paulus skrev til kolosserne mens han satt i husarrest i Roma, men hans største lidelse var kanskje at han ikke kunne arbeide intensivt fra sted til sted og hus til hus, slik han før hadde gjort (Apg 20,20). Disse lidelsene (eller trengslene), som Jesus forutsa (Matt 24,9, Joh 16,33), kan ikke «regnes for noe mot den herligheten som en gang skal åpenbares og bli vår» (Rom 8,18). Dette er det store bildet. Som Paulus hadde skrevet til de kristne i Filippi, gleder han seg nå over sine lidelser som kolosserne har fordelt av (Kol 1,24).

Paulus kan nok være i fengsel, men «Guds ord er ikke bundet» (2 Tim 2,9). Mens Paulus var i fengsel, skrev han også brevene til filipperne, efeserne og Filemon. Etter at han ble løslatt, inspirerte Gud ham til å skrive de viktige rådene i 1. Timoteus og Titus. Og under sitt siste opphold i et romersk fengsel, skrev han 2. Timoteus. Kort sagt ga de siste årene Paulus muligheten til å skrive en stor del av NT.

Guds evige plan forutså alt dette og mer til. Det greske ordet Paulus bruker i Kolosserne 1,25, og som gjerne oversettes med «forvalteroppgave», er *oikonomia*. Brukt i begrenset betydning (som i 1 Tim 1,4), viser det f.eks. til «Guds måte å ordne tingene på». – Luke Timothy Johnson: *The First and Second Letters to Timothy* (New York: Doubleday, 2001), s. 164. Paulus' apostelverv er en del av dette. Men i en videre forstand omfatter det alt det Gud har sørget for i frelsesplanen. Paulus' tjeneste, de andre apostlenes og sågar profetene i GT (Ef 2,20; 3,5), inkludert Moses, skulle «fullføre tjenesten med Guds ord» (Kol. 1,25), alt sammen i forbindelse med denne Guds plan.

Vi skal se nærmere på dette i morgen, men her skal vi merke oss at Paulus så på sin tjeneste som bare en liten del av en mye større, langsiktig guddommelig plan som begynte å bli satt ut i livet «fra verdens grunnvoll ble lagt» (Matt 13,35; Ef 1,4).

Hvordan kan dine beslutninger (store og små) passe inn i Guds større plan? Vet vi om en beslutning er «liten»? Hvordan kan den få større følger som vi først ser senere?

GUDS MYSTERIUM ÅPENBART

Les Kol 1,26.27. Paulus nevner «mysteriet» to ganger. Hvilket mysterium?

Et annet sted nevner Paulus «Guds mysterium», som er Guds evige hensikt fra «før tidenes begynnelse». Det «skulle føre oss fram til herligheten» (1 Kor 2,7) og er åpenbart i frelsesplanen. Peter taler om dette som noe som «engler lengter etter å se inn i» (1 Pet 1,10–12). Den var uttenkt «før verdens grunnvoll ble lagt» (1 Pet 1,20) og «har vært skjult fra evige tider» (Rom 16,25). Men dette mysteriet har blitt avdekket gjennom Kristi liv, død og oppstandelse (2 Kor 3,14).

Hvordan kaster disse versene lys over ulike sider ved frelsesplanen?

Ef 1,7–10

Ef. 3,3–6

Til slutt blir «alt» i himmel og på jord sammenfattet i fullkommen enhet i Kristus. Dette var temaet for Jesu bønn i Johannes 17. Hvordan det skulle skje, var et mysterium som nå er åpenbart i evangeliet.

Gjennom evigheten vil vi lære om hvorfor Gud elsker oss så høyt at han ga Jesus, himmelens mest dyrebare skatt, for vår frelse. Men dette vet vi: Jesus «døde for alle, for at de som lever, ikke lenger skal leve for seg selv, men for ham som døde og sto opp for dem» (2 Kor 5,15). Så alle som tror på Jesus, jøder som hedninger, har lik del i Guds løfter ved evangeliet og er ført sammen til én kropp, kirken.

«Kristus er blant dere» (Kol 1,27) viser til at Kristus bor i hjertet ved troen (Ef 3,17; jf. Gal 2,20). Den åndelige foreningen med Kristus gjør at vi allerede nå sitter «i himmelen med ham» (Ef 2,6) og har smakt «den kommende verdens krefter» (Hebr 6,5). Med Kristi nærvær i vårt liv har han alt begynt å forene oss med himmelen. Evangeliet virker i vårt hjerte og har satt oss «i stand til å få del i de helliges arv i lyset» (Kol 1,12).

EVANGELIETS KRAFT

Les Kol 1,28.29. Hva fokuserer Paulus på? Hvorfor blir «alle» (noen oversettelser) gjentatt tre ganger?

Paulus fokuserte på Kristus og ham korsfestet i sin forkynnelse (1 Kor 1,23). Ifølge Efeserne 5,27 er formålet med Kristi offer å «føre kirken fram for seg i herlighet, uten den minste flekk eller rynke. Hellig og uten feil skulle den være.» Målet med Paulus' forkynnelse er derfor «å føre hvert menneske fram til modenhet i Kristus» (Kol 1,28). Dette gjør han ved å undervise og advare – undervise i den kristne lære og praksis (2 Tess 2,15; 1 Tim 4,11; 5,7; Tit 1,9) og advare om følgene av å forkaste evangeliet og farene ved falske lærere (Apg 20,29–31; Rom 16,17).

Slik vokser vi og blir modne kristne: ved å ta til oss Skriftens lære og advarsler. Modenhet er viktig. Nybakte foreldre feirer alle milepæler – barnets første ord, dets første skritt. Hvem ville ikke bli bekymret hvis barnet etter flere år ennå ikke kunne gå eller snakke? Vekst og utvikling er normalt og forventes. Også i kristenlivet.

Det greske ordet oversatt med «moden» (*teleios*) betyr perfekt og uten feil. Gjennom den kristne vekstprosessen blir vi klar over dybden i Guds lov og ser at den «når uendelig vidt» (Sal 119,96), helt til «hjertets tanker og planer» (Hebr 4,12). Men vi må være forsiktige, og det er derfor Paulus brukte ordet «rettleder» i Kolosserne 1,28. Den «vei som synes å være den rette, kan likevel ende i døden» (Ordsp 14,12). Åndelig skjønn kommer fra kunnskap om Ordet veiledet av Ånden. Falsk lære rommer ofte noe sant, men den legger til eller tar bort noe av det Bibelen sier (se Jes 8,20). Det siste lykkes ofte, om ikke ved å direkte så tvil om det Gud sier, så iallfall ved å så tvil om det virkelig er mulig eller aktuelt i vår tid. Vi må være kloke som slanger, men uskyldige som duer når det gjelder å skjelne sann lære fra villfarelse (Matt 10,6).

Hva er «modenhet i Kristus» (Kol 1,28)? Hvordan kan det å forstå hva Jesus utrettet for oss på korset hjelpe oss å forstå hva det vil si å nå «modenhet i Kristus»?

TIL FORDYPNING:

«I oss selv har vi ingen rettferdighet som oppfyller de krav Guds lov stiller. Men Kristus har vist oss en vei ut. ... Hvis du overgir deg til ham og tar imot ham som din frelser, blir du for hans skyld regnet som rettferdig uansett hvor syndig ditt liv kan ha vært. Kristi karakter blir satt i stedet for din karakter. Gud tar imot deg som om du aldri hadde syndet.

Kristus gjør noe mer enn det. Han forvandler hjertet. Han bor i deg ved troen. Denne forening med ham må du opprettholde ved å tro og ved stadig å overgi din vilje til ham. Så lenge du gjør dette, vil han virke i deg både å ville og å gjøre etter hans gode vilje. ...

Vi har altså ikke noe i oss selv som vi kan rose oss av. Vi har ingen grunn til å opphøye oss selv. Det eneste grunnlag for vårt håp må vi søke i Kristi rettferdighet som blir tilregnet oss, og som kommer til syne ved at hans Ånd virker i oss og gjennom oss.» – Ellen White: *Veien til Kristus*, s. 72–73.

«Jeg har fått et sterkt lys om at mange ville gå bort fra oss og lytte til forførende ånder og djevelens lære. Herren ønsker at enhver sjel som mener seg å tro på sannheten, skal ha en klar forståelse av hva som er sannhet.» – Ellen White: *Evangelium*, s. 363.

Forslag til samtale:

1. Les Ukens vers igjen: «Han som ikke visste av synd, har han gjort til synd for oss, for at vi i ham skulle få Guds rettferdighet» (2 Kor 5,21). Hva vil det si? Hva betyr det at Kristus ble synd for oss, og hvordan kan det hjelpe oss å forstå korset og Jesu død i vårt sted? Og hva vil det si å få Guds rettferdighet?
2. Tenk på dette med «en gang frelst, alltid frelst». Hvorfor mener vi at dette er en falsk lære? Hvilke farer innebærer den? Hvordan kan vi ha frelsesvisshet uten å tro dette?
3. Hvor «grunnfestet og stødig» (Kol 1,23) er du i din tro? Hvor godt vet du det du tror på, og hvorfor tror du på det? Hvordan kan du bli bedre kjent med det du tror? Og hvorfor er det viktig å være «grunnfestet og stødig» i troen?

28. februar

FLYTTING AV TODAGERSHELGEN

Etter å ha mistet to jobber på grunn av sin adventisttro, ba René til Gud igjen på Filippinene. «Herre», ba han, «det ser ut til at det å være adventist bare er for de rike. Jeg kan ikke finne en jobb som ikke krever at jeg arbeider på lørdager. Hvordan kan vi overleve?»

Selv om han hadde en universitetsutdannelse, tok René småjobber på byggeplasser. Lønnen var imidlertid ikke nok til å brødfø den voksende familien. Han var nå far til to små barn. Han ba igjen: «Gud, kan du hjelpe meg med å finne en jobb som kan forsørge familien min?»

Så så han en annonse for en regnskapsjobb i Midtøsten. Han måtte forlate familien sin på Filippinene. Han søkte på stillingen, og etter et intervju ble han ansatt. Det var en utfordrende tid. Da René kom, fikk han vite at den nasjonale helgen var på torsdager og fredager. Det betydde at folk måtte jobbe på lørdager og søndager.

Selv om René måtte gå på kontoret på lørdager, trengte han egentlig ikke å jobbe. Han leste Bibelen og Ellen Whites skrifter. Sjefen hans kom bare på lørdagskveldene, så René jobbet ikke på dagtid. Men han følte seg likevel dårlig. Han var på jobb på sabbaten. Han følte at han gikk på akkord med sin tro, og han lengtet etter å gå i kirken på sabbaten. «Gud», ba han, «hvis du gir meg muligheten til å gå i kirken på lørdag, vil jeg holde sabbaten hellig til jeg dør».

I to år ba han denne bønnen. Så snakket han med sjefen sin.

«Vær så snill å gi meg lørdagen til sabbatshvile», sa han.

«Nei, det kan jeg ikke tillate», svarte sjefen hans. Men han gjorde et unntak og sa: «Hvis kongen min erklærer fredag og lørdag for å være helg, kan du hvile».

René ba: «Du hørte hva sjefen min sa. Kan du være så snill å hjelpe meg?»

Tre måneder senere var Renés sjef i Europa da kongen undertegnet et dekret om at landets helg skulle flyttes til fredag og lørdag. René, som hadde bedt hele tiden, hørte ikke nyheten og gikk til kontoret som vanlig klokken 9 lørdag morgen. Etter å ha satt seg ned sjekket han e-posten sin for å se om det hadde kommet noen viktige meldinger. Det var da han så meldingen fra sjefen sin. Han leste: «René, jeg har hørt nyhetene fra kongen min. Jeg husker mitt løfte til deg om at du er fri til å hvile hvis kongen min erklærer fredag og lørdag for å være helg». René stengte kontoret og gikk til kirken. Han var så glad at han gråt.

Les mer neste uke.

Fullkommen i Kristus

Ukens tekster:

Kol 2; Hebr 7,11; Jes 61,3; 1 Kor 3,6; 5 Mos 31,24–26; Rom 2,28.29; 7,7.

Ukens vers:

La da ingen dømme dere når det gjelder mat og drikke, høytider, nymånedag eller sabbat. Dette er bare skyggen av det som skulle komme, men kroppen tilhører Kristus. (Kol 2,16.17)

Har noen spurt hvorfor du holder sabbaten? Kanskje ble ukens minnetekst brukt som «bevis» mot sabbaten. Men teksten handler ikke om det fjerde bud. Den er svar på villfarelser som falske lærere i menigheten hadde fremsatt. Hva gikk den falske læren ut på?

For det første beskrives den falske læren som «visdomslære», «menneskelige overleveringer», «grunnkreftene i verden» og «ikke fra Kristus» (Kol 2,8).

Det omfattet også omskjærelse og overholdelse av jødiske høytider (Kol 2,11.16), samt jødiske renhetsritualer og regler om mat (Kol 2,16.21). Det innebar tilbedelse av engler eller et forsøk på å etterligne englenes tilbedelse (Kol 2,18).

Og ikke minst bygget den på «menneskers bud og lærdommer», og muligens innebar den asketisk praksis (Kol 2,22.23).

De falske lærerne var religiøse og oppriktige, men de hadde misforstått evangeliet. Denne uken skal vi se hvorfor. Og vi skal se hvorfor minneverset ikke har noe å gjøre med helligholdelse av den syvende dag.

GUDS VISDOM OG KUNNSKAP

Job spurte: «Men visdommen, hvor finnes den? Hvor har forstanden sitt bosted?» (Job 28,12). Paulus svarer: i Kristus, «i ham er alle visdommens og kunnskapens skatter skjult til stede» (Kol 2,3; jf. 1 Kor 1,30). Har vi Kristus, har vi alt, også «hele rikdommen av overbevisning og innsikt» i livets mening (Kol 2,2). I ham åpnes Guds hemmelighet, som omfatter hele frelsesplanen.

Les Kol 2,1–7. Hvorfor skriver Paulus dette brevet?

Det greske ordet *paraklēthōsin* betyr «oppmuntret» eller «styrket» (Kol 2,2). Paulus ønsker ikke bare å hjelpe de kristne i Kolossæ til å gjennomskue falsk lære, men også å forene dem i kristen kjærlighet. Begge verbene viser Paulus' tillit til at brevet vil oppnå sitt mål.

Han roste dem imidlertid for «den orden som rår hos dere, og den fasthet dere viser i troen på Kristus» (Kol 2,5).

I NT brukes det greske ordet *taxis* (orden) om presteordenene under Aron (Luk 1,8; Hebr 7,11) og Melkisedek (Hebr 5,6.10; 6,20; 7,11.17), men Paulus bruker det også om orden i menigheten (1 Kor 14,40), som her. Noen ganger blir menighetens orden og organisasjon betraktet som en rent kirkelig institusjon uten teologisk verdi.

Men Paulus var opptatt av orden i menigheten og ville ha en passende oppførsel under gudstjenesten (se f.eks. 1 Kor 11) og presiserte hvordan eldste og diakoner skulle velges (1 Tim 3, Tit 1). Disse tiltakene bidrar til at Guds visdom og Bibelens lære blir bevart og videreført.

Takket være den sunne læren som kolosserne hadde mottatt fra Paulus' medarbeidere, viste de en «fasthet» i troen. Den kan ikke rokkes, for den hviler på et solid bibelsk fundament som vil kunne beskytte dem mot de falske lærernes villfarelser.

Hvordan opplever du behovet for «orden» i ditt åndelige liv?

ET LIV ROTFESTET I KRISTUS

Temaet i Kolosserbrevet er en av kristenlivets klareste leveregele: «Dere har tatt imot Kristus Jesus som Herre. Lev da i ham.» (Kol 2,6) Vi blir frelst når vi tar imot en person, ikke en gruppe læresetninger. Men å ta imot Jesus innebærer også å ta imot det han har lært, slik Bibelens apostler og profeter har formidlet det (se Ef 2,20). Mest av alt betyr det å ta imot Kristus at man dør fra selvet og en full overgivelse til den levende Kristus.

Det levende Ordet (Jesus) og det skrevne Ordet (Bibelen) er to sider av samme sak. Det er bare gjennom Skriften vi kan kjenne Jesus. Vi «vandrør» eller lever vårt liv «i ham» når vi lar hans ord og hans Ånd lede oss i våre beslutninger og handlinger.

I Kolosserne 2,7 bruker Paulus et vanlig bibelsk bilde og sammenligner kristne med planter. Vi blir rotfestet i Kristus når vi tar imot ham som vår frelser og innretter livet etter hans ord. Slik blir vi «rotfestet» i troen.

Hvordan belyses bruken av planter som bilde på de troende her? (Se Jes 61,3; Matt 3,10; Luk 8,11–15; 1 Kor 3,6).

Paulus skisserer de to alternativene den kristne har. Det ene er å fortsette som dem «Herren har plantet» (Jes 61,3) og være modne i Kristus ved å holde fast ved ham og det han lærer. Det andre er å være en kunstig plante som kan se ekte ut, men er livløs. Når vi tar til oss menneskelige filosofier og tradisjoner, blir vi «fanget» (Kol 2,8). Selv om Kristus har frigjort oss, er det mulig å komme inn under et slaveåk igjen (Gal 5,1; jf. Apg 15,10).

Kort sagt, tar man imot ubibelsk lære, avviser man Kristus, for de som tror falsk lære har tatt imot et annet evangelium og satt menneskers autoritet over Skriften (se Gal 1,6–9). Dette var en fare i den første kristne menighet og er det fremdeles.

Hvordan har du dødd fra selvet for å kunne ta imot Kristus? Hvorfor må dette være en kontinuerlig prosess?

NAGLET TIL KORSET

Les Kol 2,11–15. Hvilke problemer kjemper Paulus mot her?

Hvor ofte har vi ikke sett disse versene (spesielt vers 14) brukt mot sabbaten?

Syvendedagsadventister har foreslått to forklaringer: 1) «Gjeldsbrevet» som er naglet til korset, er en liste med anklager rettet «mot oss», som den teksten Pilatus hengte på Jesu kors (Matt 27,37; Joh 19,19.20). Eller 2) den seremoniloven Moses skrev (se 5 Mos 31,24–26), ble naglet til korset.

Når vi ser på verset i sin sammenheng, ser vi at det handler om seremoniloven.

Paulus sier vi er «omskåret, men ikke av menneskehender» (Kol 2,11), det vil si «omskåret på hjertet» (Rom 2,28.29; jf. 5 Mos 30,16), i kontrast til den fysiske omskjærelsen, som var en av de viktigste bestemmelsene i seremoniloven (3 Mos 12,3; jf. 2 Mos 12,48).

Deretter knytter Paulus den indre forandringen til å kle av seg «den kroppen som kjøttet har makten over» og til dåpen ved neddykking. I dåpen identifiserer vi oss med Kristi død og oppstandelse (Kol 2,11.12).

Denne omvendelsen blir så sammenlignet med å ha vært «døde på grunn av misgjerningene» og at Gud gjorde oss «levende sammen med Kristus da han tilga oss alle våre misgjerninger» (Kol 2,13). Ordet «lovbud» (Kol 2,14) viser til juridiske påbud, enten verdslige (Luk 2,1; Apg 17,7) eller kirkelige (Apg 16,4). Det greske ordet brukes bare én gang til hos Paulus, og da i forbindelse med seremoniloven, som var en skillemur mellom jøder og hedninger (Ef 2,14.15).

Siden Paulus allerede har snakket om syndenes forlatelse og den indre forandringen som dåpen symboliserer, er det lite sannsynlig at han skulle komme tilbake til temaet igjen med en annen metafor som ikke er brukt noe annet sted i Skriften. Paulus ser snarere ut til å understreke et poeng som ligner det i Efeserbrevet: at de hedningkristne i Kolossæ ikke behøver å holde seremoniloven, heller ikke omskjærelsen, og heller ikke renhetslovene som fulgte med denne forpliktelsen (jf. Apg 10,28.34.35).

Og Paulus mente tydeligvis ikke at de ti bud var naglet til korset, ikke når han et annet sted definerer synd som brudd på de ti bud (Rom 7,7).

SKYGGE ELLER EKTE VARE?

Les Kol 2,16–19. Hvilke jødisk-kristne praksiser trekker Paulus frem her?

Den dag i dag er de lærde uenige om akkurat hva Paulus tok opp her. Men det vi vet, er at Paulus' brev gir en god del opplysninger om det som ser ut til å ha vært en splittende jødekirken påvirkning på den hovedsakelig ikke-jødiske menigheten (Kol 2,13). Det vil si at de jødisk-kristne ville snakke på dem ting de ikke behøvde å forholde seg til.

Kolosserne 2,16 lister opp en rekke jødiske skikker som tydeligvis ble videreført blant noen jødekirken. Men også trekkene i Kolosserne 2,18 passer i den samme konteksten. Jesus kritiserte påtatt ydmykhet hos de religiøse lederne (f.eks. Matt 6,1.5.7.16). Fra bokrullene i Qumran får vi vite at engler hadde en viktig plass i enkelte jødiske oppfatninger av gudsdyrkelsen. Så de problemene Paulus sto overfor i Kolossæ, var høyst sannsynlig de samme som han møtte andre steder.

Siden Kolosserne 2,16 ofte blir misforstått, er det viktig å se nærmere på det. Legg merke til disse punktene:

Paulus' bruk av «da» viser at dette er en konklusjon som trekkes av det han alt har sagt. Fysisk omskjærelse er allerede avvist fordi det er hjertets indre forandring som betyr noe (Kol 2,11–15).

«Mat og drikke» er måltider og drikkeoffer som israelittene brakte til tempelet.

Presiseringen «høytider, nymånedag eller sabbat» (Kol 2,16) synes å henspille på Hosea 2,11, der vi har samme rekkefølge av høytidsdager, som inkluderer seremonielle sabbater (se f.eks. 3 Mos 23,11.24.32).

Paulus' egen tolkning er avgjørende for vår forståelse av verset: at dette «er bare skyggen av det som skulle komme, men kroppen tilhører Kristus» (Kol 2,17). I likhet med ofringene pekte disse seremonielle dagene frem til Kristi verk (se 1 Kor 5,7; 15,23). I motsetning til dem ble sabbaten innstiftet i Edens hage, før synden og lenge før de seremonielle ofringene i helligdommen ble innført. Derfor var den ikke en skygge som skulle avskaffes etter korset.

Den syvende dag er altså ikke tema her, men hvordan kan du likevel anvende Paulus' råd om ikke å dømme andre?

MENNESKERS BUD

Les Kol 2,20–23. Hvordan forstår du formaningene i lys av resten av kapittelet?

Som i brevet til galaterne, kaller Paulus fokuset på jødiske seremonier for «grunnkreftene i verden» (Kol 2,8.20; jf. Gal 4,3.9). Disse tingene hører altså jorden til, men vårt borgerskap er i himmelen. Vi trenger ikke å være belemret med seremoniloven, for den var bare et forvarsel om den virkeligheten vi nå nyter i Kristus. Så selv om forskriftene opprinnelig kom fra Gud, er de nå overflødige, for de har oppfylt sitt formål.

Fordi alle disse forskriftene ble avskaffet på korset, som vi ser av at Guds hånd revnet forhenget i tempelet i to (Matt 27,51; jf. Dan 9,27), er kristne (også jøde-kristne) fritatt for disse forskriftene. Hvis vi underkaster oss dem, identifiserer vi oss med denne verden som går til grunne, og ikke med den nye verden i Kristus.

Vi ser jo frem til «en ny himmel og en ny jord, hvor rettferdighet bor» (2 Pet 3,13), og ikke bare en reovering av den gamle.

I tillegg til at fariseerne og de skriftlærde hadde føyd flere menneskelige krav til Moselovene (se Mark 7,1–13), var videreføringen av seremoniene i GT, som Kristus hadde oppfylt, ikke noe Gud krevde, men bare menneskelige påbud. De var i ferd med å bli et hinder for troen i stedet for å styrke den. Det er fort gjort å tro at disse tingene ikke bare gjør en bedre enn dem som ikke gjør dem, men kanskje også på en underfundig måte gjør en fortjent til frelsen.

Gjennom hele kirkehistorien har bibeleksperter falt for fristelsen til å komme med religiøse uttalelser og tilegnet seg Den hellige ånds rolle som veileder for de troende når det gjelder tekstens betydning. Kristus er kilden til Skriftens sannhet, slik Paulus og de andre bibelskribentene lærer oss.

Hvordan kan vi forsikre oss om at vi forstår at vårt eneste grunnlag for frelse er det Jesus har gjort for oss, utenfor oss, i vårt sted – uavhengig av det han gjør i oss?

TIL FORDYPNING:

«På samme måte som i aposteltiden benytter all rettferds fiende seg av tradisjon og filosofi for å ødelegge troen på Bibelen. Populære teorier, som 'høyere' bibelkritikk, utviklingslære, spiritisme, teosofi og panteisme, brukes av fienden for å føre mennesker på forbudte veier. Mange betrakter Bibelen som en lampe uten olje. De har begitt seg inn på spekulasjoner som fører til feiltolkninger og forvirring. Høyere bibelkritikk river ned, framsetter nye teorier og omtolker, men oppnår bare å ødelegge troen på Bibelen som Guds åpenbaring. Den fratar Guds ord kraften til å rettlede, høyne og inspirere. Spiritualismen får mange til å tro at driftene er menneskets høyeste lov, at tøylesløshet er frihet, og at mennesket bare står til ansvar for seg selv.

Kristi tilhengere vil møte de samme overtalelseskunster som Paulus advarte de troende i Kolossæ mot. De vil møte spiritualistiske tolkninger av Skriften, men de må ikke la seg bedra. De må la sin røst høre i forsvar for Skriftens evige sannheter. Med øynene festet på Kristus må de hele tiden gå framover på veien som er vist dem, og forkaste alle meninger som ikke er i samsvar med hans lære. Guds sannhet bør være emnet for deres betraktninger. De må se at i Bibelen taler Gud direkte til dem, og at det er der de finner guddommelig visdom.» – Ellen White: *Alfa og Omega*, bd. 6, s. 323.

Forslag til samtale:

1. Hva betyr det at i Kristus «bor hele guddomsfylden», og at han «er hodet for alle makter og åndskrefter» (Kol 2,9–10)? Se også Joh 1,1; Hebr 1,3 og 1 Pet 3,22.
2. Vi har jo hørt Kol 2,14–16 brukt mot sabbaten. Hvilke andre problemer, utover det som ble tatt opp i ukens avsnitt, dukker opp når disse versene brukes til å si at vi ikke lenger trenger å holde det fjerde budet?
3. Hva sier du til dem som sier vi må holde seremonilovene også? Hvilke problemer skaper det å si at de må holdes, selv om man kanskje kan finne visse åndelige eller teologiske velsignelser i dem?
4. Ellen White skrev ovenfor «at i Bibelen taler Gud direkte» til oss. Hvorfor må vi vokte oss for alt og alle som vil svekke vår tro på Skriftens autoritet og inspirasjon, også de ubehagelige delene?

7. mars

RISIKERER FENGSEL ELLER DØDEN

Etter å ha gått i kirken på sabbaten i seks måneder, ble René innkalt av sjefen sin. «Den andre regnskapsføreren jobber ikke like bra som deg», sa han. «Kan jeg be deg om en tjeneste? Kan du jobbe minst én time på lørdag?»

René husket at han hadde bedt i to år: «Gud, hvis Du gir meg muligheten til å gå i kirken på lørdag, vil jeg holde sabbaten hellig til jeg dør».

Han ristet på hodet. «Jeg kan ikke», sa han.

«Du må», sa sjefen hans. «Bare én time. Når er kirken din?»

«Åtte til tolv».

«Så om ettermiddagen. Du kan komme klokken ett».

«Men det er lørdag».

«Det går bra».

«Det er ikke greit for meg».

Renés sjef så lenge og intenst på ham.

«Det er opp til deg», sa han, og gikk.

Seks uker senere stilte sjefen et ultimatum med en dårlig skjult trussel. «Hva er din endelige beslutning?» sa han. «Du må jobbe førstkommande lørdag. Hvis ikke, vet jeg ikke hva jeg skal gjøre.»

René visste at han arbeidet i et land som var fiendtlig innstilt til kristendommen. Folk hadde ikke rett til å utøve sin religion. Han hadde hørt om mennesker som ble fengslet og truet med døden på grunn av sin tro.

Hjemme igjen ropte han: «Herre, det virker som om jeg har mange problemer. Vil du at jeg skal dø her?»

Tre dager senere gikk René i kirken på sabbaten. Han bodde i en leilighet i samme bygning som kontoret sitt. Da han forlot bygningen, spurte en kollega: «Skal du ikke komme inn i dag?» «Jeg blir ikke med», svarte René.

René hadde en firmamobil, og han slo den av. Han ville ikke bli sporet når han gikk i kirken.

Samme ettermiddag kom sjefen på uventet besøk på kontoret. Han ringte René gjentatte ganger, men fikk ikke tak i ham på telefonen. Senere fortalte medarbeideren René: «Sjefen var som djevelen. Øynene hans var veldig røde, som om han ville spise deg. Han vil kanskje sende deg i fengsel. Vær så snill, ikke få oss i trøbbel også.»

Les mer neste uke.

Livet med Kristus

Ukens tekster:

Kol 3,1–17; Rom 1,18; 6,1–7; Ef 4,22–24; 5 Mos 7,6–8; 1 Sam 16,23.

Ukens vers:

Og over alt dette: Kle dere i kjærlighet, som er båndet som binder sammen og gjør fullkommen (Kol 3,14).

Det blir ofte sagt at vi ikke skal være så himmelvendt, for ellers vil vi ikke være til noen nytte her på jorden. Det er noe i det, men i Kolosserne 3 er dette like viktig: Hvis vi er for jordvendt, vil vi ikke være til noen himmelsk nytte for Gud.

Paulus peker på mange praktiske prinsipper fra det virkelige liv som er gitt av Gud og som bare kan forstås av dem som er «reist opp med Kristus» (Kol 3,1).

Hans råd er veldig praktiske prinsipper som kan styrke alle våre relasjoner, også i kirken.

Jesus sa: «Elsk deres fiender ... og be for dem som ... forfølger dere. Slik kan dere være barn av deres Far i himmelen. For han lar sin sol gå opp over onde og gode og lar det regne over rettferdige og urettferdige.» (Matt 5,44–45)

Er det umulig? Ja, menneskelig sett. Vi må dø før vi virkelig kan leve for Gud. Det er derfor vi må ha himmelen for øye om vi skal være til nytte for vår himmelske Far her på jorden.

Denne uken skal vi se hvordan vi kan leve med Kristus og gjøre en forskjell, nå og i evigheten.

ET HIMMELVENDT SINN

Les Kol 3,1–4. Hva skal til for å være himmelvendt? Hva tror du det vil si?

Fra en fjelltopp kan man se ut over et vidstrakt landskap. Siden uminnelige tider har fjellene vært et mål for dem som vil komme Gud nærmere (se Sal 121,1–2). Selv menneskeskapte fjell, såkalte ziggurater (trinnpyster), ble bygget med dette formålet – å møte gudene. Byen Ur, som Abram forlot, hadde en ziggurat som var synlig lang vei. Men å komme seg høyere opp vil ikke i seg selv bringe noen nærmere himmelen i åndelig forstand. Menneskelige anstrengelser kan ikke det. Nei, bare ved et nådens mirakel, hvor vi døde med Kristus og ble oppreist med ham (billedlig fremstilt ved dåpen [Kol 2,12–13]), er det mulig å komme nærmere himmelen.

Fra begynnelsen av Kolosserne 3 blir det gjentatte ganger lagt vekt på det som er der oppe, altså i himmelen: «det som er der oppe», «hvor Kristus sitter», «det som er der oppe», «med Kristus i Gud», «i herlighet sammen med ham» (Kol 3,1–4).

Det er mye i det kristne livet som ikke kan forklares. Hvordan kan man «dø» og bli «reist opp» når man synes å være den samme og ikke har hatt noen slik liv og død-opplevelse? Mye gir ingen mening uten Den hellige ånd. Men for dem som er åndelig innstilt og har fått det nye hjertet som Gud har lovet, er døden fra synden og oppstandelsen med Kristus en realitet. Som man synger: «You ask me how I know He lives? He lives within my heart.»

Likevel gir Paulus disse befalingene fordi dette åndelige livet alltid trenger fornyelse (se 2 Kor 4,16). Vi kan faktisk falle fra og gå fortapt! Og vi slipper aldri unna fristelser her i livet.

Derfor må vi velge å søke «det som er der oppe» (Kol 3,1). Vårt evige liv er trygt og «skjult med Kristus i Gud» (Kol 3,3), men dette livet vil gi seg uttrykk som er alt annet enn skjult.

Hva fyller tankene: som regel det der oppe eller det andre? Hvordan endrer du tankegang hvis den går i feil retning?

SLUTT MED DET JORDISKE

Det finnes mange slagord i dag: «Stopp krigen!» «Stopp avskogingen!» «Stopp atomvåpnene!» Men et slagord vi nok aldri har hørt, er «Stopp det jordiske!» Det passer ikke inn i vår verden. Ikke at de andre slagordene er gale. De er bare kortsiktige. Vi må rette blikket mye høyere.

Les Kol 3,5,6 (se også Rom 6,1–7). Hvordan opplever vi hva det vil si å være døde fra selvet og det jordiske og levende for «det som er der oppe» (Kol 3,1)?

Selv om vi åndelig sett er døde med Kristus, må fristelsene som kroppen og sinnet vårt utsettes for – dø. Men vi må være klar over to ting i forbindelse med dette budet. For det første forutsetter den greske formen Paulus bruker i Kolosserne 3,1 at vi faktisk er reist opp med Kristus. For det andre er befalingen i Kol 3,5 en følge av dette («La da»). Vi kan bare avlive jordiske ting (hor, urenhet, lidenskap og ondt begjær, og grådighet, osv.) fordi vi er reist opp med Kristus og har hans åndelige liv og kraft til å fordrive disse tingene fra vårt liv.

Den eneste andre forekomsten på gresk av uttrykket «Guds vrede», som forekommer i Kol 3,6, er i Rom 1,18. Gud «overgir» mennesker til deres ondskap, og derfor 'rammer' også hans vrede (se Åp 6,16.17) «dem som er ulydige» (Kol 3,6). I Rom 1,18 omtaler Paulus «ugudelighet og urett» og setter likhetstegn mellom 'urenhet' (det samme greske ordet som i Kol 3,5) og mennesker som henga seg til «hjerterets lyster» og «vanæret kroppen» (Rom 1,24).

Hvordan vanærer de kroppen? For det første ved å nekte å anerkjenne Skaperen, men også ved «skammelige lidenskaper. Kvinnene deres byttet ut den naturlige samliv med det unaturlige. På samme måte sluttet mennene å ha naturlig samliv med kvinner og brant i begjær etter hverandre. Menn drev utukt med menn.» (Rom 1,26–27)

Hvordan følger vi oppfordringen om å «La da det jordiske i dere dø» (Kol 3,5)?

FORNYET AV Å KJENNE GUD

Les Kol 3,6–11. Hvordan fortsetter Paulus denne tankerekken?

De første ordene i Kolosserne 3,8 markerer overgangen fra død til liv: «Men nå». Ordet «nå» på gresk er betont. Nå, det vil si *fordi* du er reist opp med Kristus og søker de ting som er der oppe, må ditt nye liv stå i kontrast til ditt gamle liv. Etter å ha avlivet «det jordiske i dere» (Kol 3,5), må dere nå legge av «alt dette: sinne, hissigheit, ondskap, spott og rått snakk» (Kol 3,8).

Både sinne og vrede kan beskrive Guds rettfærdige reaksjon på synd (vi berørte det i går), og det samme gjelder Jesus (Mark 3,5; Åp 6,16). Men vi oppfordres: «Enhver skal være rask til å høre, men sen til å tale og sen til å bli sint. For sinne hos et menneske fører ikke til det som er rett for Gud.» (Jak 1,19–20) Ondskap ønsker andre ulykke. Bakvaskelse sverter en annen. Paulus fordømmer også grovt og uanstendig snakk. Og vi må ikke lyve for hverandre (jf. 3 Mos 19,11.18), «for dere har kledd av dere det gamle mennesket og dets gjerninger» (Kol 3,9).

Hva mener Paulus med det «gamle mennesket» i motsetning til «det nye»? Se Rom 6,6 og Ef 4,22–24.

Verbene Paulus bruker om overgangen fra det gamle til det nye, henspiller på klær, som å ta av seg gamle, skitne klær og ikle seg nye, hvite klær (jf. Sak 3,4). Et lignende skille mellom gammelt og nytt er mellom den gamle og den nye pakt, som kjennetegnes av den ytre lovens bokstav og den loven Ånden har skrevet i hjertet (2 Kor 3,4–18).

Disse bildene beskriver omvendelsen og dens følger, som Paulus kaller en «ny skapning» (2 Kor 5,17). Den kristne blir «fornyet etter sin skapers bilde og lærer ham å kjenne» (Kol 3,10), som er den usynlige Guds bilde (Kol 1,15). Å bli kjent med Kristus gjennom hans ord forvandler oss «til dette bildet, fra herlighet til herlighet» (2 Kor 3,18). Dette hever oss over alle etniske, geografiske og sosiale skiller (Kol 3,11), for vi er borgere av et høyere rike.

SLIK ER DET NYE LIVET

Paulus har beskrevet dårlige vaner og negative egenskaper som legges bort når vi kommer til Kristus. Nå tar han fatt på det positive – som å gå fra mørket til lyset.

Les Kol 3,12–14. Hvordan blir de kristne beskrevet, og hva har det å gjøre med egenskapene de skal «kle seg i»?

En gang ble Israel kalt av Gud til å være hans eget folk og gjenspeile hans karakter, men nå er de som tror på Jesus «Guds utvalgte» (Kol 3,12). Men ikke alle lever opp til kallet.

Som Jesus sa: «mange er kalt, men få er utvalgt» (Matt 22,14; jf. Matt 24,22.24.31). Paulus' omtale av de utvalgte har en lignende betydning (Rom 8,33; 2 Tim 2,10). I likhet med Israel er de troende også «elsket» av Gud og «hellige» (5 Mos 7,6–8). Det følger et ansvar med dette: «dere skal forkynne hans storverk, han som kalte dere fra mørket og inn i sitt underfulle lys» (1 Pet 2,9). Det gjør vi med vårt liv.

De åtte egenskapene Paulus nevner, er noe til liste! «Kle dere derfor i inderlig medfølelse og vær gode, milde, ydmyke og tålmodige ... Og over alt dette: Kle dere i kjærlighet» (Kol 3,12–14). Dette kan bare komme fra et hjerte som er forent med Kristus, for det beskriver hans sinn og hvordan han har behandlet oss. Vi skal tilgi andre «som Herren har tilgitt dere» (Kol 3,13). Kjærligheten er «båndet ... som gjør fullkommen» (Kol 3,14), for det er hans kjærlighet til oss som binder oss til ham og gjør at vi kan vise andre sann kjærlighet (1 Joh 4,11.12).

Disse egenskapene påvirker våre relasjoner på to måter. 1) Vi blir velsignet når vi viser kjærlighet, barmhjertighet, vennlighet og tilgivelse mot andre. Det er godt å elske og velsigne andre. Andre vil som regel gjengjelde oss dette, og vi får mer av Guds barmhjertighet og tilgivelse (Matt 5,7; Matt 6,14). 2) Det ærer Gud og kan oppmuntre andre til å tro på og følge Jesus når de ser kraften i Guds nåde. «Mennesket kan ikke omgi seg med noen annen innflytelse med en slik kraft i seg som den innflytelsen som stråler ut fra et uegennyttig liv. Det sterkeste argument til forsvar for evangeliet er en kjærlig og elskverdig kristen.» – Ellen White: *Helse og livsglede*, s. 358

Viser du Kristi sinnelag overfor andre? Også dem som ikke er vennlige mot deg?

DET NYE LIVET

De siste versene i Kolosserne 3 viser hvor opptatt Paulus var av fred og harmoni i menigheten. Vi har allerede sett nærmere på Guds fred (se studium 7). I motsetning til pax Romana, er pax Kristi ikke en fred som påtvinges utenfra, den skal «styre» oss innenfra. Det kan bare skje hvis Kristus får ha kontrollen.

Les Kol 3,16.17. Hva gjør at Kristus kan ha kontroll, og hva er musikkens rolle i dette?

Språket er veldig beskrivende. Det skildrer hvordan Kristi ord får bolig i oss. Det skjer når vi leser Bibelen for å lytte til og lære av Guds visdom. Den greske teksten er noe tvetydig, men musikk spiller tydeligvis en viktig rolle i å undervise og rett-lede hverandre (Kol 3,16).

Men ikke hvilken som helst musikk. Paulus bruker en presis terminologi både her og i Ef 5,19: «salmer, hymner og åndelige sanger».

Det kan ikke sies med sikkerhet, men det ser ut til at det skiller mellom den eksisterende salmesamlingen i GT og en voksende salmesamling i NT. «Åndelige sanger» kan være en mer generell betegnelse for alle lovsanger som har med det åndelige livet eller menighetslivet å gjøre. Sangtekstene er et middel til å lære sannheten og gi veiledning om hvordan man skal leve det nye livet som kristen. Mange store salmer fra de siste århundrene har mektige og oppløftende budskap om håp og trøst, noe vi sårt trenger i en verden som så lett tynger oss ned.

Musikk har stor innflytelse. Davids harpespill virket beroligende på kong Saul (1 Sam 16,23). Men da David ble hans rival, vokste Sauls sinne og bitterhet (1 Sam 18,10.11). Rolig klassisk musikk har vist seg å redusere angst, forbedre hjernefunksjonen, øke avspenningen, lindre smerter og fremme sosialisering.

Hvem har vel ikke opplevd den sterke innflytelsen musikk kan ha på våre følelser og tanker, både på godt og vondt? Riktig musikk kan være åndelig oppløftende.

Vi skal gjøre «alt ... i Herren Jesu navn» (Kol 3,17). Er det noe du må holde opp med fordi du ikke kan gjøre det i Herrens navn?

TIL FORDYPNING:

«Når Guds Ånd behersker sinn og hjerte, bryter den troende ut i en ny lovsang. Han forstår at denne erfaringen er en oppfyllelse av Guds løfte, at hans overtredelse er tilgitt, og at hans synd er skjult. Han har fortalt Gud at han angrer å ha brutt hans lov, og vist sin tro på Kristus, som døde for å rettferdiggjøre menneskene. 'Da vi altså er blitt rettferdige ved tro, har vi fred ved vår Herre Jesus Kristus.'

Selv om den kristne har opplevd dette, må han ikke legge hendene i fanget og være fornøyd med det som er gjort for ham. Den som har bestemt seg for å bli borger av det åndelige rike, vil oppdage at alle de makter og lidenskaper som bor i et ugjenfødt hjerte, vil bli støttet av maktene i mørkets rike og rettet mot ham. Han må hver dag overgi seg på ny og kjempe mot det onde. Gamle vaner og nedarvede tilbøyeligheter vil kjempe om makten. Hele tiden er det nødvendig å være på vakt og søke Kristi styrke for å vinne seier. ...

Vi trenger mer av den kraft som åpenbarer seg i et renere og edlere liv. Ennå tenker vi mer på verden enn på himmelen. I anstrengelsene for å nå Guds ideal må ingen ting få gjøre en kristen motløs. Alle er blitt lovet moralsk og åndelig fullkommenhet ved Kristi nåde og kraft. Jesus er kraftens opphav og livets kilde. ... Han stiller til vår rådighet himmelens allmektige krefter, og hvert steg lar oss kjenne hans levende kraft.» – Ellen White: *Alfa og Omega*, bd. 6, s. 324–325.

Forslag til samtale:

1. Hva er din erfaring med løftet om at du er «rettferdiggjort ved tro»? Hvordan har dette løftet forandret livet ditt? Hvordan henger løftet sammen med tanken om at du også «er reist opp med Kristus»?
2. Hva betyr det å være himmelvendt? Er det viktigere enn å være til nytte på jorden? Hvor ligger balansen?
3. Tenk på din innflytelse på andre. Vi har lett for å tenke på dette bare som vår individuelle innflytelse, men hva med vår innflytelse som menighet? Hvordan påvirker dere lokalsamfunnet?
4. Les Kol 3,11. Hva burde dette si oss om den enhet vi skal ha i Kristus?

14. mars

STILT OVERFOR ET ULTIMATUM

Den sabbaten René valgte å gå i kirken i stedet for å gå på kontoret, kom han tilbake til bygningen der han bodde og arbeidet etter solnedgang. En kollega overrakte ham et brev fra sjefen. Han hadde fått sparken.

René var sjokkert. Han visste ikke hva som ville skje videre. Som utlending i et land som var fiendtlig innstilt til kristendommen, lurte han på om han kunne stå fast for Gud hvis han ble sendt i fengsel eller risikerte å dø. Han ba: «Herre, er dette tiden for meg å reise hjem til Filippinene? Hvis du vil at jeg skal dø her, så er det greit for meg. Mange vet at jeg kjemper for troen min.»

Tidlig neste morgen gikk han til kontoret og sendte en e-post til sjefen sin. «Jeg respekterer deg», skrev han. «Du er min venn og storebror. Jeg vet at vi må diskutere problemene jeg har forårsaket når du kommer til kontoret.»

Den kvelden kom sjefen hans på jobb. Han virket opprørt. René ba: «Vær så snill, hjelp. La sjefen min roe seg ned. Men hvis det er din vilje at jeg skal dø, aksepterer jeg det.»

Så tilkalte sjefen René. René prøvde å reise seg, men klarte det ikke. Knærne ville ikke støtte ham. Det følte som om han skulle dø. Med alle sine krefter løftet han seg opp av stolen og gikk foroverbøyd og klosset til sjefens kontor. Idet han løftet hånden for å banke på døren, hørte han en stemme hviske: «Ikke vær redd. Jeg er den sanne Gud. Jeg er trofast mot mine løfter.»

Et øyeblikk senere åpnet han døren og så sjefens strenge ansikt. Idet han gikk inn, hvisket stemmen to ganger: «Jeg er den sanne Gud. Jeg er trofast mot mine løfter.» Stemmen ble stadig høyere for hver gang den gjentok det.

Sjefen ga René to papirer og sa: «Velg ett». Da René uttrykte forvirring, sa sjefen: «Det ene er en arbeidskontrakt. Det andre er en flybillett.» Lettet ba René en stille bønn: «Takk, Herre, det er ikke fengsel». Han valgte flybilletten.

Men sjefen sa: «Les kontrakten først».

René så at lønnen hans ville bli doblet hvis han jobbet én time på lørdager. Han valgte billetten igjen. Mens han lurte på hvordan han skulle betale for den, hørte han igjen stemmen som sa: «Jeg er den sanne Gud. Jeg er trofast mot mine løfter.»

René vendte hjem til Filippinene. På flyet ba han: «Du sier: ‘Jeg er den sanne Gud. Jeg er trofast mot Mine løfter.’ Hva er ditt løfte til meg?» Stemmen hvisket: «Du kommer ikke til å bruke opp alle pengene dine før du finner en ny jobb».

Les resten av historien neste uke.

Å leve med hverandre

Ukens tekster:

Kol 3,18–4,6; Ef 5,22–25.33; Ord 22,6.15; 1 Pet 2,16; 1 Tess 5,17.

Ukens vers:

La alt dere sier, være vennlig, og la det ha salt og kraft, så dere vet hvordan dere skal svare hver enkelt (Kol 4,6).

Det byr på utfordringer å bo og arbeide tett sammen. Uoverensstemmelser kan gi gnisninger og krangel. Jo tettere forholdet er, desto viktigere er det at alle kommer godt overens.

De nærmeste relasjonene har vi i familien. Hjemmet blir iblant kalt «familiebedriften». Det er flere likheter mellom det å drive en bedrift og det å styre et hjem. Det bør være bred enighet om verdier og målsettinger. Alle bør komme overens og gjøre sitt for at det skal gå bra. Det samme gjelder menigheten, som jo er en stor familie.

I ukens tekst gir Paulus noen prinsipper for hvordan en kristen familie best kan fungere. Siden et kristent hjem styres av bibelske prinsipper, fungerer det nok annerledes enn en vanlig romersk husholdning. Paulus trekker også frem andre verdifulle prinsipper som er nyttige i ulike sosiale relasjoner, både i og utenfor hjemmet.

MANN OG KONE

I NT er det flere sett med retningslinjer for kristne hjem (se Ef 5,21–6,9; Kol 3,18–4,1; Tit 2,1–10; 1 Pet 2,18–3,7). Disse «hustavlene», som de kalles, er ikke helt hierarkiske, men inneholder elementer som gjør relasjonene mer gjensidig berikende.

Les Kol 3,18–19. Hvilken balanse ser du? Hvilke andre råd gir Paulus i Efeserne 5,22–25.33?

Noen menn siterer «Dere kvinner, underordne dere ektemennene deres» (Kol 3,18) og stopper der og glemmer tillegget: «som det sømmer seg i Herren». Ingen steder i NT står det at kvinner skal underordne seg alle menn, eller at koner er underdanige eller undertrykte, eller at de blindt skal føye seg etter alle mannens innfall og ønsker. Paulus' poeng er at konen først og fremst skal være tro mot Herren, og deretter mot sin mann. Hennes individualitet må ikke oppslukes av mannen, og han skal ikke være hennes samvittighet.

Kristi kjærlighet til kirken da han ga seg selv for den, viser hvordan menn skal elske sine koner (Ef 5,25). De vil være trofaste uansett hva det koster. De vil ta beslutninger som er i hennes beste interesse, selv om deres interesser normalt sett bør være sammenfallende. En slik kjærlighet gjør det lettere for kvinnen å følge Guds bud om å respektere sin mann (Ef 5,33).

Et sunt kristent ekteskap preges av gjensidighet – de rådfører seg med hverandre, tenker gjennom ting sammen og tar beslutninger som et par. Når det skal tas beslutninger som har stor betydning for hele familien, kan det være på sin plass å ta barna med på råd, men foreldrene må ikke krangle i barnas nærvær. Hvis ektefellene ikke kan bli enige etter en slik prosess, er den bibelske veien til fred at konen føyer seg etter mannen hvis det ikke er mot Guds ord. Og de fleste, om ikke alle menn husker nok ganger da de var glade for at de lyttet til konen og fulgte hennes råd. Jo mer mann og kone samarbeider, desto bedre blir ekteskapet.

Hvordan kan vi unngå det som har skjedd gjennom hele historien: at de fine prinsippene i disse tekstene blir til noe ondt?

FORELDRE OG BARN

Barna har en viktig rolle i familiebedriften. De må få vite at de er elsket og verdsatt som medlemmer av familien og borgere i Guds rike. Familieandakten morgen og kveld er enkel, men viktig. Fra tidlig alder kan barn hjelpe til med rengjøring og andre oppgaver. Det viktigste er at de følger Paulus' bud: «Vær lydige mot foreldrene deres i alt, det er til glede i Herren» (Kol 3,20).

Les tekstene nedenfor. Hvilke prinsipper for barneoppdragelse finner du?

Ordsp 22,6.15 _____

_____

Matt 19,14 _____

_____

5 Mos 6,6.7 _____

_____

Ordsp 1,8.9 _____

_____

Når barn blir riktig opplært for Herren, med gode råd og eksempler, blir de til velsignelse for familien, kirken og andre. Paulus' råd til foreldre er balanserte: «Dere foreldre, vær ikke så strenge mot barna deres at de mister motet» (Kol 3,21). Foreldrenes, og særlig farens, omgang med og oppdragelse av barna får mye å si for deres åndelige utvikling.

Studier viser også at når begge foreldrene går i kirken, fortsetter flere gå i kirken enn når bare én av foreldrene gjør det. Enda mer overraskende er det at når faren går regelmessig i kirken (i enda større grad enn moren), er det flere som fortsetter å gå i kirken som voksne. Fars rolle i barnas åndelige dannelse kan derfor ikke underverdes. Så det er viktig at fedrene tar sin rolle på alvor.

Men ikke alle fedre har vært gode forbilder for sine barn. Hvordan kan kunnskapen om Gud som vår Far være til hjelp når jordiske fedre har gjort stor skade?

ARBEIDSLIVET

Les Kol 3,22–25 og 4,1. Hvilke råd får slaverne? Hvilke prinsipper for arbeidsforhold finner vi her?

I dag er det noen som bruker slaveri som et argument for å avvise bibelske råd eller helt å avvise Skriften. Ironisk nok tar man da lite eller ingen hensyn til den historiske konteksten i GT og NT. Mennesker er skapt i Guds bilde, og de er skapt for frihet. Moselovene forbød israelittene å være evigvarende slaver (5 Mos 15,12) og satte seks år som den lengste tjenestetiden for å betale gjeld (2 Mos 21,2–6; 3 Mos 25,39–43). Enda så avskyelig slaveri er for oss i dag, kunne Israels form for slaveri på ingen måte sammenlignes med de forferdelige forholdene som har vært i bruk i den vestlige verden, hvor det var en plage og en grusom forbrytelse mot menneskeheten.

I nytestamentlig tid måtte kirken arbeide innenfor rammen av romersk lov, som tillot slavehold. «Men i motsetning til moderne former for slaveri ga romerretten slaverne betydelige rettigheter og muligheter, og forsøk på å avskaffe denne praksisen kunne ha svekket evangeliets fremgang.» – Clinton Wahlen, «Culture, Hermeneutics, and Scripture: Discerning What Is Universal», i Frank M. Hasel, red.: *Biblical Hermeneutics: An Adventist Approach* (Silver Spring, MD: Biblical Research Institute/Review and Herald Academic, 2020), s. 166.

I kirken, i motsetning til i Romerriket generelt, var slavens første plikt overfor Herren. Og deres herrer fikk beskjed om å behandle dem rettferdig, «for dere vet at også dere har en herre i himmelen» (Kol 4,1). Dessuten sa Paulus til Filemon at han ikke lenger skulle behandle Onesimos som sin slave, men som sin bror (Filem 16). Både i GT og NT blir de troende kalt Guds slaver (eller tjenere) (se bl.a. Sal 34,23; Luk 17,10; 1 Pet 2,16).

Om man ikke liker de kulturelle omstendighetene som noen bibeltekster ble skrevet under, må man likevel godta tekstens autoritet. Ellers setter vi oss selv og vår kultur over Skriften. Det er bedre å se på alt Bibelen sier om et emne før vi trekker en konklusjon om hva Bibelen sier om det.

Hvordan kan denne teksten brukes i din arbeidssituasjon? Hvordan kan du ha nytte av prinsippene som beskrives her, enten du er sjef eller ansatt?

BE FOR HVERANDRE

Les Kol 4,2–4. Hvilke prinsipper for bønn ser du her? Hvilke bønneønsker kommer Paulus med?

Noe av det viktigste vi kan si til en som sliter med noe, enten det er familie, helse, penger eller noe annet, er «Jeg ber for deg». Dette er himmelens utvalgte middel for å knytte bånd og samspill. «Gud vil gjerne gi oss det vi i tro ber om, og som vi ellers ikke ville få» – Ellen White: *Alfa og Omega*, bd. 8, s. 38.

Se hva Paulus sier om bønn: «Vær utholdende», «våk» og «be med takk» – dette er en bønn i tro (Kol 4,2). Han ber oss be «alltid» (Ef 6,18) og «uavbrutt» (1 Tess 5,17). Og husk at selv om «vi vet ikke hva vi skal be om for å be rett», så går «Ånden selv ... i forbønn for oss med sukk uten ord» (Rom 8,26).

Les Kol 4,3 igjen. Hvilken «dør for Ordet» kan Gud åpne for deg til å formidle din tro?

Paulus ba også om at han måtte finne de riktige ordene. Når vi leser brevene hans og talene i Apostlenes gjerninger, kan vi lett tenke oss at apostelen alltid var veltalende og aldri var i tvil om hva han skulle si. Men her ber han dem be om at han må forkynne «slik jeg skal» (Kol 4,4). Han bruker et viktig gresk ord (*dei*) som kan oversettes med «som jeg må tale» og peker på den guddommelige nødvendigheten av å forkynne evangeliet. Han innså hvor viktig det var å legge frem budskapet for folk i de høyeste kretser i Roma, deriblant keiserens hus.

«Det er ikke nødvendig at vi til enhver tid skal bøye kne under bønn. Venn deg til å snakke med Frelseren når du er alene, når du er ute og går, og når du er opptatt i ditt daglige arbeid. La hjertet hele tiden være oppløftet i en stille bønn om hjelp, om lys, om kraft, om kunnskap. La ethvert åndedrett være en bønn.» – Ellen White: *Helse og livsglede*, s. 393.

GÅ FREM MED VISDOM

Hva er det viktigste vi kristne vet? Jo, at Jesus Kristus døde for vår synd og at vi kan få evig liv ved å tro på ham. Det kunne vi ikke ha funnet ut på egen hånd. Vi måtte få det fortalt eller åpenbart. Og det har blitt åpenbart – i Guds ord.

Det er mye sannhet, kunnskap og visdom vi aldri ville ha kjent til om det ikke hadde vært for det Gud har åpenbart for oss i Ordet. Men denne kunnskapen og visdommen er ikke gitt oss bare for at vi skal vite det. Vi skal leve sannheten og visdommen.

Les Kol 4,5,6. Når trenger vi spesielt å «gå fram med visdom»? Hvorfor det?

Dessverre hender det at vi kristne er alt annet enn kristne! Og som Paulus påpekte (med sitat fra Jesaja 52,5), var også Israel en snublestein for de vantro: «Guds navn blir spottet blant hedningene på grunn av dere» (Rom 2,24). Det er viktig hvordan vi er mot andre, spesielt dem som ikke deler vår tro (se Tit 2,5; 2 Pet 2,2). Et kristent hjem, en gruppe unge som samles for å be i stedet for å drive med rampestreker, enkel vennlighet og en rolig, tålmodig ånd taler sterkt til dem som følger med for å se om vår tro er ekte eller ikke.

I Kolosserne 4,6 er Paulus opptatt av våre ord: «La alt dere sier, være vennlig». Våre ord skal ikke bare være vennlige og høflige, men også preget av Guds nåde ved Den hellige ånds innflytelse.

«Ha salt og kraft». I motsetning til hva verden kan kalle «salt» tale, skal våre ord være passende og tiltalende for dem vi snakker til.

«Så dere vet hvordan dere skal svare hver enkelt». Bare Den hellige ånd kan gi oss de riktige ordene til rett tid og rett formål, samt forberede tilhørerne på det vi «må» dele (også her brukes *dei* – se gårdsdagens kommentar til Kolosserne 4,4).

Tenk på dine ord, dine handlinger og hvordan du er mot andre. Hva sier det om din tro og hva det er å være kristen?

TIL FORDYPNING:

«Alle må hjelpe hverandre. Familien er et hellig fellesskap der hvert enkelt medlem skal støtte og hjelpe de andre. De skal samarbeide på samme måte som delene i en maskin. Alle familiemedlemmer burde innse at det hviler et stort ansvar på dem når det gjelder å skape orden og samhold i hjemmet. Ingen må motarbeide de andre, men heller være til trøst og oppmuntring i hverdagens vanskeligheter. De bør vise mildhet, overbærenhet og tålmodighet, snakke med et vennlig tonefall og unngå all forvirring og oppstyr. Ingen lever for seg selv, vi skal bære hverandres byrder. Det hviler et ansvar på alle medlemmer i familien. Alle fra seks år og oppover må være med på å bære livets byrder.» – Ellen White: *Det kristne hjem*, s. 133–134.

«Vi må slippe Kristus inn i hjertet og hjemmet om vi skal vandre i lyset. Hjemmet bør være alt det ordet innebærer. Det bør være et lite paradys på jorden, et sted hvor kjærligheten dyrkes i stedet for å bli undertrykt. Vår lykke avhenger av at vi kultiverer kjærlighet, medfølelse og sann velvilje mot hverandre. ... Vi bør glemme oss selv og alltid være på utkikk etter muligheter, også i små ting, til å vise takknemlighet for det gode vi har mottatt fra andre, og være på utkikk etter muligheter til å muntre opp andre og lette og lindre deres sorger og byrder ved ømhet og små velgjerninger. Slik vennlig omtanke, som begynner i familien og strekker seg utover familiekretsen, bidrar til lykken i livet, og forsømmelse av slike småting gir bitterhet og sorg i livet.» – Ellen White: *Testimonies for the Church*, bd. 3, s. 539, 540.

Forslag til samtale:

1. Til par: Hvilke prinsipper har hjulpet dere i forholdet? Hvilket råd vil dere gi de ugifte, og hvordan bør de forberede seg på de utfordringene som ekteskapet fører med seg?
2. Mange gode og omsorgsfulle foreldre har oppdratt barna sine i gode kristne hjem, men må forholde seg til voksne barn som avviser troen. Hva kan du gi dem av råd og trøst? Hva er det kanskje best å ikke si?
3. Snakk om oppfordringen om å «gå frem med visdom». Hva betyr det å «gå frem med dårskap» i stedet for visdom? Hva har du lært av de gangene du har gått frem med det ene eller det andre?

21. mars

«INGENTING ER TILFELDIG»

Kort tid etter at René kom tilbake til Filippinene, fikk han tilbud om å jobbe som regnskapsfører i Adventistsamfunnets utviklings- og nødhjelpsorganisasjon. Etter halvannet år i ADRA jobbet han i åtte år som regnskapsfører for Adventistkirkens Cavite Mission. René likte å jobbe for Adventistkirken. Livet var enkelt og komfortabelt. Som gutt hadde han trodd at det å bli adventist var en vei til rikdom. Men nå hadde han ikke noe ønske om å bli rik. Han ville bare tjene andre frem til Jesu gjenkomst.

En dag fikk René uventet en invitasjon til å erstatte den avtroppende økonomisjefen i 1000 Missionary Movement, som er en del av Adventistkirkens sørasiatiske Stillehavsdivisjon, og som hvert år utdanner hundrevis av misjonærer ved hovedkvarteret i Silang, en by i Cavite Mission.

René lurte på om han drømte. Han hadde ønsket å være en del av Misjonærbevegelsen 1000 helt siden han hadde gitt sitt hjerte til Kristus gjennom vennskapet med en av misjonærene. Denne misjonæren, Rodel, arbeidet nå som ordinert pastor på Filippinene, og han ville bli både overrasket og glad hvis René ble kasserer. Men René lurte på: «Kan jeg klare jobben som økonomisjef? Jeg er bare en enkel regnskapsfører.»

Den natten drømte René at han jobbet i 1000 Missionary Movement. Da ba presidenten for Den sørasiatiske Stillehavsdivisjon ham om å sende inn CV-en sin for å bli vurdert til jobben. Kort tid senere godkjente en divisjonskomité kandidaturet hans, og han ble ansatt.

René har ikke sett seg tilbake. Etter hvert som han har vært trofast mot Gud, har han sett slektninger som en gang foraktet hans tro, slutte seg til Adventistkirken. To måneder etter at han flyttet tilbake til Filippinene, ble foreldrene hans døpt. «Det var Guds gave til meg», sier han. «Det var som om Gud sa: 'Fordi du har vært lojal mot meg, har jeg en gave til deg'». Hans to søstre ble også døpt.

I mellomtiden kollapset selskapet der han hadde jobbet i utlandet under Covid-pandemien. Hvis han hadde akseptert lønnsøkningen, ville han ha mistet alt. I dag, sier han, skylder han alt til Herren, som sier: «For jeg vet hvilke tanker jeg har med dere, sier Herren, fredstanker og ikke ulykkestanker. Jeg vil gi dere fremtid og håp.» (Jeremia 29,11) «Ingenting er tilfeldig», sier René Tualdo. «Gud hadde en plan for meg».

Hovedkvarteret til 1000 Missionary Movement i Silang på Filippinene ble bygget ved hjelp av et sabbatoffer fra 1996. På samme måte som det offeret fortsatt kan merkes i hele Den sørasiatiske Stillehavsdivisjon og videre utover gjennom arbeidet til 1000 Missionary Movement, kan også dette kvartalets offer ha en langvarig virkning. Takk for ditt sjenerøse offer neste sabbat.

Stå i hele Guds vilje

Ukens tekster:

Kol 4,7–18; Ef 6,21; Apg 15,36–40; 2 Tim 4,10.11; 2 Pet 3,10–14; Jes 60,1–3.

Ukens vers:

*Takk Gud under alle forhold! For dette er Guds vilje med dere i Kristus Jesus.
(1 Tess 5,18)*

I den siste delen av Kolosserne ser vi at Paulus hadde et stort nettverk av medarbeidere. I Apostlenes gjerninger ser vi at han først samarbeider med Barnabas, så med Silas, og deretter følger vi ham på de tre misjonsreisene.

Denne uken ser vi på Paulus' misjonsstrategi med svært effektiv bruk av tid og ressurser for å nå Romerrikets viktigste byer, samt opplæring av lovende lekfolk for å nå byer og tettsteder han ikke hadde besøkt, som Kolossæ, Laodikea og Hierapolis.

Med personlige besøk under sine reiser og, spesielt som fange, med sine brev, knyttet Paulus sammen mennesker og menigheter. Han visste at evangeliets fremgang avhang av at alle samarbeidet – jødiske og ikke-jødiske kristne, menn og kvinner, mennesker som Tykikos, Aristarkos, Justus, Epafras, Lukas og Nymfa. Vi hører også om et brev han skrev til Laodikea, som ikke er bevart. Paulus presser mye inn i de siste versene, blant annet en personlig formaning til en viss Arkippus. Han gjorde alt han kunne for å styrke menighetene mens han ennå kunne.

LEKSER OM KONTAKT

Paulus lærer oss mye om å spre evangeliet. Reisene hans dekket ca. 21 600 kilometer. Dette er utrolig, for mye av det var til fots, og noen ganger var han også i fangenskap.

Han brukte mye tid i handelsbyer som Korint og Efesos, og derfra kunne budskapet gå videre til byer i innlandet. Paulus vendte også tilbake til menigheter han hadde grunnlagt for å styrke og oppmuntre de nye kristne der. Når han ikke kunne besøke menighetene personlig, sendte han brev. Dermed visste de kristne at han tenkte på dem og hadde omsorg for dem.

Les Kol 4,7–9; jf. Ef 6,21. Hvordan beskrives Tykikos, og hvorfor sender Paulus ham og Onesimos til Kolossæ?

Noen ting er det bedre å formidle muntlig enn skriftlig. Det ville være interessant å vite hvilke nyheter de to mennene hadde med til kolosserne. Ut fra Paulus' ord om at dette skulle gi dem «trøst» og oppmuntring (Kol 4,7–9) kan vi anta at det bl.a. gjaldt opplysninger om Paulus' livssituasjon i fengselet. Slik kommunikasjon var uansett viktig for å bevare de personlige båndene som knytter kristne sammen.

Tykikos (navnet betyr «heldig») var tydeligvis et betrodd sendebud. Han beskrives som en «trofast tjener» og «medslave» og var en av to menn fra Asia som Paulus valgte (Apg 20,4) til å bli med på reisen med kollekten til nødlidende kristne i Jerusalem. Han var også sammen med Paulus under hans andre fengselsopphold i Roma, og derfra ble han sendt til Efesos for å styrke arbeidet der (2 Tim 4,12). Paulus tenkte også på å sende ham til Titus på Kreta (Tit 3,12). Med seg hadde han Onesimos, som Paulus hadde omvendt i Roma (se studium 1) og beskriver som «trofast».

Det ser ut til at Paulus også ville vite hvordan det sto til med de kristne i Kolossæ. Det ville ikke være vanskelig å sende beskjed tilbake til ham, kanskje via Tykikos selv. Dette var en annen måte Paulus viste sin kjærlighet og omsorg for de kristne der på, selv om han ikke hadde besøkt dem personlig, og slik styrket han dem i troen så de kunne nå andre.

Hvordan viser disse personlige tingene i Paulus' brev hans menneskelighet og bekrefter gyldigheten av hans tjeneste?

SAMHØRIGHET I KIRKEN

I en verden som er knyttet sammen av internett, sosiale medier og utallige apparater, er det vanskelig å forestille seg utfordringen Paulus sto overfor da han skulle hjelpe de kristne å føle at de var en del av noe større enn sin lokale menighet.

Les Kol 4,10.11. De sendte nyheter frem og tilbake med sendebud (Kol 4,7–9), men hvordan oppmuntret Paulus ellers til samhörighet? Hvilket budskap kan hilsenene ha hatt, i lys av noen av problemene Paulus tar opp i dette brevet?

Med disse hilsenene fremmer Paulus fellesskap mellom de kristne. Her får vi vite at Markus var Barnabas' fetter. Paulus baner dermed vei for Markus' sannsynlige besök i Kolossæ. Aristarkos beskrives bokstavelig talt som «medfange», han satt altså fengslet sammen med Paulus. Begge var soldater med «Guds rustning» (Ef 6,10.11) og kjempet for å sette Satans fanger fri til tjeneste i Guds rike (se 2 Tim 2,1–4). Jesus/Justus (jødiske og romerske navn som lyder svært likt på gresk, som Saul/Paulus) roses også som en pålitelig medarbeider i evangeliet.

Paulus gjør et poeng av å si at Aristarkos, Markus og Justus er jødekristne («av omskjærelsen»). Deretter nevner han tre ikke-jøder: Epafra, Lukas og Demas (Kol 4,12–14). Det er betegnende at disse medarbeiderne, til tross for spenninger mellom jøder og ikke-jøder i menigheten, klarer å arbeide godt sammen, i enhet og harmoni. Men ved å bruke «bare», er det som om Paulus uttrykker skuffelse over at ikke flere jødekristne har støttet ham i hans prøvelser. Likevel er det viktig at Johannes Markus, som tidligere hadde forlatt Paulus og Barnabas på den første misjonsreisen (Apg 13,13), nå ikke bare er lojal, men er også til «trøst» for Paulus (Apg 15,36–40).

Trusler mot enheten er ikke noe nytt. I senere år har adventistkirken opplevd store endringer i takt med at den har fått global utbredelse, og noen har hamret løs på enheten. Vektleggingen av enhet oppleves på alle plan i kirken.

Hvordan kan du arbeide for å redusere det som truer vår enhet? Hva er disse spenningene lokalt, og hva kan gjøres med dem?

STÅ FULLKOMNE

Det er skrevet bøker om det målrettede liv og den målrettede menighet. Selv om «målrettet» kanskje ikke er helt riktig, er et klart «målfokus» viktig for å få til noe meningsfullt. Paulus' liv og tjeneste, så vel som hans medarbeidere og de andre apostlene, er eksempler på dette (se Fil 3,13.14). Resultatene taler for seg – evangeliet spredte seg raskt over hele Romerriket og videre (Kol 1,23). Det samme behovet er til stede i dag.

Les Kol 4,12.13. Hvilket formål beskrives og hvordan skal det realiseres?

Som nevnt i et tidligere studium spilte Epafra trolig en viktig rolle i spredningen av evangeliet til Kolossæ og de omliggende byene Laodikea og Hierapolis (se studium 1). Hans hilsener og bønner for disse menighetene var sikkert til oppmuntring for de troende der. Epafra's bønner hadde et klart fokus – at kolosserne måtte «bli stående fullkomne og fullt overbevist om hele Guds vilje» (Kol 4,12). La oss se nærmere på de ulike delene av bønningen.

Stå. Ordet betyr å stå fast, og det er bare mulig når man er «grunnfestet og stødig» i troen og trygg på evangeliets sannhet (Kol 1,23). Paulus bruker det samme ordet flere ganger i forbindelse med kampen mot «djevleens listige knep» (Ef 6,11) og det å motstå mørkemaktene med guddommelig kraft og iført «Guds fulle rustning» (Ef 6,10–18; jf. 2 Tim 2,19).

Fullkomne. Ordet viser til den innstilling som finner sitt høyeste uttrykk i oppofrende kjærlighet (Matt 5,44.48) hos dem som aldri vil si de har «nådd målet» (Fil 3,12–15).

Fullt overbevist. Dette uttrykket betyr å tilfredsstille fullt ut eller gjøre noe fullt og helt. Det brukes om Abraham som var «overbevist» om at Gud ville gjøre det han lovet enda det var menneskelig umulig (Rom 4,21), og om Paulus som ble styrket av Herren til å «fullføre forkynnelsen» (2 Tim 4,17).

Hele Guds vilje. Ordet «hele» er meget omfattende. Paulus ba om at kolosserne måtte bli fylt av kunnskap om Guds vilje, «leve et liv som er Herren verdig, og som helt og fullt er til glede for ham» (Kol 1,9.10) ved «kraften fra hans herlighet» (Kol 1,11).

I VERDEN, MEN IKKE AV DEN

Les Kol 4,14.15 og 2 Tim 4,10.11. Hvordan skiller Lukas seg ut fra Demas, og hvorfor?

Johannes sier: «Elsk ikke verden, heller ikke det som er i verden! Den som elsker verden, har ikke kjærligheten til Far i seg.» (1 Joh 2,15) Lukas' kjærlighet til Jesus og hans rike fikk ham til å stå ved Paulus' side til det siste, men Demas satte denne verden høyere enn den kommende.

Les tekstene. Hvilket råd får de som venter på Jesu gjenkomst?

Mark 13,32–37 _____

Tit 2,11–14 _____

---

2 Pet 3,10–14 _____

Åp 3,17–21 _____

Jesus og apostlene ber oss ofte «våke», være årvåkne og alltid rede til Mesterens komme så vi ikke blir tatt på sengen. Men mange er som disiplene som ikke fulgte Jesu ord om å «våke og be» (Mark 14,38) og vil ikke gjøre de nødvendige forberedelsene. Alt kommer an på hvem eller hva som eier vårt hjerte, for vi kan ikke tjene to herrer.

I budskapet til Laodikea gir Jesus oss en oppskrift. Vi må ta avstand fra synden idet vi åpner hjertet for Jesus og lar ham ta kontrollen slik at vi kan få det «gullet» som er tro og kjærlighet, blir prøvet i motgang og vinner seier over fristelsene.

Hva vil Jesus du skal omvende deg fra? Hvilken del av hans resept trenger du mest?

ET BUDSKAP TIL LAODIKEA

Les Kol 4,16–18; jf. 2,1–3. Tenk på Jesu budskap til Laodikea (se gårsdagens studium). Hvilken sammenheng er det med budskapet i Kolosserne, som også skulle leses i Laodikea?

De samme problemene har vært gjengangere hos Guds folk. Profetene refset Israel for at de tilba som verden og ba dem vende om før det var for sent. Jesaja klaget: «Å, at den trofaste byen skulle bli en hore!» (Jes 1,21) og ba folket vende tilbake til Gud og få tilgivelse og renselse (Jes 1,16–20). Både døperen Johannes (Matt 3,2.8–10) og Jesus (Matt 4,17; 12,33–37) oppfordret israelittene til å vende om og bære frukt som kunne stå sin prøve i dommen. Apostlene hadde et lignende budskap (Apg 2,38; 3,19; 17,30; 2 Kor 7,9.10).

Sammenlign tekstene: Jes 60,1–3 med Åp 18,1–4 og Jes 62,1–5 med Åp 19,7–8. Hvilke likheter er det mellom budskapene i de to bøkene?

Gud vil forene himmel og jord. Men pga. den store konflikten må det skje gradvis:

- 1) På Golgata ble det slutt på all sympati for Satan blant de himmelske vesener (Joh 12,31).
- 2) Kristi domsverk i den himmelske helligdommen vil «utruste dere med alt godt, så dere gjør hans vilje» (Hebr 13,21) og blir skicket for himmelen.
- 3) Med tusenårsdommen og den endelige dom etter de tusen år blir alle gjenstående spørsmål avklart, og synden og syndere som ikke har vendt om blir borte i ildsjøen, som også rensar jorden (Åp 21,8).
- 4) Når synden er tilintetgjort, kan himmel og jord endelig forenes (Åp 21,3).

Hva kan du gjøre (uten å se på andre) for å stå trofast mot Gud og hans sannhet? Det vil si, hva gjør du som viser hvem som eier ditt hjerte?

TIL FORDYPNING:

«Den som har overgitt seg til Kristus, blir Guds egen festning som han forsvarer midt i en opprørsk verden. Han vil ikke at noen annen myndighet skal godtas der enn hans egen. Den som er i de himmelske makters varetekt, kan Satans angrep ikke overvinne. Men hvis vi ikke lar Kristus styre oss, får den onde styringen med oss. Vi kan ikke unngå å komme inn under den ene eller den andre av de to store maktene som kjemper om herredømmet i verden. Det er ikke nødvendig å ta noe bevisst valg om å tjene mørkets rike for å komme inn under dets herredømme. Det er nok at vi lar være å alliere oss med lysets rike. Hvis vi ikke samarbeider med de himmelske krefter, vil Satan ta hjertet i eie og gjøre det til sin bolig.

Det finnes bare ett vern mot det onde: at Kristus får bo i hjertet ved troen på hans rettferdighet. Har vi ikke en levende forbindelse med Gud, kan vi ikke motstå selviskhet, nytelsessyke og fristelser til synd og det onde som alt dette fører med seg. Vi kan nok legge bort mange dårlige vaner og for en tid også skille lag med Satan. Men får vi ikke en levende forbindelse med Gud der vi overgir oss til ham hele tiden, lider vi nederlag. Uten et personlig kjennskap til Jesus og et stadig samfunn med ham, er vi i fiendens makt, og til slutt blir det til at vi gjør hans vilje.» – Ellen White: *Slektenes håp*, s. 270.

Forslag til samtale:

1. Se på sitatet ovenfor. Det er bare to sider i den store konflikten, og vi er på Satans side om vi ikke bevisst velger Kristus (Luk 11,23). Denne tanken kan virke frastøtende, men Gud har ikke plikt til å sørge for at hans sannhet ikke støter oss. Hva sier dette om hvor viktig det er å overgi seg til Kristus?
2. Les Åp 14,14–16. Tidligregnet på pinsefestens dag gjorde at evangeliets frø fikk spire og vokse, og senregnet forbereder jorden for den siste innhøstingen. Hva har Åp 14,12 å si om dette?
3. Hvordan blir vi (som kirke og som enkeltpersoner) påvirket av kulturen og verden som omgir oss? Hvordan kan vi bli beskyttet mot verdens negative innflytelse, som alltid har vært et problem for Guds folk?

28. mars

STJÅLET BIBEL PLANTER EN KIRKE

Av David Fletcher

I 2021 brøt det ut stammekamper mellom fem landsbyer i Papua Ny-Guinea. Mange hus ble brent ned, og eiendom ble plyndret i en av landsbyene, Kemefa. Minst 16 mennesker ble drept.

Midt under konflikten tok en soldat seg inn i Kemefa syvendedags adventistkirke og stjal en bibel. Krigeren, Abuni Ane, tok med seg boken til hjemlandsbyen sin, Orege.

Etter at sammenstøtene var over, begynte Abuni å lese i den stjålne bibelen. Mens han leste, ble han rørt i hjertet.

Det gikk flere måneder, og en adventistpastor besøkte Abunis landsby. Abuni tok frem den stjålne bibelen og forklarte pastoren, Dicks Neheza, hva som hadde skjedd. Han uttrykte anger og sa at han ønsket å omvende seg og overgi livet sitt til Gud.

Pastoren og Abuni etablerte en husmenighet i Orege, og det tok ikke lang tid før Abuni bestemte seg for å la seg døpe.

Under dåpen fortalte Abuni sin historie til de fremmøtte medlemmene fra Kemefa-kirken, der han hadde stjålet bibelen. Han ba om tilgivelse, og overleverte bibelen til menighetens eldste.

Forstanderen, som talte på vegne av menigheten, tilga Abuni og ba ham beholde bibelen. Han ga også Abuni en salmebok fra kirken i gave. Forstanderen oppmuntret ham til å fortsette å lese i bibelen, til å lovprise Gud og til å plante en menighet i Orege.

Abuni gikk rett i gang med arbeidet. Neste dag dro han og to venner ut i bushen for å samle tømmer til en halvpermanent kirkebygning. Pastor Neheza hadde med seg snekkerverktøy. Samme dag åpnet et menighetsselskap med tre grunnleggere i Orege.

Siden den gang har menigheten vokst til 18 medlemmer, inkludert åtte personer som ble døpt under «PNG for Christ»-evangeliseringsmøtene i 2024.

Pastor Neheza er overrasket over at stammekamper og en stjålet bibel resulterte i en kirke. Han forteller at den første bygningen nå er for liten, og at det er planer om å reise en større, permanent bygning.

Dette kvartalets trettende sabbatoffer går til Den sørlige Stillehavsdivisjon, som blant annet har Papua Ny-Guinea som sitt territorium. Takk for ditt sjenerøse offer denne sabbaten.

K-STUD

Kristelig studieforbund

Kristelig studieforbund er et ideelt, demokratisk og offentlig godkjent studieforbund. Våre medlemmer er kristne trossamfunn, ideelle organisasjoner og institusjoner. Enkeltstående, lokale organisasjoner kan være tilsluttet oss gjennom en samarbeidsavtale.

Vår visjon er å skape gode læringsarenaer for troen og livet.

Formålet er A) å fremme og styrke livslang læring i medlemsorganisasjonenes menigheter, organisasjoner og institusjoner og B) å bidra til å gi alle mennesker lik adgang til kunnskap og kompetanse ved å fremme den enkeltes menneskelige og åndelige utvikling og møte behovene i samfunns- og arbeidsliv i henhold til voksenopplæringslovens overordnede mål for studieforbundenes virksomhet.

Virksomheten drives i tråd med voksenopplæringsloven, og finansieres med medlemskontingent og bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet. Vi bygger virksomheten på disse verdiene:

- Frivillighet
- Menneskeverd
- Utvikling
- Økumenikk
- Samfunnsansvar

Å fordele tilskudd til opplæring, arrangere årets kurs for lokale ressurspersoner, gi pedagogisk veiledning, være en pådriver for utvikling av studiemateriell og pedagogiske arbeidsformer og drive interessepolitisk arbeid overfor myndighetene er blant våre kjerneområder.

<http://k-stud.no/>

Adventistkirken er medlem og bibelgrupper kan derfor søke om tilskudd her:

<http://minekurs.studieplaner.no/k-stud/>

SOLNEDGANG FREDAG KVELD I 2026

	DATO	OSLO	KRISTIANSAND	BERGEN	TRONDHEIM	BODØ	HARSTAD	TROMSØ	HAMMERFEST
Januar	2	15.24	15.50	15.41	14.46	13.05	-	-	-
	9	15.36	16.01	15.54	15.02	13.37	-	-	-
	16	15.51	16.14	16.09	15.21	14.10	13.23	12.35	-
	23	16.08	16.30	16.26	15.42	14.42	14.06	13.37	12.45
Februar	30	16.26	16.46	16.45	16.04	15.12	14.44	14.21	13.42
	6	16.44	17.03	17.04	16.27	15.42	15.18	14.59	14.26
	13	17.03	17.20	17.22	16.49	16.10	15.50	15.33	15.04
	20	17.21	17.37	17.41	17.10	16.37	16.20	16.05	15.39
Mars	27	17.39	17.53	17.59	17.32	17.04	16.49	16.36	16.12
	6	17.56	18.10	18.17	17.52	17.29	17.17	17.05	16.43
	13	18.14	18.26	18.35	18.13	17.54	17.44	17.33	17.13
	20	18.31	18.41	18.53	18.33	18.18	18.10	18.01	17.43
April	27	18.48	18.57	19.10	18.53	18.43	18.37	18.29	18.12
	3	20.05*	20.13*	20.27*	20.13*	20.07*	20.04*	19.57*	19.42*
	10	20.22	20.29	20.45	20.34	20.33	20.31	20.26	20.14
	17	20.39	20.44	21.03	20.54	20.58	21.00	20.57	20.47
Mai	24	20.56	21.00	21.20	21.15	21.25	21.30	21.29	21.22
	1	21.14	21.16	21.38	21.37	21.54	22.03	22.05	22.03
	8	21.31	21.32	21.56	21.58	22.24	22.40	22.47	22.56
	15	21.48	21.47	22.13	22.20	22.57	23.24	23.48	-
Juni	22	22.03	22.01	22.29	22.41	23.35	00.35	-	-
	29	22.18	22.13	22.44	23.00	00.19	-	-	-
	5	22.30	22.24	22.56	23.17	-	-	-	-
	12	22.38	22.31	23.05	23.30	-	-	-	-
Juli	19	22.43	22.36	23.10	23.37	-	-	-	-
	26	22.43	22.36	23.10	23.36	-	-	-	-
	3	22.39	22.33	23.06	23.29	-	-	-	-
	10	22.31	22.26	22.57	23.16	-	-	-	-
August	17	22.19	22.16	22.45	22.59	00.10	-	-	-
	24	22.05	22.03	22.31	22.39	23.23	00.10	-	-
	31	21.49	21.49	22.14	22.18	22.49	23.08	23.20	23.41
	7	21.31	21.33	21.56	21.56	22.17	22.29	22.33	22.35
September	14	21.12	21.15	21.36	21.33	21.46	21.53	21.54	21.49
	21	20.52	20.57	21.16	21.09	21.16	21.19	21.17	21.09
	28	20.32	20.38	20.55	20.45	20.47	20.47	20.43	20.32
	4	20.11	20.18	20.34	20.21	20.18	20.16	20.10	19.56
Oktober	11	19.50	19.59	20.12	19.57	19.49	19.45	19.37	19.22
	18	19.29	19.39	19.51	19.33	19.21	19.14	19.05	18.48
	25	19.07	19.19	19.29	19.08	18.52	18.43	18.34	18.15
	2	18.46	18.59	19.08	18.44	18.24	18.13	18.02	17.41
November	9	18.26	18.39	18.46	18.21	17.56	17.43	17.30	17.08
	16	18.05	18.20	18.26	17.57	17.27	17.12	16.58	16.34
	23	17.45	18.02	18.05	17.34	16.59	16.41	16.26	15.59
	30	16.26*	16.44*	16.46*	16.11*	15.31*	15.10*	14.53*	14.23*
Desember	6	16.09	16.28	16.28	15.50	15.03	14.39	14.19	13.45
	13	15.52	16.13	16.11	15.30	14.36	14.06	13.42	13.02
	20	15.38	16.00	15.56	15.11	14.08	13.31	12.59	12.01
	27	15.26	15.49	15.43	14.55	13.41	12.50	11.42	-
	4	15.17	15.42	15.34	14.42	13.14	-	-	-
	11	15.11	15.37	15.29	14.33	12.48	-	-	-
	18	15.11	15.37	15.28	14.30	12.27	-	-	-
	25	15.14	15.41	15.31	14.34	12.31	-	-	-

Solnedgangstabellen er basert på følgende nettside:

<https://www.timeanddate.no/astronomi/sol/norge/>

*Tabellen tar hensyn til sommertid mellom 29. mars og 24. oktober

BIBELSTUDIEMATERIELL FOR BARN OG TENÅRINGER

Vi minner om at det er mye fint bibelstudiemateriell tilgjengelig for barn og tenåringer.

NYHET: Fra første kvartal 2026 er det mulig å begynne med det nye sabbatsskolemateriellet: *Sammen med Jesus* for 0–1 år og 1–2 år.

Sammen Med Jesus – SMJ Baby, 0–1 år

Sammen Med Jesus – SMJ Minsten, 1–2 år

Utgivelsene fremover vil følge de som i januar -26 er 1 år slik at de kan følge det nye materialet hele veien til de blir voksne.

Se www.sabu.no/sammenmedJesus

Gracelink-materialet finnes i følgende aldersgrupper på norsk, både som elevhefte og lærerhefte:

Minsten, 1–3 år

I 2026 brukes årgang A

Smårollingene, 3–5 år

I 2026 brukes årgang A

Miniorene, 6–9 år

I 2026 brukes årgang C

Power Points, 10–13 år

I 2026 brukes årgang C

Real Time Faith, 14–16 år

I 2026 brukes årgang B

Lærerheftet er på engelsk.

Ta kontakt med
Norsk Bokforlag
for bestilling på
ordre@norskbokforlag.no
eller til ordrekontoret
på tlf. 32161560.

BIBELSTUDIER FREMOVER

2. KVARTAL 2026

Tema: Vekst i forholdet med Gud

1. studium: Hvor sunt er ditt forhold med Gud?

Nøkketekst: Joh 15,9

Andre bibeltekster: Åp 3,14–17; 3,20; 1 Mos 2,7; Joh 15,1–11; Luk 11,13.

2. studium: Å kjenne Gud

Nøkketekst: Joh 17,3

Andre bibeltekster: 1 Mos 3,1–5; 3 Mos 20,26; 1 Joh 4,7–19; 1 Mos 2,7; Matt 1,23.

3. studium: Problemet med stolthet

Nøkketekst: Luk 14,11

Andre bibeltekster: 1 Joh 2,15–17; Luk 18,9–14; Hebr 11,24–26; Luk 22,24–27; Fil 2,3–8.

3. KVARTAL 2026

Tema: 1. og 2. Korinterbrev

4. KVARTAL 2026

Tema: Profetiens gave

1. KVARTAL 2027

Tema: Store apokalyptiske profetier

Endringer kan forekomme.

TIPS OG RESSURSER TIL BIBELSAMTALENE

Takk, for at du har påtatt deg den viktige oppgaven som gruppeleder/tilrettelegger for bibelstudier i din menighet! Bibelstudieheftet du holder i hånden er laget av Adventistkirkens sabbatsskoleavdeling ved hovedkontoret i Washington D.C. Som et supplement til dette har teologer og lekfolk fra Adventistkirkene i Norge og Danmark laget et mer skandinavisk tilpasset bibelstudiumsmateriale. I motsetning til «bibelstudier» (som er det offisielle bibelstudieheftet du holder i hånden nå), kaller vi dette studieopplegget «bibelsamtaler». «Bibelsamtaler» er basert på de samme temaene, og med et utvalg av de samme tekstene som du finner i «bibelstudier». «Bibelsamtaler» er laget som en respons på tilbakemeldinger og en stor spørreundersøkelse som ble gjort i 2019. Du finner «bibelsamtaler» både i et eget hefte som kommer sammen med «bibelstudier» og på <https://www.adventist.no/liv/sabbatsskolen/>.

«Bibelsamtaler» er et fleksibelt materiale da det lett kan brukes i kombinasjon med «bibelstudier» eller alene. Om de som møter i bibelstudiegruppa har brukt bibelstudieheftet eller det supplerende materialet i sine forberedelser vil de kjenne seg igjen i samtalen og kunne delta. «Bibelsamtaler» kan også brukes av leder for bibelstudiegruppa som en forberedelseshjelp.

Her er prinsippene som ligger til grunn for utarbeidelsen av «bibelsamtaler». De kan like gjerne brukes når man tar utgangspunkt i «bibelstudier»:

- Når vi møtes leser vi bibeltekstene sammen.
- Alle skal i utgangspunktet kunne lede en bibelsamtale. Bibelstudier har hver uke bare fire sider.
- Det vil alltid være flere bibeltekster å velge mellom, det er derfor opp til gruppen å velge hva man skal fokusere på.
- Det er ingen forutsetning for å delta i bibelsamtalen at man har lest bibeltekstene og materialet på forhånd, men det er en fordel. Spesielt for den som skal være gruppeleder.
- Formuleringer, spørsmål og refleksjoner har en personlig vinkel, slik at det blir personlig og praktisk, og ikke bare teori. Ønsket er at det som skjer i bibelsamtalen lett skal kunne omsettes til levdt liv.

Bibelstudieheftene på andre språk

Hvis du er interessert i å finne bibelstudieheftet på et annet språk eller finne hjelpemateriell for gruppeledere, kan du finne det på dette nettstedet (det er ikke en offisiell «adventistsside»), men de som driver den har samlet mange ressurser på ett sted): www.ssnet.org

Misjonsfortellingen som film – Mission Spotlight

Hvert kvartal er alle misjonsfortellingene tilgjengelige som film, med norsk tale. Du finner fortellingene til dette kvartalet, og andre kvartalet, her: <http://www.hopechannel.no/on-demand/episoder/ml/mission-spotlight-1q23/>

Bibelstudiet som video/podcast

Hope Channel i Norge produserer hvert kvartal en video/podcast til bibelstudiet for hver uke. Du finner videoen på www.hopechannel.no.

En nettside for alle ressurser til voksensabbatsskolen

Om du leter etter ressurser til voksensabbatsskolen, er det nå opprettet én nettside som har samlet alle ressursene på et sted. Nettstedet er lett å huske: www.sabbatsskolen.no

Sabbatsskolens Facebook-gruppe

For å tilrettelegge at gruppeledere kan utveksle idéer og/eller spørre hverandre om saker, er det også opprettet en Facebook-gruppe. Også denne gruppen har et lett navn å huske. Du kan søke etter «Bibelstudielederen» på Facebook eller bruke denne lenka: <https://www.facebook.com/groups/221198201791009>

Innspill eller idéer?

Hvis du har noen ideer til sabbatsskoleavdelingen, hører jeg gjerne fra deg. Jeg bidrar også gjerne til en inspirasjonssamling om sabbatsskolen/bibelstudiene i din kirke. Hvis din menighet kunne tenke seg å være vertskap for en kursdag for flere menigheter, kan jeg eventuelt bidra med å skaffe en eller flere egnede kursholdere. Ta kontakt med meg på e-post eller telefon.

Vidar Hovden, leder for sabbatsskoleavdelingen

E-post: vidar.hovden@adventist.no

Tlf. 412 22 118

DEN SØRLIGE STILLEHAVSDIVISJON

PROSJEKTER:

- 1 Omnara misjonsskole, Kainantu, Papua New Guinea
- 2 Prosjekt for barnehelse, Solomon-øyene
- 3 Prosjekt for barnehelse, Vanuatu
- 4 Immfyreseenter, Wallis Island, New Caledonia

UNION	MENIGHETER	GRUPPER	MEDELMEMMER	FOLKETALL
Australia	450	112	65 477	27 304 000
New Zealand	158	48	22 291	5 945 000
Papua New Guinea	1 203	3 662	595 786	9 690 000
Trent Pacific	579	962	141 093	2 525 000
Totalt	2 990	4 784	842 647	45 464 000

Innhold

1 3. JANUAR	Forfulgt, men ikke forlatt	8
2 10. JANUAR	Grunner til å takke og be	16
3 17. JANUAR	Liv og død	24
4 24. JANUAR	Samhold og ydmykhet	32
5 31. JANUAR	Stråle som stjerner på nattehimmelen	40
6 7. FEBRUAR	Bare trygge i Kristus	48
7 14. FEBRUAR	Borgerrett i himmelen	56
8 21. FEBRUAR	Kristi storhet	64
9 28. FEBRUAR	Forsoning og håp	72
10 7. MARS	Fullkommen i Kristus	80
11 14. MARS	Livet med Kristus	88
12 21. MARS	Å leve med hverandre	96
13 28. MARS	Stå i hele Guds vilje	104
	Solnedgangstabell	113